

AB „KLAIPĖDOS NAFTA“

BENDROVĖS 2008 M. FINANSINĖ ATSKAITOMYBĖ
PARENGTA PAGAL
TARPTAUTINIUS FINANSINĖS ATSKAITOMYBĖS STANDARTUS
PRIIMTUS TAIKYTI EUROPOS SĄJUNGOJE
PATEIKIAMA KARTU SU NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA

Turinys

Nepriklausomo auditoriaus išvada AB "Klaipėdos nafta" akcininkams	3
Balansas	4
Pelno (nuostolių) ataskaita	6
Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita	7
Pinigų srautų ataskaita	8
Finansinės atskaitomybės aiškinamasis raštas	10
Bendrovės metinis pranešimas už 2008 metus	33
1 priedas. Valdymo kodekso laikymosi atskleidimas	44

Nepriklausomo auditoriaus išvada AB "Klaipėdos nafta" akcininkams

Mes atlikome AB „Klaipėdos nafta“ (toliau tekste „Bendrovė“) pridedamos finansinės atskaitomybės auditą. Atskaitomybę sudaro 2008 m. gruodžio 31 d. balansas, tada pasibaigusių metų pelno (nuostolių) ataskaita, nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita ir pinigų srautų ataskaita bei reikšmingų apskaitos principų santrauka ir kitos aiškinamojo rašto pastabos. Palyginamieji skaičiai yra pateikti remiantis Bendrovės 2007 m. gruodžio 31 d. finansine atskaitomybe, kurios auditą atliko kitas auditorius, savo 2008 m. kovo 3 d. išvadoje išreiškęs besąlyginę nuomonę apie šią finansinę atskaitomybę.

Vadovybės atsakomybė už finansinę atskaitomybę

Vadovybė yra atsakinga už šios finansinės atskaitomybės parengimą ir teisingą pateikimą pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje. Vadovybės atsakomybė apima: vidaus kontrolės sistemos sukūrimą, įdiegimą ir palaikymą, užtikrinant teisingą finansinės atskaitomybės parengimą ir informacijos atskleidimą be reikšmingų iškraipymų dėl apgaulės ar klaidų; tinkamų apskaitos principų parinkimą ir taikymą; bei pagrįstą (esamomis aplinkybėmis) apskaitos įvertinimų atlikimą.

Auditoriaus atsakomybė

Mūsų pareiga, remiantis atliktu auditu, pareikšti savo nuomonę apie šią finansinę atskaitomybę. Auditą atlikome pagal Tarptautinius audito standartus. Šie Standartai reikalauja nustatyti etikos reikalavimų laikymosi bei tokio audito planavimo ir atlikimo, kuris suteiktų pakankamą pagrindą tvirtinti, jog finansinėje atskaitomybėje nėra reikšmingų informacijos netikslumų.

Auditas apima tam tikrų procedūrų atlikimą, siekiant gauti audito įrodymų dėl finansinės atskaitomybės sumų ir atskleistos informacijos teisingumo. Konkrečių audito procedūrų parinkimas priklauso nuo mūsų padarytų įvertinimų, tame tarpe mūsų įvertintos rizikos dėl reikšmingų netikslumų finansinėje atskaitomybėje buvimo dėl apgaulės ar klaidų. Šios rizikos įvertinimui, mes nagrinėjame įmonės vidaus kontrolės, skirtas užtikrinti teisingą finansinės atskaitomybės parengimą ir informacijos joje atskleidimą. Tačiau, tokio vidaus kontrolės sistemos nagrinėjimo tikslas yra tinkamų audito procedūrų parinkimas, o ne nuomonės dėl įmonės vidaus kontrolės efektyvumo pareiškimas. Auditas taip pat apima šiuos įvertinimus: ar taikyti apskaitos principai yra tinkami; ar vadovybės atlikti apskaitos įvertinimai yra pagrįsti; ar bendras informacijos pateikimas finansinėje atskaitomybėje yra tinkamas.

Mes manome, kad gauti audito įrodymai suteikia pakankamą ir tinkamą pagrindą mūsų nuomonei.

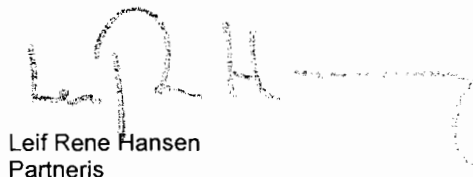
Nuomonė

Mūsų nuomone, finansinė atskaitomybė visais reikšmingais atžvilgiais teisingai atspindi AB „Klaipėdos nafta“ finansinę būklę 2008 m. gruodžio 31 d. ir 2008 metų, pasibaigusių gruodžio 31 d., veiklos rezultatus bei pinigų srautus pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje.

Išvada apie kitą įstatymų reikalaujamą informaciją

Be to, mes perskaitėme 2008 m. metinį pranešimą, pateiktą Metinės ataskaitos 33-43 puslapiuose, ir nepastebėjome jokių reikšmingų į jį įtrauktos finansinės informacijos neatitikimų 2008 m. gruodžio 31 d. finansinei atskaitomybei.

Klaipėda, 2009 m. kovo 5 d.
"KPMG Baltics", UAB

Leif Rene Hansen
Partneris

Rokas Kasperavičius
Atestuotas auditorius

Balansas

	Pastabos	2008 m. gruodžio 31 d.	2007 m. gruodžio 31 d.
TURTAS			
Ilgalaikis turtas			
Ilgalaikis nematerialusis turtas		64	132
Ilgalaikis materialusis turtas	3	413.673	427.491
Ilgalaikis finansinis turtas	4	75	86
Ilgalaikio turto iš viso		413.812	427.709
Trumpalaikis turtas			
Atsargos ir išankstiniai apmokėjimai			
Atsargos	5	3.541	1.974
Išankstiniai apmokėjimai		45	65
Atsargų ir išankstinių mokėjimų iš viso		3.586	2.039
Avansu sumokėtas pelno mokestis		2.910	1.401
Iš pirkėjų ir kitos gautinos sumos	6	5.026	2.716
Kitas trumpalaikis turtas	7	21.584	10.055
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	8	8.594	2.451
Trumpalaikio turto iš viso		41.700	18.662
Turto iš viso		455.512	446.371

(tęsinys kitame puslapyje)

Aiškinamasis raštas, pateikiamas 10 – 32 puslapiuose, yra sudėtinė šios finansinės atskaitomybės dalis.

Balansas (tęsinys)

	Pastabos	2008 m. gruodžio 31 d.	2007 m. gruodžio 31 d.
NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI			
Nuosavas kapitalas			
Įstatinis kapitalas	1	342.000	342.000
Privalomasis rezervas	9	14.240	13.790
Kiti rezervai	9	36.534	35.221
Nepaskirstytasis pelnas		28.600	8.739
Nuosavo kapitalo iš viso		421.374	399.750
Po vienerių metų mokėtinos sumos ir įsipareigojimai			
Ilgalaikės paskolos	10	-	15.606
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas	16	14.828	12.184
Po vienerių metų mokėtinų sumų ir įsipareigojimų iš viso		14.828	27.790
Per vienerius metus mokėtinos sumos ir įsipareigojimai			
Ilgalaikių paskolų einamųjų metų dalis	10	15.605	15.605
Mokėtini dividendai		68	118
Prekybos skolos ir kitos mokėtinos sumos	11	2.096	1.745
Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai		1.325	1.123
Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	12	216	240
Per vienerius metus mokėtinų sumų ir įsipareigojimų iš viso		19.310	18.831
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso		455.512	446.371

Aiškinamasis raštas, pateikiamas 10 – 32 puslapiuose, yra sudėtinė šios finansinės atskaitomybės dalis.

Generalinis direktorius

Jurgis Aušra

2009 m. kovo 5 d.

Pelno (nuostolių) ataskaita

	Pastabos	2008 m.	2007 m.
Pardavimo pajamos	13	119.612	78.664
Pardavimo savikaina	14	(67.021)	(53.862)
Bendrasis pelnas		52.591	24.802
Veiklos sąnaudos	15	(19.089)	(12.106)
Tipinės veiklos pelnas		33.502	12.696
Kitos veiklos pajamos (sąnaudos) – grynasis rezultatas		48	322
Pagrindinės veiklos pelnas		33.550	13.018
Finansinės ir investicinės veiklos pajamos	16	775	281
Finansinės ir investicinės veiklos (sąnaudos)	16	(1.285)	(2.132)
Pelnas prieš apmokestinimą		33.040	11.167
Pelno mokesčio sąnaudos	17	(4.442)	(2.428)
Grynasis pelnas		28.598	8.739
 Pelnas ir sumažintas pelnas vienai akcijai (litas)	18	 0.08	 0,03

Aiškinamasis raštas, pateikiamas 10 – 32 puslapiuose, yra sudėtinė šios finansinės atskaitomybės dalis.

Generalinis direktorius

Jurgis Aušra

2009 m. kovo 5 d.

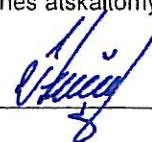
Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita

	Pastabos	Išstatinis kapitalas	Privalomasis rezervas	Kiti rezervai	Nepaskirstytasis pelnas	Iš viso
2006 m. gruodžio 31 d. likutis		342.000	13.140	29.187	12.807	397.134
Grynasis metų pelnas		-	-	-	8.739	8.739
Pajamų ir išlaidų per metus iš viso		-	-	-	8.739	8.739
Paskelbti dividendai	19	-	-	-	(6.123)	(6.123)
Pervesta iš rezervų		-	-	(2.500)	2.500	-
Pervesta į rezervus	9	-	650	8.534	(9.184)	-
2007 m. gruodžio 31 d. likutis		342.000	13.790	35.221	8.739	399.750
Grynasis metų pelnas					28.598	28.598
Pajamų ir išlaidų per metus iš viso					28.598	28.598
Paskelbti dividendai	19				(6.974)	(6.974)
Pervesta iš rezervų				(8.698)	8.698	-
Pervesta į rezervus	9		450	10.011	(10.461)	-
2008 m. gruodžio 31 d. likutis		342.000	14.240	36.534	28.600	421.374

Aiškinamasis raštas, pateikiamas 10 – 32 puslapiuose, yra sudėtinė šios finansinės atskaitomybės dalis.

Generalinis direktorius

Jurgis Aušra

2009 m. kovo 5 d.

Pinigų srautų ataskaita

	Pastabos	2008 m.	2007 m.
Pagrindinės veiklos pinigų srautai			
Grynasis pelnas		28.598	8.739
Nepiniginių sąnaudų (pajamų) atstatymas:			
Nusidėvėjimas ir amortizacija	3	19.870	19.049
Ilgalaikio materialiojo turto vertės sumažėjimas ir nurašymas		1.173	854
Atsargų vertės sumažėjimo pasikeitimas	5	(50)	-
Abejotinų iš pirkėjų gautinų sumų vertės sumažėjimas	6	94	176
Ilgalaikio turto pardavimo nuostoliai		-	10
Pelno mokesčio sąnaudos	17	4.442	2.428
Palūkanų sąnaudos, grynąja verte	16	506	1.779
		54.633	33.035
Apyvartinio kapitalo pasikeitimai:			
Atsargų padidėjimas	5	(1.517)	(697)
Iš pirkėjų ir kitų gautinų sumų sumažėjimas (padidėjimas)	6	(2.404)	765
Kito trumpalaikio turto sumažėjimas (padidėjimas)	7	4.589	(473)
Išankstinių apmokėjimų sumažėjimas (padidėjimas)		20	(65)
Prekybos skolų ir kitų mokėtinų sumų padidėjimas	11	401	93
Kitų trumpalaikių ir su darbo santykiais susijusių įsipareigojimų padidėjimas (sumažėjimas)	12	128	(1.257)
(Sumokėtas) pelno mokestis		(3.307)	(3.558)
Grynieji pagrindinės veiklos pinigų srautai		52.543	27.843
Investicinės veiklos pinigų srautai			
Ilgalaikio turto (išskyrus investicijas) (įsigijimas)	3	(7.146)	(6.031)
Ilgalaikio turto (išskyrus investicijas) perleidimas		-	47
Investicijų (įsigijimas)	1		(86)
Investicijų pardavimas			-
(Investicijos) į trumpalaikius indėlius	7	(16.118)	(3.729)
Obligacijų išpirkimo pajamos	4	-	266
Gauti dividendai, palūkanos	16	746	244
Grynieji investicinės veiklos pinigų srautai		(22.518)	(9.289)

(tęsinys kitame puslapyje)

Aiškinamasis raštas, pateikiamas 10 – 32 puslapiuose, yra sudėtinė šios finansinės atskaitomybės dalis.

Pinigų srautų ataskaita (tęsinys)

	Pastabos	2008 m.	2007m.
Finansinės veiklos pinigų srautai			
Dividendų (išmokėjimas)	19	(7.024)	(6.065)
Paskolų (grąžinimas)	10	(15.606)	(8.255)
Lizingo (finansinės nuomos) (mokėjimai)	10	-	(4.570)
(Sumokėtos) palūkanos	16	(1.252)	(2.023)
Grynieji finansinės veiklos pinigų srautai		(23.882)	(20.913)
Grynasis pinigų srautų padidėjimas (sumažėjimas)		6.143	(2.359)
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pradžioje		2.451	4.810
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pabaigoje		8.594	2.451

Aiškinamasis raštas, pateikiamas 10 – 32 puslapiuose, yra sudėtinė šios finansinės atskaitomybės dalis.

Generalinis direktorius

Jurgis Aušra

2009 m. kovo 5 d.

Finansinės atskaitomybės aiškinamasis raštas

1 Bendroji informacija

AB „Klaipėdos nafta“ (toliau – Bendrovė) yra Lietuvos Respublikoje registruota akcinė bendrovė. Jos buveinės adresas: Burių g. 19, Klaipėda, Lietuva.

Bendrovę įkūrė AB „Naftos terminalas“ (Lietuva) ir Lancaster Steel Inc. (JAV), atitinkamai įsigydamos 51 proc. ir 49 proc. akcijų. Bendrovė buvo įregistruota 1994 m. rugsėjo 27 d.

Finansinė atskaitomybė apima 2008 m. gruodžio 31 d. Bendrovės finansinę atskaitomybę.

Bendrovės įstatinis kapitalas 2008-12-31 - 342 000 000 (trys šimtai keturiasdešimt du milijonai) litų yra visiškai apmokėtas. Įstatinis kapitalas padalintas į 342 000 000 (tris šimtus keturiasdešimt du milijonus) paprastųjų vardinių akcijų, kurių kiekvienos nominali vertė – vienas (1) litas. Visas akcijas valdo 1 431 akcininkas, valstybei priklauso 70,63 % akcijų (241 544 426 vienetai). Bendrovė savų akcijų nėra įsigijusi ir per 2008 metus jokių sandorių, susijusių su savų akcijų įsigijimu ar perleidimu, nesudarė. Bendrovės akcijos įtrauktos į Vilniaus vertybinių popierių biržos Baltijos Papildomąjį prekybos sąrašą.

2008 m. ir 2007 m. gruodžio 31 d. Bendrovės akcininkai buvo:

	2008 m. gruodžio 31 d.		2007 m. gruodžio 31 d.	
	Turimų akcijų skaičius (tūkstančiais)	Nuosavybės dalis (%)	Turimų akcijų skaičius (tūkstančiais)	Nuosavybės dalis (%)
Lietuvos Respublikos valstybė, atstovaujama				
Ūkio ministerijos	241 544	70,63	241 544	70,63
AB „Achema“	26 022	7,61	5 586	1,63
Hansabank fondai	7 131	2,09	24 331	7,11
Skandinaviska Enskilda Banken fondai	11 386	3,33	12 703	3,71
Kiti (mažiau nei 5 proc. kiekvienas)	55 917	16,34	57 836	16,92
Iš viso	342.000	100,00	342 000	100,00

Bendrovės pagrindinė paskirtis yra perpilti iš geležinkelio cisternų į laivus eksportuojamus naftos produktus, kurie yra tiekiami iš Lietuvos, Rusijos, Baltarusijos ir kitų šalių. Taip pat bendrovė gali aprūpinti Lietuvą importuojamais naftos produktais, kurie į Klaipėdos uostą atgabenami laivais. Klientų patogumui bendrovėje veikia muitinės ir akcizų sandėliai, kuriuose klientai gali atlikti pirkimo-pardavimo operacijas. Operatyvų klientų aptarnavimą ir krovinių apskaitą padeda užtikrinti įdiegta ir nuolatos tobulinama informacinė sistema.

2008 m. gruodžio 31 d. Bendrovės darbuotojų skaičius buvo 308 (2007 m. gruodžio 31 d. – 301).

Bendrovės vadovybė patvirtino šią finansinę atskaitomybę 2009 m. kovo 5 d.

2 Apskaitos principai

Finansinė atskaitomybė yra parengta remiantis istorine savikaina.

Šioje finansinėje atskaitomybėje visos sumos yra pateiktos litais, ir suapvalintos iki artimiausio tūkstančio (000 litų), jei nenurodyta kitaip.

2.1. Finansinės atskaitomybės pagrindas

Atitikimo patvirtinimas

Ši Bendrovės finansinė atskaitomybė yra parengta pagal Tarptautinius Finansinės Atskaitomybės Standartus (TFAS), priimtus taikyti Europos Sąjungoje (toliau – ES).

Naujų ir/ar pakeistų TAS, TFAS ir TFAIK išaiškinimų taikymas

Buvo išleista keletas naujų ir peržiūrėtų Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų ir jų paaiškinimų, kurie bus privalomi rengiant Bendrovės finansinę atskaitomybę už ataskaitinius laikotarpius, prasidedančius 2009 m. sausio 1 d. ir vėliau. Bendrovė nusprendė anksčiau netaikyti naujų standartų ir paaiškinimų. Žemiau yra pateikiami Bendrovės vadovybės įvertinimai dėl galimos naujų ir peržiūrėtų standartų įtakos juos pirmą kartą pritaikius.

- *Peržiūrėtas 1 TAS "Finansinių ataskaitų pateikimas"*
(įsigalioja nuo ar po 2009 m. sausio 1 d. prasidedančiais metais, bet ne anksčiau nei bus priimti ES). Standartas atskiria savininko ir ne savininko nuosavo kapitalo pasikeitimus. Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaitoje detalai bus pateikiami tik savininkų sandoriai, o visi ne savininkų pakeitimai pateikti vienoje eilutėje. Be to, standartas pateikia visaapimančią pelno (nuostolių) ataskaitą: pateikia visus pajamų ir sąnaudų komponentus, pripažintus kaip pelnas ar nuostoliai, kartu su visais kitais pripažintų pajamų ar sąnaudų komponentais, kurie aprašomi vienoje arba dvejose susijusiose ataskaitose. Šiuo metų Bendrovė svarsto, kurį ataskaitų pateikimo variantą pasirinkti.
- *8 TFAS "Veikiantys segmentai"*
8 TFAS yra taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2009 m. sausio 1 d. ir vėliau. Naujajame standarte reikalaujama atskleisti daugiau informacijos apie segmentus, remiantis vidinėmis ataskaitomis, kurias reguliariai peržiūri Bendrovės aukščiausias veiklos sprendimų priėmimo organas, siekiant įvertinti informaciją apie kiekvieną segmentą atsižvelgiant į tai, ar tai yra verslo, ar geografinis segmentas. 8 TFAS pakeičia 14 TAS „Segmentai“
- *2 TFAS "Akcijomis paremti mokėjimai" pataisa*
2 TFAS pataisa yra taikoma metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2009 m. sausio 1 d. ir vėliau. Šio standarto pataisa pateikia terminų „nuosavybės teisės perdavimo sąlygos“ ir „ne nuosavybės teisės perdavimo sąlygos“ aprašymus. Standartų pataisos pagrindu, „nuosavybės teisės perdavimo sąlygų“ nesilaikymas bus traktuojamas, kaip akcijomis paremtų mokėjimų atšaukimas. Kadangi Bendrovė neturi akcijomis paremtų mokėjimų planų, TFAS 2 pataisa nėra aktuali Bendrovės veiklos atžvilgiu.
- *3 TFAS "Verslo jungimai pataisa"*
3 TFAS pataisa yra taikoma metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2009 m. liepos 1 d. ir vėliau. Buvo atliktos standarto taikymo apimtys pataisos bei išplėstas paskirties aprašymas. 3 TFAS pataisa Bendrovės finansinei atskaitomybei neaktuali, nes Bendrovė neturi nuosavybės teisių įmonėse, kurių veiklai įtakos turės standarto pataisa.
- *Peržiūrėtas 23 TAS "Skolinimosi išlaidos"*
23 TAS „Skolinimosi išlaidos“ - pakeitimas (įsigalioja nuo ar po 2009 m. sausio 1 d. prasidedančiais metais, bet ne anksčiau nei bus priimti ES). Pakeistas standartas panaikina galimybę iš karto pripažinti skolinimosi išlaidas sąnaudomis ir reikalauja skolinimosi išlaidas kapitalizuoti, jei jos yra tiesiogiai priskirtinos standarto nuostatas atitinkančio turto įsigijimui, statybai ar gamybai. Pagal standarto pereinamąsias nuostatas Bendrovė šį standartą pritaikys perspektyviai. Atitinkamai, skolinimosi išlaidos, patirtos po 2009 m. sausio 1 d., bus pridėdamos prie turto, kuris bus pradėtas statyti / gaminti po 2009 m. sausio 1 d., vertės. Jokie pakeitimai nebus daromi dėl tų skolinimosi išlaidų, kurios buvo patirtos ir sąnaudose apskaitytos iki minėtų datų. Bendrovė šiuo momentu negali nustatyti šio pakeitimo poveikio ateities finansinei būklei ir rezultatams.

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.1. Finansinės atskaitomybės pagrindas (tęsinys)

- 32 TAS "Finansinės priemonės: pateikimas" ir 1 TAS "Finansinių ataskaitų pateikimas"
Standarto pataisos leidžia taikyti išimtį paprastai 32 TAS taikomam priskyrimo principui, t.y. tam tikros įmonės išleistos padengiamosios finansinės priemonės, paprastai priskiriamos įsipareigojimams, tam tikroms sąlygoms esant, gali būti priskiriamos nuosavam kapitalui. 32 TAS ir 1 TAS pataisos taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2009 m. sausio 1 d. ir vėliau. Bendrovė nemano, kad šios pataisos turės įtakos Bendrovės finansinei atskaitomybei.
- 39 TAS "Finansinės priemonės: pripažinimas ir vertinimas" pataisa
Pataisytas standartas paaiškina taikymą esamų principų, kurie nustato ar tam tikros rizikos arba pinigų srautų dalys yra tinkamos nurodyti apsidraudimo nuo rizikos santykiuose. Nurodant apsidraudimo nuo rizikos santykius, rizikos arba dalys turi būti atskirai identifikuojamos ir patikimai įvertinamos, tačiau infliacijos nurodyti negalima (tik esant ribotoms aplinkybėms). 39 TAS pataisa yra taikoma metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2009 m. liepos 1 d. ir vėliau. 39 TAS pataisa neturi įtakos Bendrovės finansinei atskaitomybei, nes Bendrovė netaiko apsidraudimo nuo rizikos apskaitos.
- 13 TFAIK "Klientų lojalumo programos"
„Klientų lojalumo programos“ nurodo, kaip apskaitą turėtų tvarkyti įmonės, kurios taiko klientų lojalumo programas savo klientams. Tai yra susiję su klientų lojalumo programomis, pagal kurias klientas gali gauti nemokamas arba su nuolaida paslaugas ar prekes („premijas“). 13 TFAIK yra taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2008 m. liepos 1 d. ir vėliau. Bendrovė nemano, jog šis aiškinimas turės įtakos finansinei atskaitomybei.
- 15 TFAIK "Sutartys dėl nekilnojamojo turto statybų"
15 TFAIK paaiškina pripažinimą pajamų, kurios yra gaunamos iš nekilnojamojo turto statybų; jei turto vystytojas ir pirkėjas pasiekia susitarimą dar prieš baigiant nekilnojamojo turto statybas. Be to, paaiškinimas pateikia gaires, kaip nustatyti ar sutartis atitinka 11 TAS ir 18 TAS. 15 TFAIK yra taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2009 m. sausio 1 d. ir vėliau. 15 TFAIK Bendrovės finansinei atskaitomybei netaikomas, nes Bendrovė neteikia nekilnojamojo turto statybos paslaugų ir nekilnojamojo turto pardavimui nestato.
- 17 TFAIK "Nepiniginio turto paskirstymas savininkams"
Šis išaiškinimas taikomas nepiniginio turto paskirstymui savininkams, kaip akcijų turėtojams. Pagal šį išaiškinimą, įsipareigojimas išmokėti dividendus yra nustatomas, kai dividendai yra atitinkamai patvirtinami ir nebėra įmonės nuožiuroje, ir yra įvertinami paskirstytino turto tikrąja verte. Mokėtinų dividendų likutinė vertė yra iš naujo įvertinama kiekvieną ataskaitų pateikimo dieną, o visi likutinės vertės pokyčiai yra apskaitomi nuosavame kapitale, kaip paskirstymo sumos koregavimas. Kai už dividendus yra atsiskaitoma, skirtumas (jei toks yra) tarp paskirstyto turto likutinės vertės ir mokėtinų dividendų likutinės vertės, yra apskaitomas pelno (nuostolių) ataskaitoje.
17 TFAIK yra taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2009 m. liepos 15 d. ir vėliau. Kadangi išaiškinimas yra taikomas tik nuo taikymo datos, jis neturės įtakos finansinėms ataskaitoms už laikotarpius, prasidėjusius prieš išaiškinimo taikymo datą. Be to, kadangi jis yra susijęs su būsimais dividendais, kurie yra akcininkų nuožiuroje, iš anksto nustatyti paaiškinimo įtakos negalima.
- Be aukščiau išvardytų standartų, išaiškinimų ir pataisų, buvo atliktos ir standartų 27 TAS "Konsoliduotos ir atskiros finansinės ataskaitos" (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2009 m. sausio 1 d. ir vėliau) bei 16 TFAIK "Apsisaugojimas nuo rizikos atliekant grąžinamas investicijas į užsienyje veikiantį ūkio subjektą" (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2008 m. spalio 1 d. ir vėliau), pataisos; tačiau šie standartai ir išaiškinimai nėra aktualūs Bendrovės finansinės ataskaitos atžvilgiu, nes Bendrovė neturi investicijų dukterinėse įmonėse ar reikšmingų investicijų užsienyje veikiančiose įmonėse.

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.2. Užsienio valiutos

Apskaitinė valiuta

Bendrovė apskaitą tvarko ir šioje finansinėje atskaitomybėje visos sumos yra apskaitytos ir pateiktos Lietuvos Respublikos nacionaline valiuta, litais.

Nuo 2002 m. vasario 2 d. lito ir euro keitimo kursas yra fiksuotas santykiu 3,4528 litas = 1 euras.

Sandoriai ir likučiai

Sandoriai užsienio valiuta perskaičiuojami į apskaitinę valiutą naudojant valiutų kursų, galiojančius sandorių atlikimo dieną. Pelnas ir nuostoliai, atsirandantys vykdant atsiskaitymus, susijusius su šiais sandoriais, bei perskaičiuojant piniginius turto bei įsipareigojimų likučius, išreikštus užsienio valiutomis, apskaitomas pelno (nuostolių) ataskaitoje finansinės veiklos pajamų arba sąnaudų straipsnyje.

2.3. Informacija pagal segmentus

Bendrovė veikia viename verslo ir geografiniame segmente. Dėl šios priežasties informacija pagal segmentus šioje finansinėje atskaitomybėje nepateikiama.

2.4. Ilgalaikis nematerialusis turtas

Atskirai įsigijamas nematerialusis turtas yra apskaitomas įsigijimo savikaina. Vėliau nematerialusis turtas yra apskaitomas įsigijimo savikaina atėmus sukauptą amortizaciją ir sukauptą vertės sumažėjimą. Nematerialiojo turto naudingo tarnavimo laikas gali būti apibrėžtas arba ne. Nematerialusis turtas su apibrėžtu naudingo tarnavimo laiku yra amortizuojamas nuo 1 iki 3 metų laikotarpiu ir įvertinamas jo vertės sumažėjimas, kai tik atsiranda požymių, kad jis gali būti nuvertėjęs. Amortizavimo periodai ir metodika nematerialiajam turtui su apibrėžtu naudingo tarnavimo laiku yra peržiūrimi kiekvienų finansinių metų pabaigoje.

Išlaidos susijusios su programinės įrangos palaikymu yra apskaitomos sąnaudose jų atsiradimo metu.

2.5. Ilgalaikis materialusis turtas

Turtas priskiriamas ilgalaikiam materialiajam turtui, jei jo tarnavimo trukmė yra ilgesnė nei vieneri metai.

Bendrovės ilgalaikis materialusis turtas apskaitomas įsigijimo verte atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir įvertintus vertės sumažėjimo nuostolius.

Pradinę ilgalaikio materialiojo turto vertę sudaro įsigijimo kaina, įskaitant negrąžinamus įsigijimo mokesčius ir visas tiesiogiai priskirtinas išlaidas, susijusias su turto parengimu eksploatuoti arba perkėlimu į jo naudojimo vietą. Išlaidos, tokios kaip remonto ir eksploatacijos, patirtos ilgalaikiam materialiajam turtui pradėjus veikti, paprastai yra apskaitomos to laikotarpio, kai jos buvo patirtos, pelno (nuostolių) ataskaitoje.

Nusidėvėjimas skaičiuojamas taikant tiesiogiai proporcingą metodą per tokius naudingo tarnavimo laikotarpius:

Pastatai ir statiniai, iš jų:	7 - 70
Gaisrinės pastatas	40
Rezervuarai 5.000 m ³	15 - 21
Rezervuarai 20.000 m ³	43
Valymo įrengimų pastatas	51
Gelžbetoniniai tiltai	70
Geležinkelio estakada	55 - 65
Mašinos ir įrengimai, iš jų:	3 - 40
Benzino garų deginimo įrenginiai, šilumokaičiai	11 - 39
Stenderiai	12
Kitas ilgalaikis materialusis turtas, iš jų:	3 - 40
Technologiniai vamzdynai	40 - 41
Signaliniai kabeliai	12

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.5. Ilgalaikis materialusis turtas (tęsinys)

Naudingo tarnavimo laikas, likutinės vertės ir nusidėvėjimo metodas yra reguliariai peržiūrimi užtikrinant, kad nusidėvėjimo terminas ir kiti įvertinimai atitinka numatomą ilgalaikio materialiojo turto naudingo tarnavimo laikotarpį.

Nebaigta statyba apskaitoma įsigijimo verte. Ją sudaro statybos, statinių ir įrenginių vertė bei kitos tiesiogiai priskirtinos išlaidos. Nebaigtos statybos nusidėvėjimas neskaičiuojamas tol, kol statyba nėra baigta, ir turtas neparuoštas naudoti.

Palūkanų išlaidos, tenkančios paskoloms, kurios naudojamos ilgalaikio materialiojo turto statybai finansuoti, nėra kapitalizuojamos ir yra apskaitomos pelno (nuostolių) ataskaitoje, kai patiriamos.

Kai ilgalaikis materialusis turtas yra nurašomas arba kitaip perleidžiamas, jo įsigijimo vertė bei susijęs nusidėvėjimas toliau nebeapskaitomi finansinėje atskaitomybėje, o su tuo susijęs pelnas arba nuostoliai, apskaičiuojami kaip skirtumas tarp įplaukų ir perleisto ilgalaikio materialiojo turto likutinės vertės, apskaitomi pelno (nuostolių) ataskaitoje.

2.6. Investicijos ir kitas finansinis turtas

Vadovaujantis TAS 39 „Finansinės priemonės: pripažinimas ir vertinimas“ finansinis turtas yra skirstomas į finansinį turtą, vertinamą tikrąja verte pelno (nuostolių) ataskaitoje, finansinį turtą, laikomą iki išpirkimo termino, suteiktas paskolas ir gautinas sumas bei finansinį turtą, skirtą parduoti. Visi investicijų įsigijimai ir pardavimai yra pripažįstami sandorio dieną. Iš pradžių investicijos yra apskaitomos įsigijimo verte, kuri yra lygi sumokėto atlyginimo tikrajai vertei, įtraukiant (išskyrus finansinį turtą, vertinamą tikrąja verte pelno (nuostolių) ataskaitoje) sandorio sudarymo sąnaudas.

Finansinis turtas arba finansiniai įsipareigojimai, vertinami tikrąja verte pelno (nuostolių) ataskaitoje

Finansinis turtas ar finansiniai įsipareigojimai Bendrovės vadovybės sprendimu yra priskiriami šiai kategorijai pirminio pripažinimo metu, jeigu jie atitinka šiuos reikalavimus:

- toks priskyrimas panaikina ar reikšmingai sumažina skirtumus, kurie atsirastų taikant nevienodus turto ar įsipareigojimų vertinimo principus ir atitinkamai skirtingus pelno ar nuostolių pripažinimo principus;
- turtas ar įsipareigojimai priklauso finansinio turto, finansinių įsipareigojimų ar abiejų grupei, kurie yra vertinami tikrąja verte, remiantis dokumentais pagrįsta rizikos valdymo ar investavimo strategija;
- finansinė priemonė apima įterptinę išvestinę priemonę, nebent įterptinė išvestinė priemonė reikšmingai nepakeičia pinigų srautų ar akivaizdu, neatliekant detalaus vertinimo, kad atskirai ji nebūtų apskaityta.

Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai, kurie apskaitomi tikrąja verte pelno (nuostolių) ataskaitoje, balanse yra parodomi tikrąja verte. Su perkainojimu susijęs pelnas arba nuostoliai yra apskaitomi tiesiogiai pelno (nuostolių) ataskaitoje. Šių investicijų palūkanų pajamos ir išlaidos bei dividendai yra pripažįstami kaip atitinkamos palūkanų pajamos ir dividendų pajamos ar palūkanų sąnaudos.

Iki išpirkimo dienos laikomos investicijos

Finansinis turtas (kuris nėra išvestinė finansinė priemonė) su fiksuotais arba nustatytu būdu apskaičiuojamais mokėjimais ir fiksuota trukme klasifikuojamas kaip laikomas iki išpirkimo termino, jeigu Bendrovė ketina ir gali jį laikyti iki išpirkimo termino pabaigos. Iki išpirkimo termino laikomos investicijos yra apskaitomos amortizuota verte, naudojant efektyvios palūkanų normos metodą. Pelnas ir nuostoliai yra apskaitomi pelno (nuostolių) ataskaitoje amortizuojant iki išpirkimo termino laikomas investicijas, jas nurašant arba apskaitant jų vertės sumažėjimą.

Paskolos ir gautinos sumos

Paskolos ir gautinos sumos (kurios nėra išvestinė finansinė priemonė) yra finansinis turtas su fiksuotais arba nustatytu būdu apskaičiuojamais mokėjimais, kuriuo neprekiuojama aktyvioje rinkoje. Toks turtas yra apskaitomas amortizuota verte, naudojant efektyvios palūkanų normos metodą. Pelnas ir nuostoliai yra apskaitomi pelno (nuostolių) ataskaitoje amortizuojant paskolas ir gautinas sumas, jas nurašant arba apskaitant jų vertės sumažėjimą.

2 Apskaitos principai (tęsinys)

Finansinis turtas, skirtas parduoti

Finansinis turtas, skirtas parduoti – tai finansinis turtas (kuris nėra išvestinė finansinė priemonė), nepriskiriamas nė vienai iš trijų aukščiau paminėtų grupių. Po pirminio pripažinimo finansinis turtas, skirtas parduoti, finansinėje atskaitomybėje apskaitomas tikrąja verte. Pelnas ar nuostoliai, susiję su tikrosios vertės pasikeitimu, yra apskaitomi atskirame nuosavo kapitalo straipsnyje tol, kol Bendrovė neparduos šio finansinio turto ar nepripažins jo vertės sumažėjimo. Tuomet sukauptas pelnas arba nuostoliai, anksčiau apskaityti nuosavame kapitale, pripažįstami pelno (nuostolių) ataskaitoje.

Tikroji vertė

Investicijų, kuriomis yra prekiaujama aktyviose finansų rinkose, tikroji vertė yra nustatoma pagal tuo metu kotiruojamą uždarymo pirkimo rinkos kainą, artimiausią balanso sudarymo datai. Investicijoms, kurioms nėra aktyvios rinkos, tikroji vertė yra nustatoma naudojant vertinimo metodus. Šie metodai apima vertės nustatymą remiantis rinkos sąlygomis pastaruoju metu rinkoje įvykdytais sandoriais, kitų iš esmės panašių instrumentų kaina, diskontuotų pinigų srautų analize ar kitais vertimo modeliais.

Bendrovė 2008 m. ir 2007m. gruodžio 31 d. neturėjo finansinių instrumentų, apskaitytų tikrąja verte.

2.7. Finansinio turto ir įsipareigojimų pripažinimo nutraukimas

Finansinis turtas

Finansinis turtas (ar, kur tinkama, dalis finansinio turto ar dalies panašaus finansinio turto grupės) pripažinimas yra nutraukiamas, kai:

- baigiasi teisės į finansinio turto pinigų srautus galiojimo laikas;
- Bendrovė išlaikė teisę į pinigų srautus, bet prisiėmė įsipareigojimą sumokėti visą sumą trečiajai šaliai pagal perleidimo sutartį per trumpą laiką; ar
- Bendrovė perleido savo teisę gauti pinigines įplaukas iš turto arba (a) perleido iš esmės visą su finansinio turto nuosavybe susijusią riziką ir naudą, arba (b) nei perleido, nei išlaikė su finansiniu turtu susijusios rizikos ir naudos, bet perleido šio turto kontrolę.

Kai Bendrovė perleidžia teises į turto pinigų srautus, bet neperleidžia su turto nuosavybe susijusios rizikos, naudos ir turto kontrolės, turtas yra pripažįstamas tiek, kiek įmonė yra su juo susijusi.

Finansiniai įsipareigojimai

Finansinio įsipareigojimo pripažinimas nutraukiamas, kai jis yra padengiamas, atšaukiamas ar baigiasi jo terminas.

2.8. Išmokos darbuotojams

Socialinio draudimo įmokos

Bendrovė už savo darbuotojus moka socialinio draudimo įmokas į Valstybinį socialinio draudimo fondą (toliau – Fondas) pagal nustatytą įmokų planą, vadovaujantis vietiniais teisiniais reikalavimais. Nustatytą įmokų planą – tai planas, pagal kurį Bendrovė moka fiksuoto dydžio įmokas į Fondą ir neturi teisinio ar konstruktyvaus įsipareigojimo toliau mokėti įmokas, jei Fondas neturi pakankamai turto, kad sumokėtų visas išmokas darbuotojams, susijusias su jų darbu dabartiniu ir ankstesniais laikotarpiais. Socialinio draudimo įmokos pripažįstamos sąnaudomis pagal kaupimo principą ir priskiriamos prie darbo užmokesčio sąnaudų.

2 Apskaitos principai (tęsinys)

Išaitinės kompensacijos

Išaitinės kompensacijos darbuotojams mokamos nutraukus darbo santykius su darbuotoju iki įprasto išėjimo į pensiją amžiaus arba darbuotojui priėmus sprendimą savo noru išeiti iš darbo mainais į tokias išmokas. Bendrovė pripažįsta išaitines išmokas tada, kai ji yra akivaizdžiai įpareigota nutraukti darbo santykius su esamais darbuotojais pagal detalų oficialų darbo santykių nutraukimo planą be galimybės jo atsisakyti arba įpareigota mokėti išaitines išmokas po to, kai jos buvo pasiūlytos už išėjimą iš darbo savo noru. Ilgalaiškės išaitinės yra diskontuojamos iki dabartinės vertės, taikant rinkos palūkanų normą.

2.9. Atsargos

Atsargos apskaitomos žemesniąja iš savikainos ir grynosios realizacinės vertės, atėmus apskaitytą pasenusių ir lėtai judančių atsargų vertės sumažėjimą. Grynoji realizacinė vertė yra pardavimo kaina, esant įprastinėms verslo sąlygoms, atėmus užbaigimo, rinkodaros ir paskirstymo išlaidas. Atsargų savikainą sudaro įsigijimo kaina, transporto išlaidos bei kitos sąnaudos tiesiogiai susijusios su atsargų įsigijimu. Savikaina apskaičiuojama FIFO metodu. Atsargos, kurios nebegali būti realizuotos, yra nurašomos.

2.10. Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Pinigus sudaro pinigai kasoje ir banko sąskaitose. Pinigų ekvivalentai yra trumpalaikės, labai likvidžios investicijos, lengvai konvertuojamos į žinomą pinigų sumą. Tokių investicijų terminas neviršija trijų mėnesių, o vertės pokyčių rizika yra labai nežymi.

Pinigų srautų ataskaitoje pinigus ir pinigų ekvivalentus sudaro pinigai kasoje, indėliai einamosiose sąskaitose, kitos trumpalaikės labai likvidžios investicijos.

2.11. Paskolos

Skolinimosi išlaidos pripažįstamos sąnaudomis, kai patiriamos.

Gavimo momentu paskolos apskaitomos gautų lėšų suma, atsižvelgiant į patirtas sandorio sąnaudas. Vėliau paskolos apskaitomos amortizuota savikaina, taikant efektyvios palūkanų normos metodą; bet koks skirtumas tarp gautų lėšų (neįskaitant patirtų sandorio sąnaudų) ir išpirkimo vertės, pripažįstamas pelno (nuostolių) ataskaitoje per skolinimosi laikotarpį.

2.12. Lizingas (finansinė nuoma) ir veiklos nuoma

Nustatymas ar sutartis yra nuomos sutartis yra paremtas informacija sutarties pasirašymo data. Yra vertinama ar sutartis yra susijusi su specifinio turto naudojimu bei ar sutartis suteikia teisę naudoti turtą.

Bendrovė kaip nuomininkas

Finansinė nuoma, pagal kurią visa su nuosavybe susijusi rizika ir teikiama nauda perduodama Bendrovei kaip turto savininkui, yra kapitalizuojama lizingo sutarties pasirašymo metu lizinguojamo turto tikrąja verte ar, jei mažesnė, minimalių lizingo mokėjimų dabartine verte. Lizingo mokėjimai yra paskirstomi tarp finansinių sąnaudų ir lizingo įsipareigojimo dengimo taip, kad būtų palaikoma tolygi palūkanų norma, likusiai mokėjimų daliai. Finansinės sąnaudos yra apskaitomos pelno (nuostolių) ataskaitoje.

Lizinguojamas nuomojamas turtas yra nudėvimas per trumpesnį laikotarpį iš naudingo tarnavimo laiko ar nuomos laikotarpio, jei nėra reikšmingo įrodymo, kad Bendrovei finansinės nuomos laikotarpio pabaigoje pereis nuomojamo turto nuosavybė.

Veiklos nuomos mokėjimai yra pripažįstami sąnaudomis pelno (nuostolių) ataskaitoje tiesiogiai proporcingu metodu per numatytą nuomos laikotarpį.

2 Apskaitos principai (tęsinys)

Bendrovė kaip nuomotojas

Nuoma, pagal kurią visa su nuosavybe susijusi rizika ir teikiama nauda pasilieka Bendrovei yra laikoma veiklos nuoma. Tiesioginės išlaidos atsiradusios pasirašant veiklos nuomos sutartį yra pridėtos prie nuomojamo turto apskaitinės vertės ir pripažįstamos per finansinės nuomos laikotarpį tuo pačiu metodu kaip ir nuomos pajamos. Neapibrėžtos nuomos pajamos yra pripažįstamos kaip pajamos laikotarpiu kada jos susidarė.

Veiklos nuoma - Bendrovė kaip nuomotojas

Pagal veiklos nuomos sutartis išnuomotas turtas Bendrovės balanse yra apskaitomas pagal turto pobūdį. Pajamos iš veiklos nuomos yra pripažįstamos kaip kitos veiklos pajamos pelno (nuostolių) ataskaitoje, naudojant tiesinį metodą per nuomos laikotarpį. Visos veiklos nuomos nuolaidos yra pripažįstamos naudojant tiesinį metodą per nuomos laikotarpį mažinant nuomos pajamas. Tiesioginės sąnaudos, susidariusios generuojant finansines nuomos pajamas yra įtrauktos į nuomojamo turto apskaitinę vertę.

2.13. Pelno mokestis

Ataskaitinių ir praėjusių metų pelno mokesčio turtas ir įsipareigojimai yra apskaityti suma, kuri tikimasi bus atgauta iš arba sumokėta mokesčius administruojančiai institucijai. Skaičiuojant pelno mokestį yra naudojami tokie mokesčio tarifai, kurie galioja balanso sudarymo datą.

Pelno mokesčio apskaičiavimas remiasi metiniu pelnu, įvertinus atidėtąjį pelno mokestį. Pelno mokestis skaičiuojamas pagal Lietuvos mokesčių įstatymų reikalavimus.

Nuo 2006 m. sausio 1 d. Lietuvos Respublikoje įsigaliojo LR laikinasis socialinio mokesčio įstatymas, kuris numato, kad, greta įmonių mokamo pelno mokesčio, 2006 m. sausio 1 d. prasidedančiais mokestiniais metais įmonės turėjo mokėti papildomą 4 proc. mokestį, apskaičiuotą remiantis pelno mokesčio principais, o nuo 2007 m. sausio 1 d. – 3 proc. mokestį. 2008 m. Lietuvos Respublikos įmonėms taikomas pelno mokesčio tarifas išliko 15 proc., socialinio mokesčio nebebuvo. Nuo 2009 m. sausio 1 d. pelno mokesčio tarifas buvo padidintas ir sudarys 20%.

Mokestiniai nuostoliai gali būti keliami neribotą laiką, išskyrus nuostolius, kurie susidarė dėl vertybinių popierių ir (arba) išvestinių finansinių priemonių perleidimo. Nuostoliai iš vertybinių popierių ir (arba) išvestinių finansinių priemonių perleidimo gali būti keliami 5 metus ir padengiami tik iš tokio paties pobūdžio sandorių pelno.

Atidėtieji mokesčiai apskaičiuojami balansinių įsipareigojimų metodu. Atidėtasis mokestis atspindi laikinųjų skirtumų tarp turto ir įsipareigojimų apskaitinės vertės ir jų mokesčių bazės grynąją mokestinę įtaką. Atidėtųjų mokesčių turtas ir įsipareigojimai yra vertinami mokesčių tarifu, kuris, kaip tikimasi, bus taikomas laikotarpiu, kuriame bus realizuojamas turtas ar padengiamas įsipareigojimas, atsižvelgiant į mokesčių tarifus, kurie buvo priimti ar iš esmės priimti balanso datą.

Atidėtojo mokesčio turtas yra pripažįstamas balanse tiek, kiek Bendrovės vadovybė tikisi, kad jis bus realizuotas artimiausioje ateityje atsižvelgiant į apmokestinamojo pelno prognozes. Jei tikėtina, kad dalis atidėtojo mokesčio nebus realizuota, ši atidėtojo mokesčio dalis nėra pripažįstama finansinėje atskaitomybėje.

Atidėtojo pelno mokesčio turtas ir įsipareigojimai yra užskaitomi tarpusavyje, jei įstatymai leidžia užskaityti tarpusavyje pelno mokesčio sąnaudas su pajamomis bei atidėtieji mokesčiai yra tos pačios įmonės ir susiję su ta pačia mokesčių institucija.

2.14. Dividendai

Dividendai finansinėje atskaitomybėje apskaitomi tuo laikotarpiu, kai juos patvirtina metinis visuotinis akcininkų susirinkimas.

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.15. Pagrindinis ir sumažintas pelnas, tenkantis vienai akcijai

Vienai akcijai tenkantis pagrindinis pelnas apskaičiuojamas dalijant akcininkams tenkanti grynąjį pelną iš išleistų paprastųjų vardinių akcijų vidutinio svertinio vidurkio. Tuo atveju, kai akcijų skaičius pasikeičia, tačiau tai neįtakoja ekonominių resursų pasikeitimo, vidutinis svertinis išleistų paprastųjų vardinių akcijų vidurkis pakoreguojamas proporcingai akcijų skaičiaus pasikeitimui taip, lyg šis pasikeitimas įvyko ankstesniojo pateikiamo laikotarpio pradžioje. Kadangi nėra jokių pelno (nuostolių) vienai akcijai mažinančių instrumentų, vienai akcijai tenkantis pagrindinis ir sumažintas pelnas nesiskiria.

2.16. Pajamų pripažinimas

Pajamos pripažįstamos, kai tikėtina, jog Bendrovė gaus su sandoriu susijusią ekonominę naudą, ir kai galima patikimai įvertinti pajamų sumą. Pardavimai apskaitomi atėmus PVM ir suteiktas nuolaidas. Krovos ir susijusių paslaugų pajamos pripažįstamos, kai kroviny yra pakraunamas arba iškraunamas iš laivo.

Palūkanų, nuomos ir kitos pajamos pripažįstamos kaupimo principu. Kitos pajamos pripažįstamos perdavus produkciją ir perleidus riziką ar suteikus paslaugas bei, kai tai yra taikytina, jas priėmus pirkėjui.

2.17. Sąnaudų pripažinimas

Sąnaudos apskaitoje pripažįstamos vadovaujantis kaupimo ir palyginimo principais tuo ataskaitiniu laikotarpiu, kai uždirbamos su jomis susijusios pajamos, neatsižvelgiant į pinigų išleidimo laiką. Tais atvejais, kai per ataskaitinį laikotarpį padarytų išlaidų neįmanoma tiesiogiai susieti su konkrečių pajamų uždirbimu, ir jos ateinančiais laikotarpiais neduos pajamų, šios išlaidos pripažįstamos sąnaudomis tą patį laikotarpį, kada buvo patirtos.

Sąnaudų dydis paprastai įvertinamas sumokėta arba mokėtina pinigų suma, neįskaitant PVM. Tais atvejais, kai numatytas ilgas atsiskaitymo laikotarpis ir palūkanos nėra išskirtos, sąnaudų dydis įvertinamas diskontuojant atsiskaitymo sumą rinkos palūkanų norma.

2.18. Turto vertės sumažėjimas

Finansinis turtas

Finansinio turto vertės sumažėjimas vertinamas kiekvieną balanso datą.

Kai paaiškėja, kad Bendrovė neatgaus visų suteiktų paskolų ir gautinų sumų pagal sutartus apmokėjimo terminus, finansinio turto, apskaityto amortizuota verte, vertės sumažėjimo ar blogų gautinų sumų nuostoliai yra pripažįstami pelno (nuostolių) ataskaitoje. Ankstesniais laikotarpiais pripažinto vertės sumažėjimo nuostolių atstatymas apskaitomas, kai šių nuostolių sumažėjimas gali būti objektyviai pagrįstas po vertės sumažėjimo apskaitymo atsitikusiais įvykiais. Toks atstatymas apskaitomas pelno (nuostolių) ataskaitoje. Tačiau padidėjusi apskaitinė vertė yra padidinama tik tiek, kad neviršytų amortizuotos vertės, kuri būtų buvusi, jei vertės sumažėjimas nebūtų buvęs apskaitytas.

Iš pirkėjų gautinų sumų vertės sumažėjimas yra apskaitomas tuomet, kai objektyvios aplinkybės (tokios kaip nemokumo tikimybė ar kliento dideli finansiniai nesklandumai) parodo, kad Bendrovė negalės susirinkti visų jai priklausančių gautinų sumų pagal sąskaitose nurodytas sąlygas. Gautinų sumų vertės sumažėjimas yra apskaitomas naudojant vertės sumažėjimo sąskaitą. Gautinos sumos yra nurašomos, kai jos yra laikomos niekada nebeatgautinomis.

Kitas turtas

Kito turto vertės sumažėjimas yra įvertinamas tuomet, kai įvykiai ir aplinkybės parodo, kad turto vertė gali neatsipirkti. Kai apskaitinė vertė viršija turto atsipirkimo vertę, vertės sumažėjimas apskaitomas pelno (nuostolių) ataskaitoje. Vertės sumažėjimo, apskaityto ankstesniais laikotarpiais, atstatymas apskaitomas, kai yra požymių, kad pripažinti nuostoliai dėl turto vertės sumažėjimo nebeegzistuoja ar reikšmingai sumažėjo. Atstatymas yra apskaitomas pelno (nuostolių) ataskaitoje tame pačiame straipsnyje, kuriame buvo apskaityti vertės sumažėjimo nuostoliai.

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.19. Įvertinimų naudojimas rengiant finansinę atskaitomybę

Rengiant finansinę atskaitomybę pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti ES, vadovybei reikia padaryti tam tikras prielaidas ir įvertinimus, kurie įtakoja pateiktas turto, įsipareigojimų, pajamų bei sąnaudų sumas bei neapibrėžtumų atskleidimą. Šios finansinės atskaitomybės reikšmingos sritys, kuriose naudojami įvertinimai, apima nusidėvėjimo (2.5. pastaba) ir turto vertės sumažėjimo (2.18. pastaba) įvertinimus. Būsimi įvykiai gali pakeisti prielaidas, naudotas atliekant įvertinimus. Tokių įvertinimų pasikeitimų rezultatas bus apskaitomas finansinėje atskaitomybėje, kai bus nustatytas.

Dėl besitęsiančios pasaulinės likvidumo krizės, be kitų dalykų, sumažėjo likvidumo rodikliai ekonomikoje, kapitalo rinkos likvidumas. Be to, Lietuva patyrė ekonominį nuosmukį, kuris įtakojo ir toliau gali įtakoti šioje aplinkoje veikiančias bendroves. Šios finansinės ataskaitos atspindi vadovybės įvertinimą, susijusį su Lietuvos ir pasaulinės verslo aplinkos įtaka Bendrovės veiklai ir jos finansinei būklei. Verslo aplinkos vystymasis ateityje gali skirtis nuo vadovybės įvertinimo.

2.20. Neapibrėžtumai

Neapibrėžti įsipareigojimai nėra pripažįstami finansinėje atskaitomybėje. Jie yra aprašomi finansinėje atskaitomybėje, išskyrus tuos atvejus, kai tikimybė, kad ekonominę naudą duodantys ištekliai bus prarasti, yra labai maža.

Neapibrėžtas turtas finansinėje atskaitomybėje nėra pripažįstamas, tačiau jis yra aprašomas finansinėje atskaitomybėje tuomet, kai yra tikėtina, kad bus gautos pajamos arba ekonominė nauda.

2.21. Pobalansiniai įvykiai

Pobalansiniai įvykiai, kurie suteikia papildomos informacijos apie Bendrovės padėtį balanso sudarymo dieną (koreguojantys įvykiai), finansinėje atskaitomybėje yra atspindimi. Pobalansiniai įvykiai, kurie nėra koreguojantys įvykiai, yra aprašomi pastabose, kai tai yra reikšminga.

2.22. Tarpusavio užskaitos ir palyginamieji skaičiai

Sudarant finansinę atskaitomybę turtas ir įsipareigojimai bei pajamos ir sąnaudos nėra užskaitomos tarpusavyje, išskyrus atvejus, kai atskiras Tarptautinis finansinės atskaitomybės standartas reikalauja ar leidžia būtent tokį užskaitymą.

3 Ilgalaikis materialusis turtas

	Pastatai ir statiniai	Mašinos, įrengimai ir kitas ilgalaikis materialusis turtas	Nebaigta statyba ir išankstiniai apmokėjimai	Iš viso
Išsigijimo vertė:				
2007 m. gruodžio 31 d. likutis	410.484	319.043	1.334	730.861
Išsigijimai		2.310	2.934	5.244
Išankstiniai apmokėjimai			1.913	1.913
Parduotas ir nurašytas turtas	(322)	(1.046)	(231)	(1.599)
Perkėlimai iš nebaigtos statybos	224	949	(1.173)	-
2008 m. gruodžio 31 d. likutis	410.386	321.256	4.777	736.419
Sukauptas nusidėvėjimas ir vertės sumažėjimas:				
2007 m. gruodžio 31 d. likutis	128.102	175.268	-	303.370
Nusidėvėjimas per metus	10.540	9.262	-	19.802
Parduotas ir nurašytas turtas	(126)	(1.235)	-	(1.361)
Vertės sumažėjimas per metus		935	-	935
2008 m. gruodžio 31 d. likutis	138.516	184.230	-	322.746
2008 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	271.870	137.026	4.777	413.673
2007 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	282.382	143.775	1.334	427.491
	Pastatai ir statiniai	Mašinos, įrengimai ir kitas ilgalaikis materialusis turtas	Nebaigta statyba ir išankstiniai apmokėjimai	Iš viso
Išsigijimo vertė:				
2006 m. gruodžio 31 d. likutis	406.812	316.807	2.526	726.145
Išsigijimai	-	592	5.384	5.976
Parduotas ir nurašytas turtas	-	(541)	(719)	(1.260)
Perkėlimai iš nebaigtos statybos	3.672	2.185	(5.857)	-
2007 m. gruodžio 31 d. likutis	410.484	319.043	1.334	730.861
Sukauptas nusidėvėjimas ir vertės sumažėjimas:				
2006 m. gruodžio 31 d. likutis	117.401	167.339	-	284.740
Nusidėvėjimas per metus	10.394	8.585	-	18.979
Parduotas ir nurašytas turtas	-	(438)	-	(438)
Vertės sumažėjimas per metus	307	(218)	-	89
2007 m. gruodžio 31 d. likutis	128.102	175.268	-	303.370
2007 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	282.382	143.775	1.334	427.491
2006 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	289.411	149.468	2.526	441.405

3 Ilgalaikis materialusis turtas (tęsinys)

2008 metais Bendrovės ilgalaikiam materialiajam turtui priskaičiuota 19.802 tūkst. litų nusidėvėjimo (18.979 tūkst. litų 2007 m.). 19.771 tūkst. litų nusidėvėjimo sąnaudų Bendrovės pelno (nuostolių) ataskaitoje yra įtrauktos į pardavimo savikainą, likusi suma - veiklos sąnaudas.

Bendrovė skolų gražinimą užtikrino už 78.973 tūkst. litų įkeisdama ilgalaikį materialųjį turtą. 2007 m. gruodžio 31 d. buvo įkeista ilgalaikio materialiojo turto už 175.245 tūkst. litų. 2008 metų gegužės mėn. oficialiai atšaukta dalis turto įkeitimo už 2007-09-25 bankams gražintą sindikuotą paskolą.

Dalis Bendrovės ilgalaikio materialiojo turto, kurio įsigijimo vertė 2008 m. gruodžio 31 d. lygi 50.680 tūkst. litų, buvo visiškai nusidėvėjusi (51.987 tūkst. litų 2007 m. gruodžio 31 d.), tačiau vis dar naudojama veikloje.

Bendrovė 2008 m. baigė geležinkelio estakados Nr. 1 šilumokaičių įrangos modernizavimą ir perkėlė 948,6 tūkst. Lt. turto iš nebaigtos statybos į mašinų ir įrengimų, kito ilgalaikio materialiojo turto straipsnį bei pradėjo jį naudoti veikloje ir nudėvėti. Be to, 2008 m. Bendrovė atliko tvoros gelžbetoninio apsauginio aptvėrimo paaugštinimo darbus, praplėtė automobilių stovėjimo aikšteles ir 223,8 tūkst. litų perkėlė į statinius.

2008 m. Bendrovė apskaitė 935,3 tūkst. litų vertės sumažėjimą naujai įsigytiems ir nenaudojamiems 3 siurbliams. Siurbliai su elektros įranga buvo užsakyti vykdant projektą „AB „Klaipėdos nafta“ 2 po 32250 m³ rezervuarų technologinių vamzdynų modernizavimas“. Šiame projekte numatyta naujai pastatytus 2 rezervuarus pritaikyti benzinių perkroval. Pasikeitus situacijai rinkoje bei dėl skelbto konkurso „2x 32250 m³ rezervuarų technologinių vamzdynų modernizavimas“ metu pasiūlytos didelės, bendrovei nepriimtinos darbų atlikimo kainos, projektas buvo sustabdytas.

4 Ilgalaikis finansinis turtas

2007 m. gruodžio 19 d. Bendrovė įsigijo 1 % tarptautinės vamzdynų bendrovės „Sarmatia“ akcijų ir nupirko 180 akcijų, kurių kiekvienos nominali vertė 500 Lenkijos zlotų. Bendrovė investiciją apskaitė įsigijimo savikaina, kurios ekvivalentas litais 2008 m. gruodžio 31 d. – 74 993 Lt (2007-12-31 – 86 142 Lt).

Iki 2007-11-14 Bendrovė valdė 34 proc. UAB „Laivų bunkeris“ akcinio kapitalo. UAB „Laivų bunkeris“ yra neveikianti ir nuo 2003 m. neteikia savo finansinių ataskaitų. 2007 m. lapkričio 14 d. UAB „Laivų bunkeris“ išregistruota iš Juridinių asmenų registro, AB „Klaipėdos nafta“ neturi prisiėmusi jokių įsipareigojimų dėl UAB „Laivų bunkeris“. Investicijos balansinė vertė, kuri yra apskaitoma įsigijimo savikaina atėmus vertės sumažėjimo nuostolius, 2008 m. ir 2007 m. gruodžio 31 d. buvo nulinė.

5 Atsargos

	2008 m.	2007 m.
Atsarginės dalys, statybinės medžiagos ir kitos atsargos	3.320	2.305
Naftos produktai	2.056	1.554
	5.376	3.859
Atimti: grynosios realizacinės vertės sumažėjimas	(1.835)	(1.885)
	3.541	1.974

Vertės sumažėjimas daugiausia apskaitytas statybiniams medžiagoms ir atsarginėms dalims, kurios nebuvo panaudotos rekonstrukcijos metu.

Naftos produktai tai tamsūs naftos produktai surinkti valymo įrenginiuose. Naftos produktai padidėjo, nes Bendrovė per 2007-2008 metus surinktų tamsių naftos produktų nepardavė.

2008 m. gruodžio 31 d. Bendrovė apskaito ir rezervuaruose turi daugiau nei 57 tūkst. tonų naftos produktų (55 tūkst. tonų 2007 m. gruodžio 31 d.), kurie susikaupė dėl technologinio proceso perkrovimo metu. Šie naftos produktai nėra apskaityti Bendrovės finansinėje atskaitomybėje, jie apskaitomi nebalansinėse sąskaitose.

Atsargų vertės sumažėjimo pasikeitimas 2008 m. ir 2007 m. yra įtrauktas į veiklos sąnaudas.

AB „KLAIPĖDOS NAFTA“
2008 M. BENDROVĖS FINANSINĖ ATSKAITOMYBĖ
(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

Atsargų, nurašytų į pelno (nuostolių) ataskaitą, suma 2008 m. sudaro 21.062 tūkst. litų (11.205 tūkst. litų 2007 m.).

6 Iš pirkėjų ir kitos gautinos sumos

	2008 m.	2007 m.
Sumos, gautinos už naftos produktų perkrovimą ir susijusias paslaugas	5.265	2.954
Kitos gautinos sumos	154	61
	5.419	3.015
Atimti: abejotinų iš pirkėjų gautinų sumų vertės sumažėjimas	(393)	(299)
	5.026	2.716

Vertės sumažėjimo abejotinioms gautinoms sumoms pasikeitimas 2008 m. ir 2007 m. yra įtrauktas į veiklos sąnaudas pelno (nuostolių) ataskaitoje.

Iš pirkėjų ir kitos gautinos sumos yra beprocentės ir paprastai jų terminas yra 6 – 15 dienų.

Iš pirkėjų gautinų sumų, kurioms 2008 m. gruodžio 31 d. būtų apskaitytas pilnas vertės sumažėjimas, nebuvo (2007 m. gruodžio 31 d. buvo 244 tūkst. litų)

Iš pirkėjų gautinų sumų vertės sumažėjimo judėjimas buvo toks:

	Bendrai nustatytas vertės sumažėjimas
2006 m. gruodžio 31 d. likutis	123
Vertės sumažėjimas, priskaičiuotas per metus	176
2007 m. gruodžio 31 d. likutis	299
Vertės sumažėjimas, priskaičiuotas per metus	94
2008 m. gruodžio 31 d. likutis	393

2008 m. ir 2007 m. individualiai nustatyto vertės sumažėjimo nebuvo.

Iš pirkėjų ir kitos gautinos sumos yra nurašomos, kai vadovybė yra tikra, kad sumos nebus atgautos.

Iš pirkėjų gautinų sumų ir kitų gautinų sumų įsisenėjimo analizė 2008 m. ir 2007 m. gruodžio 31 d. yra tokia:

	Nepradelstos iš pirkėjų ir kitos gautinos sumos, kurioms neapskaitytas vertės sumažėjimas	Pradelstos iš pirkėjų gautinos sumos, kurioms neapskaitytas vertės sumažėjimas					Iš viso, tūkst. litų
		mažiau nei 30 dienų	30 – 59 dienos	60 – 89 dienos	90 – 359 dienos	daugiau nei 360 dienų	
2007 m.	2.564	-	64	-	32	56	2.716
2008 m.	4.296	185	129	243	566	-	5.419

Finansinio turto, kuris nėra pradelstas bei jam nėra suformuotas vertės sumažėjimas, kokybė
Nėra požymių, kad finansinės atskaitomybės sudarymo datai skolos, kurios nėra pradelstos bei jų vertė nėra sumažinta, nebus apmokėtos, nes Bendrovė paslaugas teikia tik žinomoms, mokioms trečiosioms šalims.

7 Kitas trumpalaikis turtas

	2008 m.	2007 m.
Mokesčių permoka	1.293	5.675
Trumpalaikiai indėliai	19.847	3.729
Sukauptos pajamos	-	294
Būsimųjų laikotarpių sąnaudos	361	272
Kitos gautinos sumos	568	574
	22.069	10.544
Atimti: kito trumpalaikio turto vertės sumažėjimas	(485)	(489)
	21.584	10.055

Kito trumpalaikio turto vertės sumažėjimo pasikeitimas 2008 m. ir 2007 m. buvo įtrauktas į veiklos sąnaudas pelno (nuostolių) ataskaitoje.

2008 m. gruodžio 31 d. Bendrovė turėjo 19.847 tūkst. litų vertės keturis terminuotus indėlius. Indėlių terminai 91 – 180 dienų, o metinė palūkanų norma 5,4 – 8,5 proc. 2007 m. gruodžio 31 d. Bendrovė turėjo 3.729 tūkst. litų du terminuotus indėlius, indėlių terminas buvo 127 – 155 dienos, metinė palūkanų norma 4,45 proc.

8 Pinigai ir pinigų ekvivalentai

	2008 m.	2007 m.
Pinigai banke, tūkst. litų	3.672	2.352
Trumpalaikiai indėliai	4.726	-
Pinigai kasoje, tūkst. litų	196	99
	8.594	2.451

2008 m. gruodžio 31 d. Bendrovė turėjo du terminuotus indėlius, kurių terminas 90 dienų, todėl jie buvo apskaityti pinigų ir pinigų ekvivalentų straipsnyje. Kitus terminuotus indėlius, kurių terminas ilgesnis nei 3 mėn., Bendrovė apskaitė kito trumpalaikio turto straipsnyje (7 pastaba).

9 Rezervai

Privalomasis rezervas

Privalomasis rezervas yra privalomas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus. Į jį privaloma kasmet pervesti ne mažiau kaip 5 proc. grynojo pelno, apskaičiuojamo pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, kol rezervas pasieks 10 proc. įstatinio kapitalo. Skirstydama 2008 m. pelną, Bendrovė turės pervesti į privalomąjį rezervą ne mažiau kaip 1,430 tūkst. litų.

Kiti rezervai

Kiti (paskirstytini) rezervai formuojami pagal visuotinio akcininkų susirinkimo nutarimą dėl pelno paskirstymo. Šie rezervai gali būti naudojami tik visuotinio akcininkų susirinkimo patvirtintiems tikslams. Bendrovėje kiti rezervai daugiausiai formuojami investicijoms, paramai bei darbuotojų premijoms.

AB „KLAIPĖDOS NAFTA“
2008 M. BENDROVĖS FINANSINĖ ATSKAITOMYBĖ
(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

10 Paskolos

Kreditorius	Paskolos valiuta	Paskolos suma (tūkst. litų)	Palūkanų norma	2008 m. gruodžio 31 d. likutis	2007 m. gruodžio 31 d. likutis
AB SEB bankas, AB bankas „Hansabankas“, AB DnB NORD bankas paskola	eurai	37 570	6 mėn. EUR LIBOR + 1,1 proc	15.605	31.211
				15.605	31.211
Atimti: ilgalaikių paskolų einamųjų metų dalis				(15.605)	(15.605)
Ilgalaikės paskolos, atėmus einamųjų metų dalį				-	15.606

Bendrovė turi paskolą iš trijų vietinių bankų: AB SEB bankas, AB bankas „Hansabankas“ ir AB DnB NORD bankas. 2008 m. gruodžio 31 d. neapmokėta dalis sudarė 4.520 tūkst. eurų (15.605 tūkst. litų ekvivalentas) (2007 m. gruodžio 31 d. sudarė 9.039 tūkst. eurų (31.211 tūkst. litų ekvivalentas)). Paskola yra užtikrinta Finansų ministerijos išleista garantija. Paskolų einamųjų metų dalį 15.605.274 litus, reikia grąžinti 2009 m. sausio 31 d – 7.802.637 litus ir 2009 m. liepos 31 d. – 7.802.637 litus.

Taikomos palūkanų normos yra artimos efektyvioms palūkanų normoms.

11 Prekybos skolos ir kitos mokėtinos sumos

	2008 m.	2007 m.
Mokėtinos sumos už geležinkelio paslaugas	575	714
Mokėtinos sumos už remonto darbus	128	250
Kitos prekybos mokėtinos sumos	1.393	781
	2.096	1.745

Prekybos skolos yra beprocentės ir paprastai joms yra nustatomas 30 dienų atsiskaitymo laikotarpis.

12 Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai

	2008 m.	2007 m.
Sukauptos sąnaudos	150	161
Gauti avansai	53	62
Kita	13	17
	216	240

Kitos mokėtinos sumos yra beprocentės ir vidutiniškai joms yra nustatomas 1 mėnesio atsiskaitymo laikotarpis.

13 Pardavimo pajamos

	2008 m.	2007 m.
Pajamos už pakrovimo/iškrovimo paslaugas	115.641	75.631
Kitos pajamos, susijusios su pakrovimu	3.971	3.033
	<u>119.612</u>	<u>78.664</u>

Kitos pardavimo pajamos susijusios su pakrovimu, apima švartavimosi paslaugas, švaraus vandens pardavimus, įgulos pervežimus ir kitas pajamas, susijusias su pakrovimu.

14 Pardavimo savikaina

	2008 m.	2007 m.
Nusidėvėjimas ir amortizacija	19.771	18.950
Darbo užmokestis ir socialinis draudimas	15.708	13.304
Šiluma ir garas	18.848	9.624
Geležinkelio paslaugos	5.423	4.476
Elektra	3.725	2.635
Ilgalaikio turto remontas ir priežiūra	787	1.127
Kita	2.759	3.746
	<u>67.021</u>	<u>53.862</u>

Šilumos ir garo sąnaudos padidėjo dėl padidėjusių kainų ir padidėjusio pakrovimo paslaugų pardavimo.

Sąnaudų padidėjimas tiesiogiai susijęs su padidėjusiomis kainomis ir padidėjusio krovimo paslaugų pardavimo.

15 Veiklos sąnaudos

	2008 m.	2007 m.
Darbo užmokestis, premijos ir socialinis draudimas	4.327	4.222
Nekilnojamo turto nuomos mokestis	6.132	2.717
Žemės ir krantinių nuoma	2.368	2.346
Turto draudimas	1.015	1.005
Nusidėvėjimas ir amortizacija	99	99
Gautinų sumų sumažėjimo pokytis	214	89
Ilgalaikio materialiojo turto vertės sumažėjimo pokytis	935	89
Atsargų vertės pokytis	790	-
Kita	3.209	1.539
	<u>19.089</u>	<u>12.106</u>

16 Finansinės ir investicinės veiklos pajamos (sąnaudos) – grynasis rezultatas

	2008 m.	2007 m.
Palūkanų pajamos	746	244
Pelnas iš valiutos kurso pasikeitimo	18	12
Kita	11	25
Finansinės veiklos pajamos iš viso	775	281
Palūkanų ir paskolų administravimo (sąnaudos)	(1.210)	(2.023)
(Nuostoliai) dėl valiutos kurso pasikeitimo	(32)	(47)
Kitos finansinės veiklos (sąnaudos)	(43)	(62)
Finansinės veiklos (sąnaudos) iš viso	(1.285)	(2.132)
	(510)	(1.851)

17 Pelno mokestis

	2008 m.	2007 m.
Pelno mokesčio sąnaudų (pajamų) komponentai		
Ataskaitinių metų pelno mokestis (15 proc.)	6.261	2.256
Laikinasis socialinis mokestis (nebėra - 2008 m., 3 proc. – 2007 m.)	-	443
Ankstesnių metų laikinojo socialinio mokesčio koregavimas	23	-
Pelno mokestis, sudengtas su pelno mokesčiu nuo dividendų	(50)	(8)
Praėjusių metų einamojo pelno mokesčio koregavimas	(4.436)	(117)
Einamųjų metų pelno mokesčio sąnaudos	1.798	2.574
Atidėtojo mokesčio sąnaudos (pajamos)	2.644	(146)
Pelno mokesčio sąnaudos, apskaitytos pelno (nuostolių) ataskaitoje	4.442	2.428
	2008 m.	2007 m.
Atidėtojo mokesčio turtas		
Gautinos sumos	173	118
Sukauptas atostogų rezervas	248	154
Atsargos	367	282
Ilgalaikis materialusis turtas (nusidėvėjimas ir palūkanos)	1.737	1.194
Atidėtojo pelno mokesčio turtas prieš realizacinės vertės sumažėjimą	2.525	1.748
Atimti: realizacinės vertės sumažėjimas	(173)	(118)
Atidėtojo mokesčio turtas, grynąja verte	2.352	1.630
Atidėtojo mokesčio įsipareigojimas		
Ilgalaikis materialusis turtas	(17.338)	(13.634)
Sukauptos pajamos	158	(180)
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas	(17.180)	(13.814)
Atidėtasis pelno mokestis, grynąja verte	(14.828)	(12.184)

AB „KLAIPĖDOS NAFTA“**2008 M. BENDROVĖS FINANSINĖ ATSKAITOMYBĖ**

(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

Daliai atidėtojo pelno mokesčio turto, kuris, vadovybės nuomone, nebus realizuotas artimoje ateityje, buvo apskaitytas realizacinės vertės sumažėjimas. 2008 m. realizacinės vertės sumažėjimas buvo apskaitytas atidėtojo mokesčio turto komponentui - gautinų sumų vertės sumažėjimui, kurio Bendrovės vadovybė nesitiki pripažinti pelno mokesčių mažinančiomis sąnaudomis ateityje. Atidėtojo pelno mokesčio turtas Bendrovės balanse yra užskaitytas tarpusavyje su atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimu, nes jie abu yra susiję su ta pačia mokesčių administravimo institucija.

Įvertindama atidėtojo pelno mokesčio turto ir įsipareigojimo komponentus 2008 m., Bendrovė naudojo 20 proc. pelno mokesčio tarifą komponentams, kurie bus realizuojami 2009 m. ir vėliau.

Laikinių skirtumų komponentų judėjimas (prieš mokesčius) ir susijusios Bendrovės atidėtojo mokesčio sumos yra tokios:

	2007 m. gruodžio 31 d. likutis	Pripažinta pelno (nuostolių) ataskaitoje	2008 m. gruodžio 31 d. likutis
Gautinos sumos	788	77	865
Sukauptas atostogų rezervas	1.026	214	1.240
Atsargos	1.885	(50)	1.835
Ilgalaikis materialusis turtas (nusidėvėjimas ir palūkanos)	7.959	724	8.683
Ilgalaikis materialusis turtas	(90.894)	4.206	(86.688)
Kita	(1.205)	1.995	790
Laikinių skirtumų iš viso	<u>(80.441)</u>	<u>7.166</u>	<u>(73.275)</u>
Vertės sumažėjimas	(788)	(77)	(865)
Atidėtasis mokestis, grynąja verte	<u>(12.184)</u>	<u>(2.644)</u>	<u>(14.828)</u>

Apskaityta pelno mokesčio sąnaudų suma, priskirtina metų veiklos rezultatui, gali būti suderinta su teorinėmis pelno mokesčio sąnaudomis, apskaičiuotomis taikant įstatyme numatytą pelno mokesčio tarifą pelnui prieš pelno mokesčius:

	2008 m.	2007 m.
Pelnas prieš mokesčius	33.040	11.167
Pelno mokesčio sąnaudos, apskaičiuotos naudojant įstatymo nustatytą pelno mokesčio tarifą (15 proc. – 2008 m. ir 18 proc. – 2007 m.)	4.956	2.010
Nuolatiniai skirtumai	1.304	512
Mokesčio tarifo pokytis	2.645	31
Pelno mokestis, sudengtas su pelno mokesčiu nuo dividendų	(50)	(8)
Ankstesnių metų pelno mokesčio koregavimas	<u>(4.413)</u>	<u>(117)</u>
Pelno mokesčio sąnaudos, apskaitytos pelno (nuostolių) ataskaitoje	<u>4.442</u>	<u>2.428</u>

18 Pelnas ir sumažintas pelnas vienai akcijai

Pelnas vienai akcijai apskaičiuojamas dalijant Bendrovės grynąjį pelną iš esamo akcijų skaičiaus. Sumažintas pelnas vienai akcijai yra lygus pelnui vienai akcijai, kadangi Bendrovė neturi potencialių akcijų. Pelno ir sumažinto pelno apskaičiavimai pateikiami žemiau:

	2008 m.	2007 m.
Akcininkams priskiriamas grynasis pelnas	28.598	8.739
Paprastųjų akcijų svertinis vidurkis (tūkst.)	342.000	342.000
Vienai akcijai tenkantis pelnas (litas)	0,08	0,03

19 Dividendai

	2008 m.*	2007 m.*
Paskelbti dividendai	6.974	6.123
Akcijų skaičiaus svertinis vidurkis (tūkst.)	342.000	342.000
Paskelbti dividendai vienai akcijai (išreikšti litais vienai akcijai)	0,020	0,018

* Metai, kuriais dividendai buvo paskelbti

2008-04-22 Bendrovės akcininkai paskelbė 6.974 tūkst. litų mokėtinų dividendų už 2007 metus (6.123 tūkst. litų 2007 m. už 2006 metus). Didžiajai daliai akcininkų dividendai buvo išmokėta per 2008 m. Per vienerius metus mokėtinose sumose, eilutėje mokėtini dividendai apskaitytos likusios neišmokėtos paskelbtų dividendų sumos akcininkams, kurių nepavyko rasti nurodytais adresais. 2008-12-31 likusi neišmokėta ankstesnių finansinių metų dividendų suma – 68,2 tūkst. litų (118,5 tūkst. litų 2007-12-31 d.).

20 Finansinis turtas ir įsipareigojimai ir rizikos valdymas

Kredito rizika

Bendrovės prekybos partnerių koncentracija yra pakankamai didelė. Gautinos sumos iš pagrindinių dviejų Bendrovės pirkėjų – AB „Mažeikių nafta“ ir UAB „Naftos grupė“ – 2008 m. gruodžio 31 d. sudarė apie 94 proc. (apie 80 proc. 2007 m. gruodžio 31 d.) visų Bendrovės iš pirkėjų gautinų sumų. Vidutiniai mokėjimo terminai šiems dviem klientams yra 6 – 15 dienų, tuo tarpu visiems kitiems klientams įprastas mokėjimo terminas yra 6 dienos. Galima šių dviejų klientų kredito rizika kontroliuojama nuolat stebint jų likučius.

Bendrovė taiko priemones, kuriomis siekiama nuolat užtikrinti, kad paslaugos būtų teikiamos patikimiems klientams ir pardavimai neviršytų priimtino kredito rizikos limito.

Bendrovė nesuteikia garantijų už kitų šalių prievoles. Didžiausią kredito riziką sudaro kiekvieno finansinio turto vieneto balansinė vertė, įskaitant išvestines finansines priemones balanse, jeigu tokių yra. Todėl Bendrovės vadovybė mano, jog maksimali rizika yra lygi iš pirkėjų gautinų sumų sumai, atėmus pripažintus vertės sumažėjimo nuostolius bei pinigų ir trumpalaikių depozitų sumai balanso sudarymo dieną.

Bendrovė prekiauja tik su pripažintomis trečiosiomis šalimis, todėl užstatas nėra reikalaujamas.

AB „KLAIPĖDOS NAFTA“**2008 M. BENDROVĖS FINANSINĖ ATSKAITOMYBĖ**

(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

Palūkanų normos rizika

Bendrovės pajamos ir pinigų srautai iš įprastinės veiklos iš esmės yra nepriklausomi nuo palūkanų normų pasikeitimų rinkoje. Bendrovė neturi reikšmingo palūkanas uždirbančio turto.

Didesnę Bendrovės paskolų dalį sudaro paskolos su kintama palūkanų norma, kuri yra susijusi su EUR LIBOR ir sukuria palūkanų normos riziką. 2008 m. ir 2007 m. gruodžio 31 d. Bendrovė neturėjo jokių finansinių priemonių, kurių paskirtis būtų valdyti palūkanų normos svyravimo riziką.

Užsienio valiutos rizika

Visas Bendrovės turtas ir įsipareigojimai yra išreikšti litais arba eurai, kurių kursas yra fiksuotas lito atžvilgiu, todėl užsienio valiutos rizikos iš esmės nėra.

Likvidumo rizika

Bendrovės politika yra palaikyti pakankamą grynųjų pinigų ir grynųjų pinigų ekvivalentų kiekį arba užsitikrinti finansavimą atitinkamų kredito instrumentų pagalba, siekiant įvykdyti savo strateginiuose planuose numatytus įsipareigojimus.

Bendrovės likvidumo (trumpalaikio turto iš viso / per vienerius metus mokėtinų sumų ir įsipareigojimų iš viso) ir skubaus padengimo ((trumpalaikio turto iš viso - atsargos) / per vienerius metus mokėtinų sumų ir įsipareigojimų iš viso) rodikliai 2008 m. gruodžio 31 d. atitinkamai buvo 2,16 ir 1,98, atitinkamai (0,99 ir 0,89 2007 m. gruodžio 31 d.).

Bendrovės tikslas palaikyti santykį tarp testino finansavimo ir lankstumo. Bendrovės veikla generuoja pakankamą grynųjų pinigų sumą, todėl pagrindinė vadovybės atsakomybė yra prižiūrėti, kad Bendrovės likvidumo rodiklis būtų artimas arba aukštesnis nei 1. 2008 m. ir 2007 m. Bendrovė vykdo vadovybės lūkesčius likvidumo srityje.

Žemiau pateikta lentelė apibendrina Grupės finansinių įsipareigojimų grąžinimo terminus 2008 m. ir 2007 m. gruodžio 31 d. pagal nediskontuotus mokėjimus pagal sutartis.

	Pareikalavus	Iki 3 mėnesių	Nuo 3 iki 12 mėnesių	Nuo 1 iki 5 metų	Po 5 metų	iš viso tūkst. litų
Paskolos ir įsiskolinimai, kuriems nustatytos palūkanos	-	7.803	7.802			15.605
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	-	2.035	61			2.096
Kiti finansiniai įsipareigojimai	-	1.541		17	51	1.609
2008 m. gruodžio 31 d. likutis	-	11.379	7.863	17	51	19.310
Paskolos ir įsiskolinimai, kuriems nustatytos palūkanos	-	8.149	8.599	15.891	-	32.639
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	-	1.745	-	-	-	1.745
Kiti finansiniai įsipareigojimai	-	240	-	66	52	358
2007 m. gruodžio 31 d. likutis	-	10.134	8.599	15.957	52	34.742

AB „KLAIPĖDOS NAFTA“**2008 M. BENDROVĖS FINANSINĖ ATSKAITOMYBĖ**

(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

Finansinio turto ir įsipareigojimų tikroji vertė

Pagrindinis Bendrovės finansinis turtas ir įsipareigojimai, neatspindėti tikrąja verte, yra prekybos ir kitos gautinos sumos, prekybos ir kitos skolos, ilgalaikės ir trumpalaikės skolos.

Tikroji vertė yra apibrėžiama kaip suma, už kurią gali būti apsieista turtu ar paslaugomis arba kuria gali būti užskaitytas tarpusavio įsipareigojimas tarp nesusijusių šalių, kurios ketina pirkti (parduoti) turtą arba užskaityti tarpusavio įsipareigojimą. Tikroji finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų vertė yra paremta kotiruojamomis rinkos kainomis ir diskontuotų pinigų srautų modeliais, priklausomai nuo aplinkybių.

Žemiau yra pateiktas visų Bendrovės finansinių instrumentų balansinės ir tikrosios vertės palyginimas pagal kategorijas, kurios yra pateiktos finansinėje atskaitomybėje:

	Balansinė vertė		Tikroji vertė	
	2008 m.	2007 m.	2008 m.	2007m.
Finansinis turtas				
Pinigai	8.594	2.451	8.594	2.451
Iš pirkėjų ir kitos gautinos sumos	5.026	2.716	5.026	2.716
Kitas finansinis turtas	21.584	4.121	21.584	4.121
Finansiniai įsipareigojimai				
Banko paskolos	15.605	31.211	15.605	31.211
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	2.096	1.745	2.096	1.745
Kiti finansiniai įsipareigojimai	284	296	284	296

2008 m. gruodžio 31 d. kito finansinio turto suma padidėjo, nes keturi terminuoti 19.847 tūkst. litų bendros vertės indėliai su ilgesniu nei 3 mėn. terminu yra apskaityti šiame straipsnyje (7 pastaba). 2007 m. gruodžio 31 d. Bendrovė turėjo 3.729 tūkst. litų du indėlius.

Tarptautinės vamzdynų bendrovės „Sarmatia“ akcijų rinkos kainos nėra, todėl ši investicija yra apskaitoma įsigijimo savikaina. Tikrosios vertės taip pat nebuvo įmanoma nustatyti naudojant panašių sandorių informaciją. Bendrovė nenustatinėjo tikrosios investicijos vertės diskontuojant būsimus pinigų srautus iš investicijos, nes būsimieji pinigų srautai nėra patikimai įvertinami.

Paskolų, kitų finansinių įsipareigojimų ir kito finansinio turto tikroji vertė buvo apskaičiuota naudojant rinkos palūkanų normą.

Kiekvienos rūšies finansiniam turtui ir įsipareigojimams įvertinti yra naudojami tokie metodai ir prielaidos:

- Trumpalaikių iš pirkėjų gautinų sumų, trumpalaikių prekybos skolų ir trumpalaikių skolų apskaitinė vertė yra artima jų tikrajai vertei.
- Ilgalaikių skolų tikroji vertė nustatoma vadovaujantis tokios pat ar panašios paskolos rinkos kaina arba palūkanų norma, kuri yra taikoma tuo metu tokio pat termino skoloms. Ilgalaikių skolų, už kurias mokamos kintamos palūkanos, tikroji vertė yra artima jų apskaitinei vertei.

Kapitalo valdymas

Pagrindinis kapitalo valdymo tikslas yra garantuoti, kad Bendrovė atitiktų išorinius kapitalo reikalavimus. Kapitalas apima nuosavą kapitalą, priskirtiną akcininkams.

Bendrovė koreguoja ir valdo kapitalo struktūrą, atsižvelgiant į ekonominės padėties pasikeitimus ir pagal jos veiklos rizikos pobūdį. Siekiant palaikyti arba pakeisti kapitalo struktūrą, Bendrovė gali pakeisti dividendų išmokėjimą akcininkams, išmokėti kapitalą akcininkams arba išleisti naują akcijų emisiją. 2008 m. ir 2007 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiais metais nebuvo padaryta jokių tikslų, politikos ar procesų pakeitimų.

Bendrovė privalo palaikyti ne mažesnę nei 50 proc. savo nuosavo kapitalo ir įstatinio kapitalo santykį, kaip to reikalauja LR akcinių bendrovių įstatymas.

Bendrovė turi išorinių kapitalo reikalavimų iš bankų. Jie reikalauja, kad įsipareigojimų ir kapitalo santykis būtų ne didesnis nei 3. Vadovybė kontroliuoja, kad Bendrovė atitiktų šį reikalavimą. Jokių kitų kapitalo valdymo priemonių nėra naudojama.

21 Nebalansiniai įsipareigojimai ir neapibrėžtumai

2006 m. Bendrovei buvo pateiktas ieškinys, kuriame ieškovas Riverlake Energy (S) PTE LTD kėlė reikalavimus dėl 1 804 tūkst. JAV dolerių (4 421 tūkst. litų ekvivalentas 2008 m. gruodžio 31 d.) tariamų nuostolių atlyginimo ir sutartinės prievolės vykdymo. Per 2008 m. ieškinys buvo nagrinėtas teisme ir priimtas sprendimas Bendrovės naudai, bet ieškovas pateikė apeliaciją Lietuvos apeliaciniam teismui.

2009-02-09 Klaipėdos apylinkės teismas patvirtino Bendrovės ir Riverlake Energy (S) PTE LTD sudarytą taikos sutartį, kuria ieškovas Riverlake Energy (S) PTE LTD atsisakė savo ieškininių reikalavimų Bendrovei.

Nuo 2006 m. Bendrovė ginčijosi su Valstybine mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos dėl nekilnojamojo turto mokesčio apskaičiavimo 2000 m. – 2004 m. ir susijusios baudos. Abiejų šalių sutikimu, ginčytina suma buvo sumažinta nuo 5.315 tūkst. litų iki 4.399 tūkst. litų, dėl apmokestinamų sumų pasikeitimo ir sutrumpėjusio laikotarpio. 2008 m. rugsėjo 22 d. Lietuvos Vyriausiasis administracinis teismas savo nutartimi įpareigojo papildomai apskaičiuoti 3.999 tūkst. litų nekilnojamojo turto mokesčio už 2000 -2004 metus ir sumokėti 399 tūkst. litų baudą. Pagal pateiktą prašymą nuo 399 tūkst. litų baudos Bendrovė buvo atleista (nebuvo padaryta žala biudžetui, nes bendrovė dar prieš atliekant mokesčių patikrinimą buvo sumokėjusi 3.999 tūkst. litų nekilnojamojo turto mokestį). Nekilnojamojo turto mokesčio perskaičiavimas apskaitytas 2008 metais kaip veiklos sąnaudų išaugimas.

22 Susijusių šalių sandoriai

Šalys yra laikomos susijusiomis, kai viena šalis turi galimybę kontroliuoti kitą arba gali daryti reikšmingą įtaką kitai šaliai priimant finansinius ir veiklos sprendimus. Bendrovės susijusios šalys ir sandoriai su jomis 2008 m. ir 2007 m. buvo šie:

Sandoriai su valstybinėmis institucijoms

Mokesčių sąnaudos

	2008 m.	2007 m.
Pelno ir socialinis mokestis	6.234	2.530
Praėjusių metų einamojo pelno mokesčio koregavimas	(4.436)	
Nekilnojamo turto mokestis	6.132	2.717
Kiti veiklos mokesčiai	77	110
Socialinio draudimo įmokos	5,057	4.001
	<u>13.064</u>	<u>8.225</u>

Mokesčių permokos

	2008 m.	2007 m.
Pelno ir socialinio mokesčio permoka	2.910	1.445
Nekilnojamo turto mokesčio permoka	768	4.478
Kiti	500	1.197
	<u>4.178</u>	<u>7.120</u>

22 Susijusių šalių sandoriai (tęsinys)

Mokėtini mokesčiai	2008 m.	2007 m.
Kiti veiklos mokesčiai	14	-
Socialinio draudimo įmokos	71	49
	85	49

Valstybės garantijos

Valstybė suteikė garantiją dėl Bendrovės paskolų, kurių vertė 2008 m. gruodžio 31 d. buvo 15.605 tūkst. litų (31.211 tūkst. litų – 2007 m. gruodžio 31 d.) (10 pastaba).

Vadovybės darbo užmokestis ir kitos išmokos

2008 m. Bendrovės vadovybei priskaičiuotas darbo užmokestis iš viso sudarė 1.295 tūkst. litų (2007 m. – 1.224 tūkst. litų). 2008 m. ir 2007 m. Bendrovės vadovybei paskolų, garantijų nebuvo suteikta, nebuvo jokių kitų išmokėtų ar priskaičiuotų sumų ar turto perleidimo.

23 Pobalansiniai įvykiai

Bendrovė anksčiau sutarto termino grąžino 15,6 mln. Lt paskolą bankams.

2009 m. vasario 9 d. sudaryta taikos sutartis su bendrove Riverlake Energy (S) PTE LTD. Daugiau informacijos pateikta 21-oje pastaboje.

Kitų po balanso sudarymo datos reikšmingų pobalansinių įvykių nebuvo.

KLAIPĖDOS NAFTA
A K C I N Ė B E N D R O V Ė

2008 m.

METINIS PRANEŠIMAS

Klaipėda
2009 m. vasaris

TURINYS

1. ATASKAITINIS LAIKOTARPIS, UŽ KURĮ PARENGTAS METINIS PRANEŠIMAS	35
2. PAGRINDINIAI DUOMENYS APIE BENDROVĘ	35
3. BENDROVĖS VEIKLA	35
3.1. Svarbiausi metų įvykiai	35
3.2. Pagrindinė veikla	36
3.3. Veiklos rezultatai, pagrindiniai finansiniai rodikliai	37
4. VERSLO APLINKA	37
4.1. Naftos krovos rinka	37
4.2. Rizikų, su kuriomis susiduria bendrovė, apibūdinimas	38
4.3. Bendrovės finansinis turtas, finansinės rizikos valdymas	38
5. SVARBIAUSI ĮVYKIAI, BUVĘ NUO PRAĖJUSIŲ FINANSINIŲ METŲ PABAIGOS	38
6. VEIKLOS PLANAI IR PROGNOZĖS	38
7. APLINKOS APSAUGA	39
8. PERSONALAS	39
9. INFORMACIJA APIE BENDROVĖS FILIALUS IR ATSTOVYBES	40
10. ĮSTATINIO KAPITALO STRUKTŪRA	41
11. INFORMACIJA APIE SUTARTIS SU VERTYBINIŲ POPIERIŲ VIEŠOSIOS APYVARTOS TARPININKAIS	41
12. INFORMACIJA APIE ĮSIGYTAS IR PERLEISTAS SAVO AKCIJAS	41
13. AKCININKAI IR AKCIJOS	41
14. INFORMACIJA APIE BENDROVĖS VALDYMO KODEKSO LAIKYMĄSI	42
15. BENDROVĖS VALDYMAS	42
16. KITA INFORMACIJA	43
16.1. Įstatų pakeitimo tvarka	43
16.2. Sandoriai su susijusiomis šalimis	43
17. DUOMENYS APIE VIEŠAI SKELBIAMĄ INFORMACIJĄ	43

1. ATASKAITINIS LAIKOTARPIS, UŽ KURĮ PARENGTAS METINIS PRANEŠIMAS

Pranešimas parengtas už 2008 metus. Visi skaičiai pateikti 2008 m. gruodžio 31 d., jeigu nenurodyta kitaip. Šiame metiniame pranešime akcinė bendrovė „Klaipėdos nafta“ dar gali būti vadinama bendrove, terminalu arba emitentu.

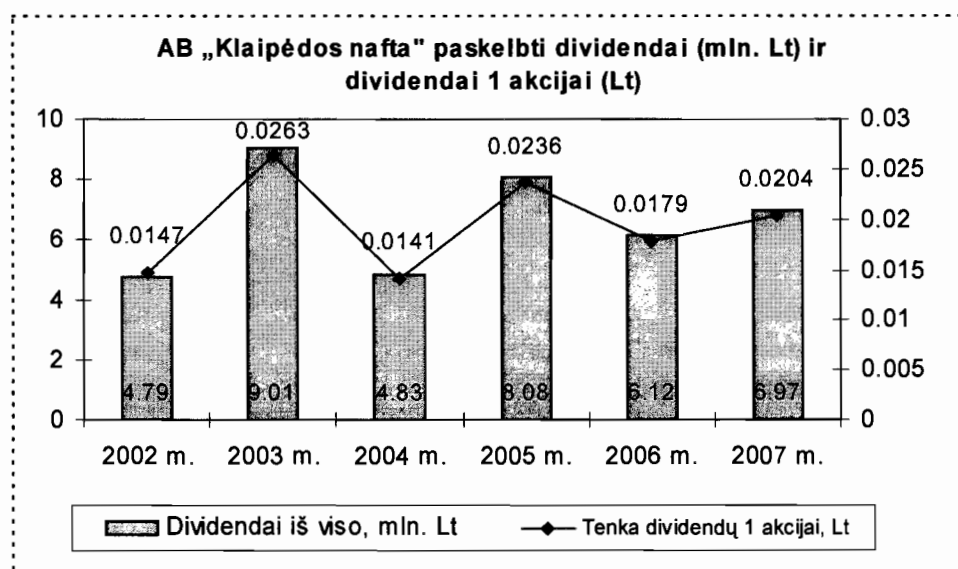
2. PAGRINDINIAI DUOMENYS APIE BENDROVĘ

Emitento pavadinimas:	Akcinė bendrovė „Klaipėdos nafta“
Teisinė forma:	Akcinė bendrovė
Įstatinis kapitalas:	342 000 000 litų
Įregistravimo data ir vieta:	1994 m. rugsėjo 27 d., Valstybės įmonė Registrų centras
Įmonės kodas:	1106 48893
Buveinės adresas:	Burių g. 19, 91003 Klaipėda
Emitento registras:	Valstybės įmonė Registrų centras
Telefonų numeriai:	+370 46 391772
Fakso numeriai:	+370 46 311399
Elektroninio pašto adresas:	info@oil.lt
Internetinis puslapis:	www.oil.lt

3. BENDROVĖS VEIKLA

3.1. Svarbiausi metų įvykiai

2008 metų balandžio 22 d. įvyko eilinis visuotinis akcininkų susirinkimas, kuris patvirtino 2007 metų finansinę atskaitomybę ir patvirtino 2007 ūkinių finansinių metų pelno paskirstymą. Už 2007 metus akcininkams skirta 6,97 mln. Lt dividendų.

2008 metais, lyginant su 2007 m., bendrovė perpylė 52 % daugiau naftos produktų (2008 m. perpilta 8,2 mln. tonų naftos produktų, 2007 m. – 5,4 mln. t), 52 % daugiau gavo pardavimo pajamų (2008 m. pardavimo pajamos – 119,61 mln. Lt, 2007 m. – 78,66 mln. Lt) bei uždirbto trigubai didesnę grynąjį pelną (2008 m. grynasis pelnas – 28,60 mln. Lt, 2007 m. – 8,74 mln. Lt).

Pagal paskolų mokėjimo grafikus grąžinta 15,6 mln. Lt paskolų.

3.2. Pagrindinė veikla

Pagrindinė bendrovės veikla – naftos produktų perkrovimo bei kitos su šia veikla susijusios paslaugos.

Bendrovė perpila naftos produktus (mazutą, vakuuminį gazolį, dyzeliną, benziną, reaktyvinį kurą ir kt.) iš geležinkelio cisternų į tanklaivius, o taip pat iš tanklaivių į geležinkelio cisternas, laikinai saugo (kaupia) naftos produktus, iš laivų priima naftos produktais užterštą vandenį, aprūpina laivus vandeniu, švartuoja atplaukusius tanklaivius.

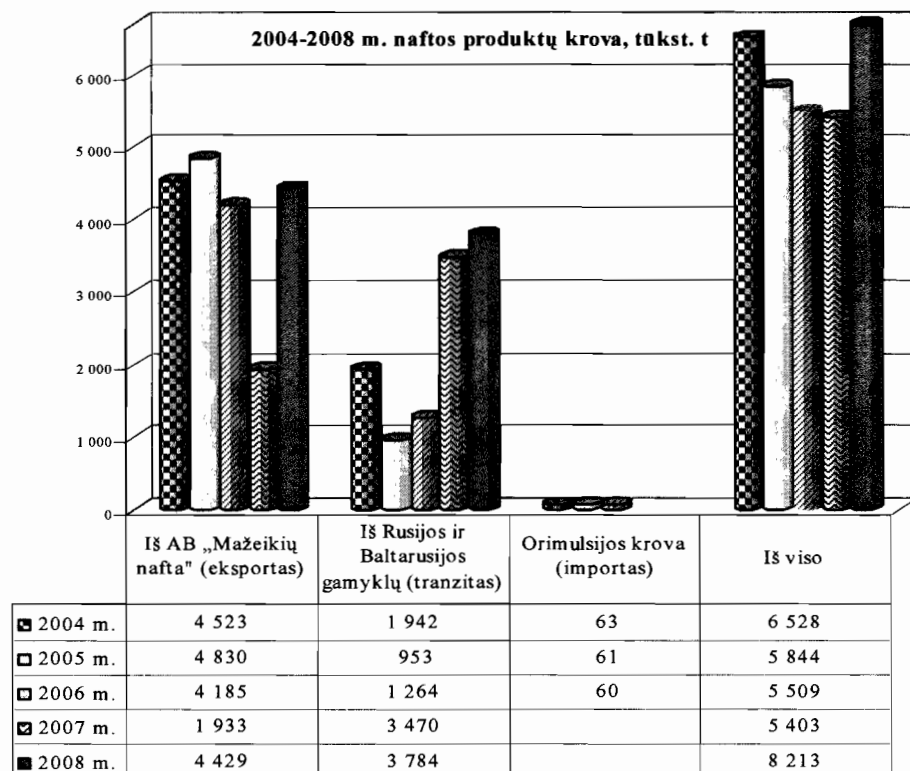
Bendrovėje veikia muitinės, akcizų sandėliai, leidžiantys klientams vykdyti naftos produktų pirkimo-pardavimo procedūras.

2008 metais bendrovė perpylė **8 213 tūkst. tonų** naftos produktų:

1. Mazuto - 3 927 tūkst. t;
2. Vakuuminio gazolio - 1 546 tūkst. t;
3. Dyzelino - 1 333 tūkst. t;
4. Benzinų - 1 140 tūkst. t;
5. Reaktyvinio kuro - 267 tūkst. t.

2008 metais, lyginant su 2007 metų krova (5 403 tūkst. t), perpilta 52 % arba 2,8 mln. t daugiau naftos produktų bei 16 % viršytas terminalo 7,1 mln. tonų metinis projektinis krovos našumas.

Lemiamą reikšmę sėkmingai bendrovės veiklai turėjo 2008 metais išaugusi naftos produktų paklausa pasaulinėje rinkoje, sudaryta ilgalaikė sutartis su AB „Mažeikių nafta“, kurios krova išaugo dvigubai, nuo 1 933 tūkst. t (2007 m.) iki 4 429 tūkst. t (2008 m.), terminale taikomos šiuolaikinės naftos produktų perkrovimo technologijos, perpilimo metu užtikrinančios kraunamų naftos produktų kokybę, optimalus naftos produktų srautų (geležinkelio transportas, sandėliavimas, pakrovimas į jūrinius tanklaivius) valdymas ir koordinavimas bei palankios oro sąlygos. Tai užtikrino nenutrūkstamą krovinių srautą į terminalą visus metus.

2008 metais, lyginant su 2007 m., bendrovės pardavimo pajamos padidėjo nuo 78,66 mln. Lt iki 119,61 mln. Lt arba 52 %. Pagrindinę pardavimo pajamų dalį (97 %) sudaro gaunamos pajamos

už naftos produktų krova. 52 % išaugus naftos produktų krovai nuo 5 403 tūkst. t (2007 m.) iki 8 213 tūkst. t (2008 m.) proporcingai išaugo pagrindinės veiklos pajamos.

Pardavimo savikaina išaugo nuo 53,86 mln. Lt iki 67,02 mln. Lt arba 24 %. Didžiausią įtaką augimui turėjo 83 % išaugusios energetinių resursų (dujų ir elektros) sąnaudos (2008 m. - 22,8 mln. Lt, 2007 m. - 12,4 mln. Lt). Energetinių resursų sąnaudų dydis priklauso nuo perkrautų naftos produktų kiekio ir kylančių dujų, elektros kainų. 2008 m. pardavimo savikainoje energetinių resursų (dujų, elektros) sąnaudos siekė 32 %, nusidėvėjimo sąnaudos - 28 %.

3.3. Veiklos rezultatai, pagrindiniai finansiniai rodikliai

2008 metais bendrovė uždirbo 28,60 mln. Lt grynąjį pelną, tris kartus didesnę nei 2007 m. (8,74 mln. Lt).

2008 metais bendrovė pagal paskolų mokėjimo grafiką grąžino 15,6 mln. Lt paskolų ir sumokėjo 1,2 mln. Lt palūkanų. 2008-12-31 likusi negrąžintinų paskolų dalis buvo 15,6 mln. Lt, kurią bendrovė anksčiau laiko grąžino 2009-01-30.

Per ataskaitinį laikotarpį naujų finansinių įsipareigojimų bendrovė neprisiėmė.

Pagrindiniai finansiniai rodikliai

	Matavimo vnt.	2008 m.	2007 m.
Pardavimo pajamos	mln. Lt	119,61	78,66
Tipinės veiklos pelnas	mln. Lt	33,50	12,69
Pelnas iki palūkanų, nusidėvėjimo ir amortizacijos (EBITDA)	mln. Lt	53,37	31,99
Pelnas prieš apmokestinimą	mln. Lt	33,04	11,17
Grynasis pelnas	mln. Lt	28,60	8,74
Ilgalaikis turtas metų pabaigoje	mln. Lt	413,81	427,71
Trumpalaikis turtas	mln. Lt	41,70	18,66
Iš viso turto	mln. Lt	455,51	446,37
Įstatinis kapitalas	mln. Lt	342,00	342,00
Pelningumo rodikliai			
EBITDA marža (EBITDA x 100 / pardavimo pajamos)	%	45	41
Grynojo pelno rodiklis (grynasis pelnas x 100 / pardavimo pajamos)	%	24	11
Vidutinė turto grąža (grynasis pelnas x 100 / ilgalaikis turtas)	%	7	2
Finansų struktūros rodikliai			
Skolos ir nuosavybės koeficientas (visi įsipareigojimai / įstatinis kapitalas)	-	0,10	0,14
Skolos koeficientas (visi įsipareigojimai / turtas)	-	0,07	0,10

4. VERSLO APLINKA

4.1. Naftos krovos rinka

Bendrovė yra naftos krovinių transportavimo grandinės, kuri prasideda nuo Rusijos, Baltarusijos naftos perdirbimo įmonių ir baigiasi Vakarų šalyse, dalis. Naftos krovinių perpylimo rinkos dalyviai yra visi Baltijos jūros uostų terminalai, kraunantys iš Rusijos bei Baltarusijos eksportuojamus naftos produktus. Pagrindiniai kaimyniniai terminalai konkuruojantys su AB „Klaipėdos nafta“ - Ventspils Nafta (Latvija), Ventbunkers (Latvija), Pakterminal (Estija), Eurodek Tallin (Estija), Peterburg Oil Terminal (Rusija).

Didžiausias bendrovės klientas – AB „Mažeikių nafta“. Iš šios gamyklos atvežta perkrauti daugiau nei 54 procentai visos 2008 metų naftos produktų krovos.

Iš Rusijos naftos perdirbimo gamyklų perkrovimui patiekta apie 26 % visos 2008 m. naftos produktų krovos. Naftos produktai perkrovimui per AB „Klaipėdos nafta“ terminalą buvo tiekiami iš Maskvos, Riazanės, Saratovo, Ufos bei kitų Rusijos naftos perdirbimo gamyklų.

Apie 20 proc. bendro 2008 metais perkrauto kiekio atvežta iš Baltarusijos naftos perdirbimo gamyklų.

Bendrovė nuolat ieško naujų potencialių klientų, dalyvaudama tarptautinėse transporto ir logistikos parodose. 2008 m. balandžio 22-25 d., Maskvoje, bendrovė savo paslaugas pristatė parodoje „TransRussia 2008“, 2008 m. spalio 7-10 d., Minske, - „Transport and Logistics“ parodoje.

4.2. Rizikų, su kuriomis susiduria bendrovė, apibūdinimas

Prie pagrindinių rizikos rūšių, su kuriomis susiduria bendrovė, galima priskirti augančią konkurencinę aplinką tarp panašaus profilio terminalų. Svarbiausi veiksniai lemiantys bendrovės konkurencingumą rinkoje: terminalo krovos ir saugojimo (kaupimo) pajėgumai, techniniai logistikos grandinės parametrai, pradedant nuo geležinkelio linijų, prieplaukų gylio ir skaičiaus, galimybės taikyti lanksčią kainų politiką, ilgalaikės tiekimo sutartys, taip pat geri santykiai su klientais.

4.3. Bendrovės finansinis turtas, finansinės rizikos valdymas

Bendrovė veikia tarptautinėse rinkose, todėl patiria kredito, valiutų keitimo bei likvidumo rizikas. Rizika, jog partneriai neįvykdys išsipareigojimų, yra valdoma taikant mokėjimo terminų atidėjimo nustatymo bei priežiūros procedūras. Bendrovėje taikomos procedūros, užtikrinančios, jog paslaugos teikiamos tik žinomiems, patikimiems klientams.

Bendrovė laikosi politikos derinti pinigų srautus iš tikėtinų pajamų ateityje su išigijimais bei kitomis išlaidomis atitinkamomis užsienio valiutomis ir nuolat turėti pakankamą kiekį pinigų ir jų ekvivalentų.

5. SVARBIAUSI ĮVYKIAI, BUVĘ NUO PRAEJUSIŲ FINANSINIŲ METŲ PABAIGOS

2009 m. sausio mėn. bendrovė perpylė 791 tūkst. t naftos produktų ir 24 % viršijo praėjusių metų sausio mėn. krovą (636 tūkst. t). 2009 m. sausio mėn. pardavimo pajamos siekė 11,97 mln. Lt, 22 % daugiau nei buvo gauta pernai tuo pačiu laikotarpiu (9,81 mln. Lt).

2009 m. sausio 30 d. bendrovė grąžino visą ilgalaikę paskolą, gautą su valstybės garantija iš Lietuvos bankų - SEB, „Swedbank“ ir „DnB NORD“. Iš viso bendrovė grąžino 283 mln. Lt paskolų, paimtų terminalo rekonstrukcijos darbams. Šiuo metu bendrovė neturi išsipareigojimų bankams.

6. VEIKLOS PLANAI IR PROGNOZĖS

2009 m. bendrovė planuoja dirbti maksimaliu pajėgumu - perpilti 7,1 mln. tonų naftos produktų, gauti 99,64 mln. Lt pardavimo pajamų bei uždirbti 11,9 mln. Lt pelną prieš apmokestinimą.

Pilnai išmokėjus paskolas, bendrovė numato tęsti dividendų mokėjimo politiką.

Siekiant palaikyti krovos proceso valdymo efektyvumo, racionaliai naudojant energetinius resursus bei diegiant gamtos apsaugos priemones, 2009 m. bendrovė numato gamybos modernizavimui skirti 7 mln. Lt nuosavų lėšų: valymo įrenginių talpyklos T-34-7101 ir technologinių linijų rekonstrukcijai, mažo sieringumo mazuto pakrovimo linijos rekonstrukcijai, geležinkelio estakados Nr.1 pirmo kelio mazuto išpylimo sistemos modernizavimui, naftos produktų kiekio apskaitos srauto matuoklių įrengimui.

7. APLINKOS APSAUGA

Bendrovėje daug dėmesio skiriama aplinkos saugai. Terminale įdiegtos automatinės gaisrų aptikimo ir gesinimo bei kompiuterinė krovos proceso valdymo sistemos, Europos standartus atitinkančios oro, grunto bei vandens apsaugos nuo užteršimo technologijos.

2008 m. bendrovė dirbo be avarijų ir sutrikimų. Nuolat vykdomi šie aplinkos monitoringo darbai:

- *požeminiam vandeniui* (Nustatyta, kad per senojo terminalo veiklos periodą susiformavusi požeminė tarša naftos produktais blėsta);

- *išleidžiamam į marias išvalytam vandeniui* (Biologiniai valymo įrenginiai garantuoja mažesnę atvirų vandens telkinių taršą nei nustatyta aplinkosaugos Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidime);

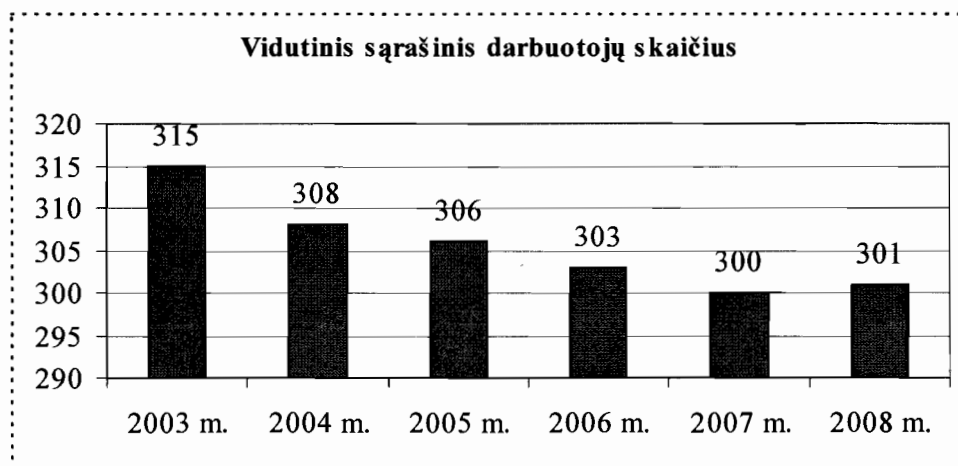
- *poveikiui aplinkos orui* (Higienos normoje nustatytos lakiųjų organinių junginių ir azoto oksidų ribos už bendrovės sanitarinės zonos nebuvo viršytos. Lakiųjų organinių junginių, išsiskiriančių iš benzina kraunančių tanklaivių, deginimo įrenginys per ataskaitinius metus sugavo ir sudegino 777 tonų benzino garų);

- *stacionariems oro taršos šaltiniams* (Aplinkosaugos leidime nustatytas išmetamų teršalų kiekis nebuvo viršytas).

Bendrovė biologinio ir mechaninio valymo įrenginiuose iš aptarnaujamų tanklaivių surenka ir išvalo naftos produktais užterštus vandenį. 2008 metais mechaniniai valymo įrenginiai surinko 1 109 tonas skysto kuro mišinio. Siekiant palaikyti viso valymo įrenginių komplekso veiklos našumą, numatoma 2009 metais 3,5 mln. Lt nuosavų lėšų investuoti „Valymo įrenginių talpyklos T-34-7101 ir technologinių linijų rekonstrukcijai“. 2008 m. bendrovė išleido 0,3 mln. Lt nuosavų lėšų minėto objekto projektavimo darbams.

8. PERSONALAS

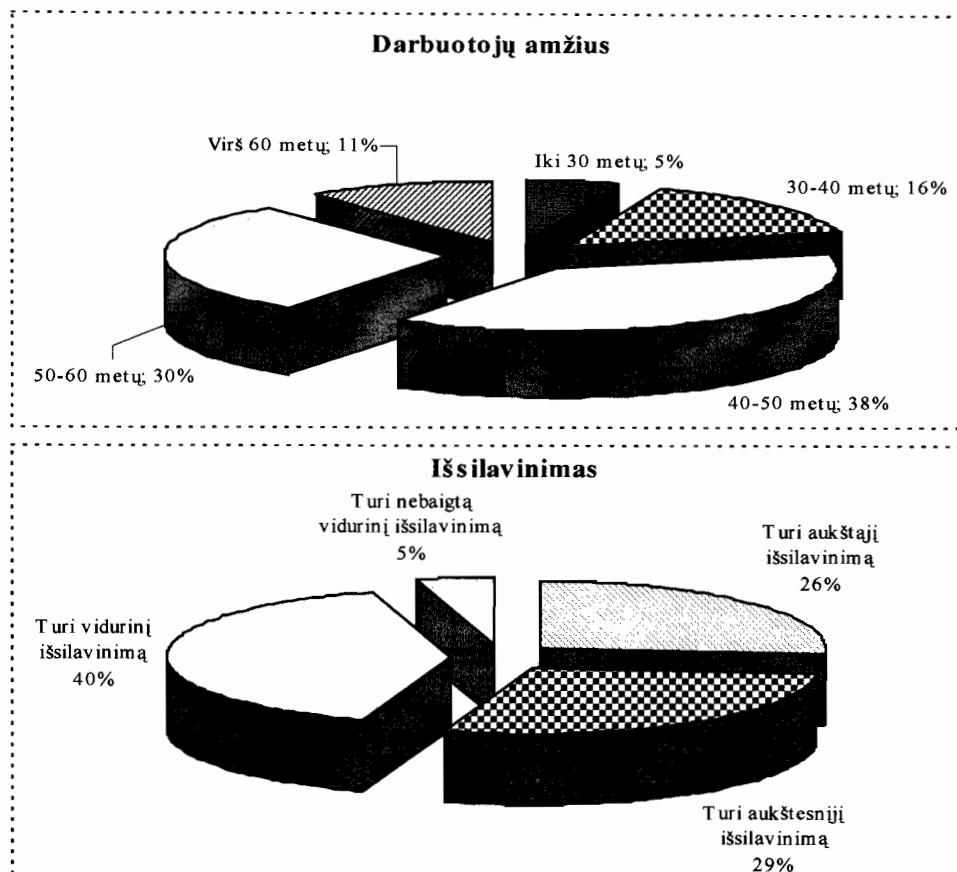
Vidutinis sąrašinis darbuotojų skaičius išaugo 1 darbuotoju nuo 300 darbuotojų (2007 m.) iki 301 darbuotojo (2008 m.). Šis darbuotojų skaičiaus augimas susijęs su 2008 metais 1,5 karto išaugusia naftos produktų krova, nes, siekiant sparčiai ir saugiai apdoroti geležinkelio cisternose transportuojamus naftos produktus, buvo būtina papildomai įdarbinti gamybinį personalą.

Darbininkai sudaro 70 % visų dirbančiųjų (2007 m. – 69 %). Vadovai ir specialistai – 30 % (2007 m. – 31 %). Bendrovėje dirbo 70 % vyrų (2007 m. 69 %) ir 30 % moterų (2007 m. 31 %).

Vidutinis bendrovės darbuotojų amžius, kaip ir 2007 m., buvo 47 metai.

Detalūs personalo duomenys pateikti grafikuose.

Bendrovėje nuolat rūpinamasi darbuotojų kvalifikacija. Periodiškai atestuojami padalinių vadovai bei darbuotojai, kurie naudoja potencialiai pavojingus įrenginius ir dirba pavojingus darbus.

2008 metais įvyko 4 lengvi nelaimingi atsitikimai: trys - darbo metu, vienas - pakeliui iš darbo, vienas mirtinas nelaimingas atsitikimas darbe - žuvo darbuotojas, patekęs po įstumiamo sąstato į geležinkelio estakadą pirmo vagono ratu. Įvykio tyrimas, kurį atlieka Klaipėdos m. prokuratūra, nebaigtas iki šiol.

Bendrovėje nuolat atliekami mokymai ir pratybos, kurių metu ugdomi praktiniai darbuotojų įgūdžiai, jeigu naftos terminale kiltų gaisrai, išsiliėtų naftos produktai prie bendrovės krantinių ir uosto akvatorijoje. Kitų organizacijų asmenys, pagal užsakymus atliekantys darbus bendrovės teritorijoje, instruktuojami dėl naftos terminale nustatytų darbų saugos, priešgaisrinės saugos reikalavimų (2008 metais iš viso instrukuoti 351 kitų organizacijų asmenys).

Bendrovėje veikia profesinė sąjunga, su kuria nuolat pasirašoma Kolektyvinė sutartis. Galiojanti Kolektyvinė sutartis pasirašyta bendrovės vadovo su darbuotojų atstovais 2008-09-23, sutartis galioja iki 2010-09-23. Šioje sutartyje susitarta dėl pagrindinių visiems bendrovės darbuotojams galiojančių darbo, darbo apmokėjimo, darbo ir poilsio laiko, darbuotojų kvalifikacijos kėlimo, saugos ir sveikatos, kitų socialinių bei ekonominių sąlygų. Bendrovės administracija ir profesinės sąjungos atstovai glaudžiai bendradarbiauja sprenddami aktualius darbuotojų socialinius, kultūros, sveikatingumo bei kitus klausimus, vyksta reguliarūs vadovų ir profesinės sąjungos atstovų susitikimai, kas pusmetį rengiamas Kolektyvinės sutarties vykdymo patikrinimas, kurio išvados pateikiamos darbuotojų konferencijai.

9. INFORMACIJA APIE BENDROVĖS FILIALUS IR ATSTOVYBES

Bendrovė neturi filialų ir atstovybių

10. ĮSTATINIO KAPITALO STRUKTŪRA

2008-12-31 bendrovės įstatinis kapitalas lygus 342 000 000 Lt ir yra padalintas į 342 000 000 vieno (1) Lt nominalios vertės paprastasias vardines akcijas, kurios yra pilnai apmokėtos. Per 2008 metus įstatinio kapitalo dydis nesikeitė.

Pagal Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių įstatymą AB „Klaipėdos nafta“ yra strateginės reikšmės įmonė. Šiose (strateginėse) įmonėse valstybei turi priklausyti daugiau kaip $\frac{1}{2}$ balsų suteikiančių bendrovės akcijų. Valstybė, kaip stambiausią bendrovės akcininką, valdanti 70,63 % viso akcinio kapitalo, atstovauja Lietuvos Respublikos Ūkio ministerija.

11. INFORMACIJA APIE SUTARTIS SU VERTYBINIŲ POPIERIŲ VIEŠOSIOS APYVARTOS TARPININKAIS

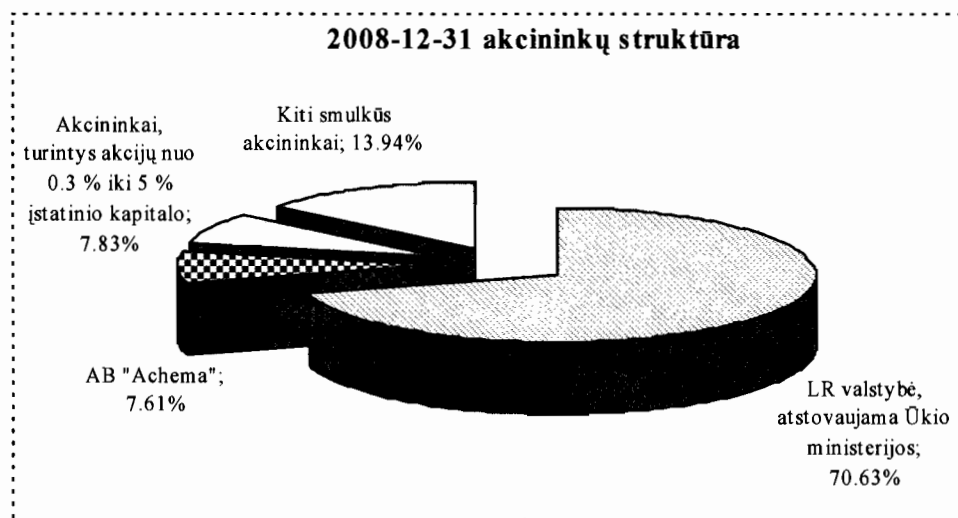
Bendrovė yra sudariusi vertybinių popierių viešosios apyvartos aptarnavimo sutartį su akcinės bendrovės SEB banko Finansų rinkų departamentu.

12. INFORMACIJA APIE ĮSIGYTAS IR PERLEISTAS SAVO AKCIJAS

Per ataskaitinį laikotarpį bendrovė neturėjo ir nėra įsigijusi savų akcijų.

13. AKCININKAI IR AKCIJOS

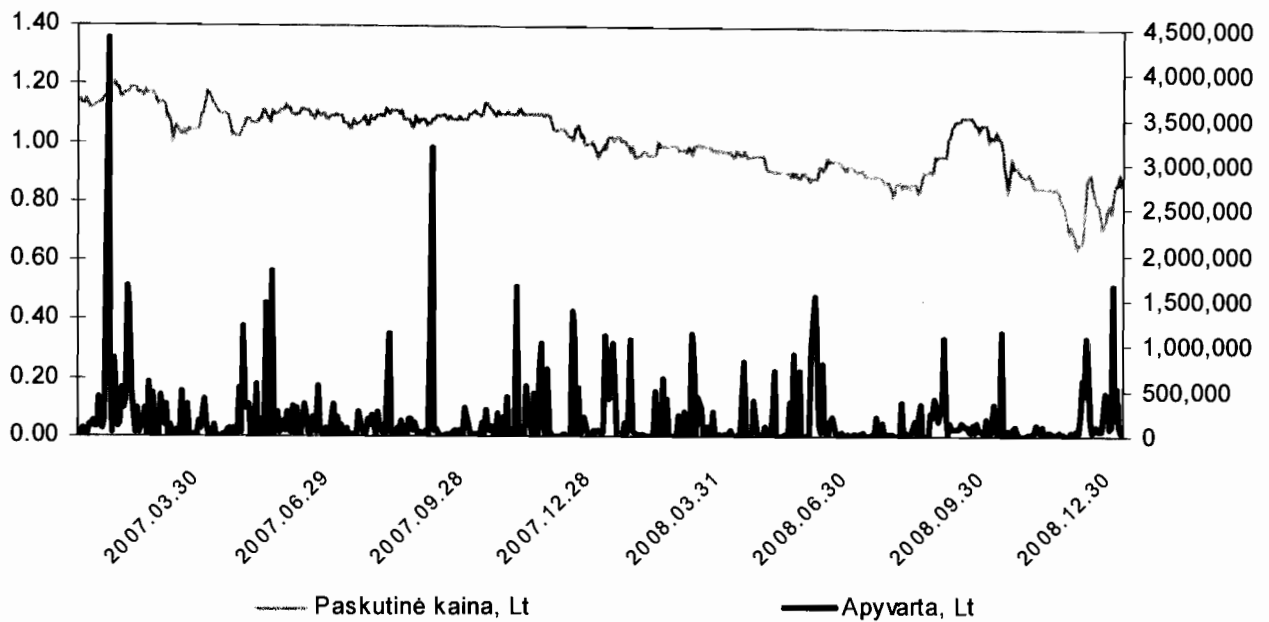
Bendrovės akcijomis yra prekiaujama ir jos listinguojamos AB „Vilniaus vertybinių popierių birža“ (toliau vadinama - VVPB), kuri priklauso didžiausiai Šiaurės Europos vertybinių popierių biržų operatoriai OMX, einamajame prekybos sąraše.

Akcijos kainos dinamika VVPB 2008 m.

1 akcijos kaina 2007 metų pabaigoje	0,98 Lt
Didžiausia 1 akcijos kaina per 2008 metus	1,09 Lt
Mažiausia 1 akcijos kaina per 2008 metus	0,64 Lt
1 akcijos kaina 2008 metų pabaigoje	0,86 Lt

AB „Klaipėdos nafta“ akcijų kaina ir apyvarta VVPB 2007-2008 m.

14. INFORMACIJA APIE BENDROVIŲ VALDYMO KODEKSO LAIKYMĄSI

Metinio pranešimo 1 priede atskleidžiama, kaip bendrovė laikosi AB „Vilniaus vertybinių popierių birža“ patvirtinto bendrovių, kurių vertybiniais popieriais prekiaujama reguliuojamoje rinkoje, valdymo kodekso ir konkrečių jo nuostatų.

15. BENDROVĖS VALDYMAS

Bendrovės kolegialus priežiūros organas – stebėtojų taryba, kuri prižiūri valdybos ir bendrovės vadovo veiklą, sprendžia kitus stebėtojų tarybos kompetencijai priskirtus bendrovės veiklos klausimus. 2007 m. balandžio 19 d. AB „Klaipėdos nafta“ eilinis visuotinis akcininkų susirinkimas ketverių metų kadencijai išrinko stebėtojų tarybos narius: Dominiką Pečiulį (stebėtojų tarybos pirmininkas), Vandą Krenienę, Vytautą Aršauską.

Bendrovės valdymo organai: valdyba ir bendrovės vadovas – generalinis direktorius.

Valdybą renka stebėtojų taryba ketverių metų kadencijai. Apribojimų narių perrinkimui nėra. 2008 metų pabaigoje bendrovės valdyboje dirbo: Vladas Gagilas (valdybos pirmininkas), Laurentina Garbauskienė, Gražina Jagelavičienė, Gediminas Vaičiūnas, Robertas Tamošiūnas. Bendrovės valdyba atsako už tinkamą strateginį bendrovės valdymą. Valdyboje priimami svarbiausi strateginiai sprendimai, įtakojantys akcininkų nuosavybės didinimą.

2008 metais valdyba iš viso sušaukė 7 posėdžius. Valdybos nariai svarstė ir priėmė sprendimus naftos produktų krovos didinimo ir užtikrinimo, krovos tarifų politikos, finansinių ūkinių rezultatų klausimais bei svarstė kitus aktualius bendrovei klausimus.

Bendrovei vadovauja generalinis direktorius Jurgis Aušra. Bendrovės vadovas nėra valdybos narys. Vyriausioji finansininkė – Johana Bučienė.

Bendrovės vadovybei priskiriami: generalinis direktorius, gamybos direktorius, technikos direktorius, komercijos direktorius ir vyriausiasis finansininkas. Vadovams darbo apmokėjimo tvarką kiekvienų metų pradžioje tvirtina valdyba, nustatydamina minėtoms pareigybėms tarnybinio atlyginimo koeficientus bei priedų mokėjimo tvarką. 2008 metais bendrovės vadovams priskaičiuota 1 295 tūkst. Lt darbo apmokėjimo lėšų, (2007 m. – 1 224 tūkst. Lt). Vidutiniškai per metus vienam vadovui teko 260 tūkst. Lt darbo apmokėjimo lėšų (2007 m. – 245 tūkst. Lt).

Bendrovės ir jo valdymo organų narių ar darbuotojų susitarimų, numatančių kompensaciją, jei jie atsistatydintų arba būtų atleisti be pagrįstos priežasties arba jei jų darbas baigtųsi dėl bendrovės kontrolės pasikeitimo, nesudaryta.

16. KITA INFORMACIJA

16.1. Įstatų pakeitimo tvarka

Savo veikloje bendrovė vadovaujasi įstatais, Civiliniu kodeksu ir kitais Lietuvos Respublikos įstatymais, poįstatyminiais teisės aktais. Įstatų keičia visuotinis akcininkų susirinkimas.

16.2. Sandoriai su susijusiomis šalimis.

Su bendrovės stebėtojų tarybos, valdybos nariais bendrovė sandorių ir sutarčių neturėjo. Informacija apie susijusių šalių sandorius pateikta „Bendrovės 2008 metų finansinės atskaitomybės, parengtos pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos sąjungoje, pateikiamoje kartu su nepriklausomo auditoriaus išvada“ 22, 23 pastabose.

17. DUOMENYS APIE VIEŠAI SKELBIAMĄ INFORMACIJĄ

Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka visi su bendrovės veikla susiję esminiai įvykiai ir informacija apie visuotinio akcininkų susirinkimo laiką ir vietą skelbiama bendrovės internetiniame puslapyje www.oil.lt, dienraštyje „Respublika“, pateikiami naujienų agentūrai „BNS“, AB „Vilniaus vertybinių popierių birža“ ir LR Vertybinių popierių komisijai.

2008 metais AB „Vilniaus vertybinių popierių birža“ internetiniame puslapyje www.nasdaqomx.com bendrovė paskelbė 25 oficialius pranešimus apie esminius įvykius ir kitą reglamentuojamą informaciją.

AB „KLAIPĖDOS NAFTA“, KURIOS VERTYBINIAIS POPIERIAIS PREKIAUJAMA REGULIUOJAMOJE RINKOJE, VALDYMO KODEKSO LAIKYMOSI ATSKLEIDIMAS

Akcinė bendrovė „Klaipėdos nafta“, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymo 21 straipsnio 3 dalimi ir Akcinės bendrovės „Vilniaus vertybinių popierių birža“ prekybos taisyklių 20.5. punktu, atskleidžia, kaip ji laikosi VVPB patvirtinto bendrovių, kurių vertybiniais popieriais prekiaujama reguliuojamoje rinkoje, valdymo kodekso ir konkrečių jo nuostatų.

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS/	Taip ir NE NEAKTUALU	KOMENTARAS
I principas: Pagrindinės nuostatos		
Pagrindinis bendrovės tikslas turėtų būti visų akcininkų interesų tenkinimas, užtikrinant nuolatinį akcininkų nuosavybės vertės didinimą.		
1.1. Bendrovė turėtų rengti ir viešai skelbti bendrovės plėtros strategiją ir tikslus, aiškiai deklarudama, kaip ji planuoja veikti akcininkų interesais ir didinti akcininkų nuosavybę.	Taip	AB „Klaipėdos nafta“ plėtros strategija ir tikslai yra apibrėžti vidaus dokumentuose (metiniame pranešime, kuris viešai skelbiamas Vilniaus Vertybinių popierių biržos tinklalapyje) pagal atskiras veiklos kryptis ir tikslus. Bendrovė atnaujiną plėtros planus priklausomai nuo situacijos rinkoje bei reguliavimo aplinkos pokyčių.
1.2. Visų bendrovės organų veikla turėtų būti sukoncentruota į strateginių tikslų įgyvendinimą, atsižvelgiant į poreikį didinti akcininkų nuosavybę.	Taip	Bendrovės valdyboje priimami svarbiausi strateginiai sprendimai, įtakoiantys akcininkų nuosavybės didinimą (bendrovės veiklos funkcijų atskyrimas, dukterinių bendrovių įsteigimas, kiti veiksmai, didinantys bendrovės veiklos efektyvumą bei pelną).
1.3. Bendrovės priežiūros ir valdymo organai turėtų glaudžiai bendradarbiauti, siekdami kuo didesnės naudos bendrovei ir akcininkams.	Taip	Šią rekomendaciją įgyvendina stebėtojų taryba, valdyba ir vadovas.
1.4. Bendrovės priežiūros ir valdymo organai turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamos ne tik bendrovės akcininkų, bet ir kitų bendrovės veikloje dalyvaujančių ar su ta veikla susijusių asmenų (darbuotojų, kreditorių, tiekėjų, klientų, vietos bendruomenės) teisės ir interesai.	Taip	Bendrovės organai gerbia bendrovės veikloje dalyvaujančių, su bendrovės veikla susijusių asmenų teises ir interesus: 1. darbuotojai - nuo bendrovės įsteigimo bendrovė bendradarbiauja ir vykdo socialinę partnerystę su bendrovės darbuotojų atstovais (bendrovės valdyba savo sprendimais skiria papildomas lėšas kolektyvinės sutarties vykdymui ir darbuotojų papildomam skatinimui ir pan.). 2. kreditoriai – bendrovė prisiima ir vykdo savo finansinius bei kitus įsipareigojimus pagal bendrovės valdybos patvirtintą skolinimosi programą. 3. kiti asmenys - bendrovės akcininkų susirinkimo sprendimu dalis bendrovės pelno yra skiriama paramai (visuomeninei meno, kultūros, sporto veiklai ir pan.).

II principas: Bendrovės valdymo sistema		
Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti strateginį vadovavimą bendrovei, efektyvią bendrovės valdymo organų priežiūrą, tinkamą pusiausvyrą ir funkcijų pasiskirstymą tarp bendrovės organų, akcininkų interesų apsaugą.		
2.1. Be Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme numatytų privalomų organų – visuotinio akcininkų susirinkimo ir bendrovės vadovo, rekomenduojama bendrovėje sudaryti tiek kolegialų priežiūros organą, tiek kolegialų valdymo organą. Kolegialų priežiūros ir valdymo organų sudarymas užtikrina valdymo ir priežiūros funkcijų aiškų atskyrimą bendrovėje, bendrovės vadovo atskaitomybę bei kontrolę, o tai savo ruožtu sąlygoja efektyvesnį ir skaidresnį bendrovės valdymo procesą.	Taip	Bendrovėje sudaromas kolegialus priežiūros organas – stebėtojų taryba ir kolegialus valdymo organas – valdyba.
2.2. Kolegialus valdymo organas yra atsakingas už strateginį vadovavimą bendrovei bei vykdo kitas esmines bendrovės valdymo funkcijas. Kolegialus priežiūros organas yra atsakingas už efektyvią bendrovės valdymo organų veiklos priežiūrą.	Taip	Bendrovės stebėtojų taryba yra atsakinga už efektyvią bendrovės valdymo organų veiklos priežiūrą (renka valdybos narius ir atšaukia juos iš pareigų; jei bendrovė dirba nuostolingai, privalo svarstyti, ar valdybos nariai tinka eiti pareigas; prižiūri valdybos ir vadovo veiklą; pateikia visuotiniam akcininkų susirinkimui pasiūlymus ir atsiliepiamus dėl bendrovės veiklos strategijos, valdybos ir vadovo veiklos; vykdo kitą įstatymuose bei kituose teisės aktuose jai priskirtą veiklą). Bendrovės valdyba atsako už tinkamą strateginį bendrovės valdymą (tvirtina bendrovės veiklos strategiją, priima svarbiausius teisės aktuose numatytus sprendimus dėl bendrovės organizacinės valdymo struktūros, sandorių, įvairių įsipareigojimų prisiėmimo ir pan.).
2.3. Jeigu bendrovė nusprendžia sudaryti tik vieną kolegialų organą, rekomenduojama, kad tai būtų priežiūros organas, t.y. stebėtojų taryba. Tokiu atveju stebėtojų taryba yra atsakinga už efektyvią bendrovės vadovo vykdomų funkcijų priežiūrą.	Neaktualu	Bendrovėje sudaromas kolegialus priežiūros organas – stebėtojų taryba ir kolegialus valdymo organas – valdyba.
2.4. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus priežiūros organas turėtų būti sudaromas ir turėtų veikti III ir IV principuose išdėstyta tvarka. Jeigu bendrovė nuspręstų nesudaryti kolegialaus priežiūros organo, tačiau sudarytų kolegialų valdymo organą – valdybą, III ir IV principai turėtų būti taikomi valdybai, kiek tai neprieštarauja šio organo esmei ir paskirčiai.	Taip	Atsižvelgiant į bendrovės veiklos specifiką, jos veikla yra griežtai reglamentuojama teisės aktais ir prižiūrima atitinkamų valstybės institucijų. Todėl bendrovės organams priimant sprendimus yra užtikrinamas šių sprendimų priėmimo skaidrumas, operatyvumas, įgyvendinami bendrovės vartotojų nediskriminavimo, bendrovės sąnaudų mažinimo ir kiti principai. Bendrovė nesilaiko III, IV principu numatytų nuostatų dėl komitetų sudarymo.

2.5. Bendrovės valdymo ir priežiūros organus turėtų sudaryti toks valdybos narių (vykdomųjų direktorių) ir stebėtojų tarybos narių (direktorių konsultantų) skaičius, kad atskiras asmuo arba nedidelė asmenų grupė negalėtų dominuoti šiems organams priimant sprendimus.	Taip	Bendrovės valdyba sudaroma iš penkių narių. Bendrovės stebėtojų taryba renkama iš 3 narių.
2.6. Direktoriai konsultantai arba stebėtojų tarybos nariai turėtų būti skiriami apibrėžtam laikotarpiui, su galimybe būti individualiai perrenkamiems maksimaliais Lietuvos Respublikos teisės aktų leidžiamais intervalais, tam, kad būtų užtikrintas būtinas profesinės patirties augimas ir pakankamai dažnas jų statuso pakartotinas patvirtinimas. Taip pat turėtų būti numatyta galimybė juos atleisti, tačiau ta procedūra neturėtų būti lengvesnė už vykdomojo direktoriaus arba valdybos nario atleidimo procedūrą.	Taip	Bendrovės stebėtojų tarybos nariai renkami Lietuvos Respublikos Akcinių bendrovių įstatyme numatytam maksimaliam laikotarpiui – 4 metų kadencijai. Jokių apribojimų narių perrinkimui nėra.
2.7. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pirmininku gali būti toks asmuo, kurio esamos arba buvusios pareigos nebūtų kliūtis nepriklausomai ir nešališkai priežiūrai vykdyti. Kai bendrovėje nesudaroma stebėtojų taryba, bet sudaroma valdyba, rekomenduojama, kad bendrovės valdybos pirmininkas ir bendrovės vadovas nebūtų tas pats asmuo. Buvęs bendrovės vadovas neturėtų būti tuoj pat skiriamas į visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pirmininko postą. Kai bendrovė nusprendžia nesilaikyti šių rekomendacijų, turėtų būti pateikiama informacija apie priemones, kurių imtasi priežiūros nešališkumui užtikrinti.	Taip	Bendrovės vadovas nėra valdybos nariu, bendrovės stebėtojų tarybos pirmininkas ir nariai nėra buvę valdybos nariu ar bendrovės vadovu.
III principas: Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo sudarymo tvarka Bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo sudarymo tvarka turėtų užtikrinti bendrovės smulkiųjų akcininkų interesų atstovavimą, šio organo atskaitomybę akcininkams ir objektyvią bendrovės veiklos bei jos valdymo organų priežiūrą.		
3.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo (toliau šiame principo – kolegialus organas) sudarymo mechanizmas turėtų užtikrinti, kad bus vykdoma objektyvi ir nešališka bendrovės valdymo organų priežiūra, taip pat tinkamai atstovaujami smulkiųjų akcininkų interesai.	Taip	Bendrovės kolegialus organas renkamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos Akcinių bendrovių įstatymo ir bendrovės įstatų nustatyta tvarka.
3.2. Kandidatų į kolegialaus organo narius vardai, pavardės, informacija apie jų išsilavinimą, kvalifikaciją, profesinę patirtį, einamas pareigas, kitus svarbius profesinius įsipareigojimus ir potencialius interesų konfliktus turėtų būti atskleista bendrovės akcininkams dar prieš visuotinį akcininkų susirinkimą, paliekant akcininkams pakankamai laiko apsispręsti, už kurį kandidatą balsuoti. Taip pat turėtų būti atskleistos visos aplinkybės, galinčios paveikti kandidato nepriklausomumą (pavyzdinis jų sąrašas pateiktas 3.7 rekomendacijoje).	Taip	Informacija apie kandidatus į kolegialaus organo narius pateikiama prieš visuotinį akcininkų susirinkimą.

Kolegialus organas turėtų būti informuojamas apie vėlesnius šiame punkte nurodytos informacijos pokyčius. Kolegialus organas kiekvienais metais turėtų kaupti šiame punkte nurodytus duomenis apie savo narius ir pateikti juos bendrovės metiniame pranešime.		
3.3. Kai siūloma paskirti kolegialaus organo narį, turėtų būti nurodyta konkreti jo kompetencija, tiesiogiai susijusi su darbu kolegialiaame organe. Kad akcininkai ir investuotojai galėtų įvertinti, ar ši kompetencija ir toliau yra tinkama, kolegialus organas kiekviename bendrovės metiniame pranešime turėtų skelbti informaciją apie savo sudėtį ir apie konkrečią atskirų savo narių kompetenciją, tiesiogiai susijusią su jų darbu kolegialiaame organe.	Ne	Bus siekiama įgyvendinti ateityje .
3.4. Siekiant išlaikyti tinkamą kolegialaus organo narių turimos kvalifikacijos pusiausvyrą, kolegialus organas savo norimą sudėtį turėtų nustatyti atsižvelgdamas į bendrovės struktūrą ir veiklos pobūdį ir periodiškai tai vertinti. Kolegialus organas turėtų užtikrinti, kad jo nariai, kaip visuma, turėtų įvairiapusių žinių, nuomonių ir patirties savo užduotims tinkamai atlikti. Audito komiteto nariai, kaip visuma, turėtų turėti naujausių žinių ir atitinkamą patirtį listinguojamų bendrovių finansų ir apskaitos ir (arba) audito srityse.	Ne	Kolegialus organas užtikrina, kad jo nariai būtų kompetentingi, tačiau periodinis vertinimas neatliekamas.
3.5. Visiems naujiems kolegialaus organo nariams turėtų būti siūloma individuali programa, skirta supažindinti su pareigomis, bendrovės organizacija bei veikla. Kolegialus organas turėtų atlikti metinį patikrinimą, kad būtų nustatytos sritys, kuriose jo nariams reikia atnaujinti savo įgūdžius ir žinias.	Ne	Kolegialus organo nariai apie bendrovės veiklą ir jos pokyčius, esminius Bendrovės veiklą reguliuojančių teisės aktų ir kitų Bendrovės veiklai įtakos turinčių aplinkybių pasikeitimus reguliariai informuojami kolegialaus organo posėdžiuose ir individualiai, esant poreikiui. Iki šiol bendrovėje nebuvo poreikio bei praktikos naujai paskirtiems stebėtojų tarybos nariams siūlyti individualią programą, skirtą supažindinti su pareigomis, bendrovės organizacija bei veikla
3.6. Siekiant užtikrinti, kad visi su kolegialaus organo nariu susiję esminiai interesų konfliktai būtų sprendžiami tinkamai, į bendrovės kolegialų organą turėtų būti išrinktas pakankamas nepriklausomų narių skaičius.	Ne	Iki šiol Bendrovėje nebuvo vertinamas renkamų kolegialaus organo narių nepriklausomumas ir nebuvo aptartas nepriklausomų narių pakankamumo sąvokos turinys. Kadangi virš 70 procentų bendrovės akcijų nuosavybės teise priklauso valstybei, kurią atstovauja Lietuvos Respublikos ūkio ministerija, didžioji dalis stebėtojų tarybos narių visuotinio akcininkų susirinkimo yra renkami vienaip arba kitaip atsižvelgiant į kontroliuojančio akcininko interesus.

3.7. Kolegialaus organo narys turėtų būti laikomas nepriklausomu tik tais atvejais, kai jo nesaisto jokie verslo, giminystės arba kitokie ryšiai su bendrove, ją kontroliuojančiu akcininku arba jų administracija, dėl kurių kyla ar gali kilti interesų konfliktas ir kurie gali paveikti nario nuomonę. Kadangi visų atvejų, kada kolegialaus organo narys gali tapti priklausomas, išvardyti neįmanoma, be to, skirtingose bendrovėse santykiai arba aplinkybės, susijusios su nepriklausomumo nustatymu, gali skirtis, o geriausia šios problemos sprendimo praktika susiklostys laikui bėgant, tai kolegialaus organo nario nepriklausomumo įvertinimas turėtų būti grindžiamas santykių ir aplinkybių turiniu, o ne forma. Pagrindiniai kriterijai nustatant, ar kolegialaus organo narys gali būti laikomas nepriklausomu, turėtų būti šie: 1) jis negali būti bendrovės arba susijusios bendrovės vykdomasis direktorius arba valdybos narys (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) ir paskutinius penkerius metus neturi būti ėjęs tokių pareigų; 2) jis negali būti bendrovės arba susijusios bendrovės darbuotojas ir paskutinius trejus metus neturi būti ėjęs tokių pareigų, išskyrus atvejus, kai kolegialaus organo narys nepriklauso vyresniajai vadovybei ir buvo išrinktas į kolegialų organą kaip darbuotojų atstovas; 3) jis neturi gauti arba nebūti gavęs reikšmingo papildomo atlyginimo iš bendrovės arba susijusios bendrovės, išskyrus užmokestį, gautą už kolegialaus organo nario pareigas. Tokiam papildomam atlyginimui priskiriamas ir dalyvavimas akcijų pasirinkimo sandoriuose arba kitokiose nuo veiklos rezultatų priklausančiose užmokesčio sistemose; jam nepriskiriamos pagal pensijų planą nustatytų kompensacijų išmokos (įskaitant atidėtas kompensacijas) už ankstesnį darbą bendrovėje (su sąlyga, kad tokia išmoka niekaip nesusijusi su vėlesnėmis pareigomis); 4) jis neturi būti kontroliuojantysis akcininkas arba neturi atstovauti tokiam akcininkui (kontrolė nustatoma pagal Tarybos direktyvos 83/349/EEB 1 straipsnio 1	Taip	Bendrovės kolegialių organų veiklos dokumentuose nėra apibrėžti kolegialių organų nepriklausomumo kriterijai. Tačiau atsižvelgiant į pateiktus kriterijus galima teigti, kad bendrovės stebėtojų tarybos nariai faktiškai tenkina visus nepriklausomumo įvertinimo kriterijus, išskyrus 4 punktą.
--	-------------	--

dali); 5) jis negali turėti ir per praėjusius metus neturi būti turėjęs svarbių verslo ryšių su bendrove arba susijusia bendrove nei tiesiogiai, nei kaip turinčio tokius ryšius subjekto partneris, akcininkas, direktorius arba viršesnis darbuotojas. Turinčiu verslo ryšių laikytinas subjektas, kuris yra svarbus prekių tiekėjas arba paslaugų teikėjas (įskaitant finansines, teisines, patariamąsias ir konsultacines paslaugas), reikšmingas klientas ar organizacija, kuri gauna reikšmingas įmokas iš bendrovės arba jos grupės; 6) jis negali būti ir per paskutinius trejus metus neturi būti buvęs bendrovės arba susijusios bendrovės dabartinės arba ankstesnės išorės audito įmonės partneriu arba darbuotoju; 7) jis neturi būti vykdomuoju direktoriumi arba valdybos nariu kitoje bendrovėje, kurioje bendrovės vykdomasis direktorius arba valdybos narys (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) yra direktorius konsultantas arba stebėtojų tarybos narys, taip pat jis negali turėti kitų reikšmingų ryšių su bendrovės vykdomaisiais direktoriais, kurie atsiranda jiems dalyvaujant kitų bendrovių arba organų veikloje; 8) jis neturi būti ėjęs kolegialaus organo nario pareigų ilgiau kaip 12 metų; 9) jis neturi būti vykdomojo direktoriaus arba valdybos nario (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba), arba 1–8 punkte nurodytų asmenų artimas šeimos narys. Artimu šeimos nariu laikytinas sutuoktinis (sugyventinis), vaikai ir tėvai. 3.8. Nepriklausomumo sąvokos turinį iš esmės nustato pats kolegialus organas. Kolegialus organas gali nuspręsti, kad tam tikras jo narys, nors ir atitinka visus šiame kodekse nustatytus nepriklausomumo kriterijus, vis dėlto negali būti laikomas nepriklausomu dėl ypatingų asmeninių ar su bendrove susijusių aplinkybių.	Neaktualu	
---	------------------	--

3.9. Turėtų būti atskleidžiama reikiama informacija apie išvadas, prie kurių priėjo kolegialus organas aiškindamasis, ar tam tikras jo narys gali būti laikomas nepriklausomu. Kai siūloma paskirti kolegialaus organo narį, bendrovė turėtų paskelbti, ar laiko jį nepriklausomu. Kai konkretus kolegialaus organo narys neatitinka vieno ar kelių šiame kodekse nustatytų nepriklausomumo vertinimo kriterijų, bendrovė turėtų paskelbti priežastis, kodėl tą narį ji vis dėlto laiko nepriklausomu. Be to, bendrovė kiekviename savo metiniame pranešime turėtų paskelbti, kuriuos kolegialaus organo narius laiko nepriklausomais.	Ne	Bendrovė iki šiol Kodekse nurodytų nepriklausomumo kriterijų skelbimo praktikoje netaikė. (Žr. Punktą 3.6)
3.10. Kai vienas arba keli šiame kodekse nustatyti nepriklausomumo vertinimo kriterijai nebuvo tenkinami ištisus metus, bendrovė turėtų paskelbti priežastis, kodėl konkretų kolegialaus organo narį laiko nepriklausomu. Kad būtų užtikrintas informacijos, pateikiamos dėl kolegialaus organo narių nepriklausomumo, tikslumas, bendrovė turėtų reikalauti, kad nepriklausomi nariai reguliariai patvirtintų savo nepriklausomumą.	Ne	Bendrovėje iki šiol nebuvo taikoma kolegialaus organo narių nepriklausomumo vertinimo ir skelbimo praktika.
3.11. Nepriklausomiems kolegialaus organo nariams už jų darbą ir dalyvavimą kolegialaus organo posėdžiuose gali būti atlyginama iš bendrovės lėšų. Tokio atlyginimo dydį turėtų tvirtinti bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas.	Neaktualu	Kolegialaus organo nariams už jų dalyvavimą posėdžiuose atlyginimas iš bendrovės lėšų nėra mokamas.
IV principas: Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pareigos ir atsakomybė Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas tinkamai ir efektyviai funkcionuotų, o jam suteiktos teisės turėtų užtikrinti efektyvią bendrovės valdymo organų¹ priežiūrą ir visų bendrovės akcininkų interesų apsaugą.		
4.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas (toliau šiame principo – kolegialus organas) turėtų užtikrinti bendrovės finansinės apskaitos ir kontrolės sistemos vientisumą bei skaidrumą. Kolegialus organas turėtų nuolat teikti rekomendacijas bendrovės valdymo organams ir prižiūrėti bei kontroliuoti jų veiklą valdant bendrovę.	Taip	Bendrovės turimais duomenimis, visi kolegialaus organo nariai veikia gera valia bendrovės atžvilgiu, vadovaujasi bendrovės, o ne savo ar trečiųjų asmenų interesais, stengdamiesi išlaikyti savo nepriklausomumą priimant sprendimus.
4.2. Kolegialaus organo nariai turėtų sąžiningai, rūpestingai ir atsakingai veikti bendrovės bei akcininkų naudai ir jų interesais, atsižvelgdami į darbuotojų interesus ir visuomenės gerovę. Nepriklausomi kolegialaus organo nariai turėtų: a) bet kokiomis sąlygomis išlaikyti savo analizės, sprendimų priėmimo ir veiksmų nepriklausomumą; b) nesiekti ir nepriimti jokių nepagrįstų lengvatų, kurios gali kompromituoti jų nepriklausomumą; c) aiškiai reikšti savo prieštaravimą tuo atveju, kai mano, kad kolegialaus organo sprendimas gali pakenkti bendrovei. Kai kolegialus organas yra priėmęs sprendimų, dėl kurių nepriklausomas narys turi rimtų abejonių, tokiu atveju šis narys turėtų padaryti atitinkamas išvadas. Jeigu	Taip	Bendrovės turimais duomenimis, visi kolegialaus organo nariai veikia gera valia bendrovės atžvilgiu, vadovaujasi bendrovės, o ne savo ar trečiųjų asmenų interesais, stengdamiesi išlaikyti savo nepriklausomumą priimant sprendimus.

nepriklausomas narys atsistatydintų, priežastis jis turėtų paaiškinti laiške kolegialiam organui arba audito komitetui ir, jei reikia, atitinkamam bendrovei nepriklausančiam organui (institucijai).		
4.3. Kolegialaus organo nario pareigoms atlikti kiekvienas narys turėtų skirti pakankamai laiko ir dėmesio. Kiekvienas kolegialaus organo narys turėtų įsipareigoti taip apriboti kitus savo profesinius įsipareigojimus (ypač direktoriaus pareigas kitose bendrovėse), kad jie netrukdytų tinkamai atlikti kolegialaus organo nario pareigas. Jeigu kolegialaus organo narys dalyvavo mažiau nei pusėje kolegialaus organo posėdžių per bendrovės finansinius metus, apie tai turėtų būti informuojami bendrovės akcininkai.	Taip	Kolegialaus organo nariai jiems skirtas funkcijas vykdo tinkamai: aktyviai dalyvauja posėdžiuose ir skiria pakankamai laiko savo, kaip kolegialaus organo nario, pareigų vykdymui.
4.4. Kai kolegialaus organo sprendimai gali skirtingai paveikti bendrovės akcininkus, kolegialus organas su visais akcininkais turėtų elgtis sąžiningai ir nešališkai. Jis turėtų užtikrinti, kad akcininkai būtų tinkamai informuojami apie bendrovės reikalus, jos strategiją, rizikos valdymą ir interesų konfliktų sprendimą. Bendrovėje turėtų būti aiškiai nustatytas kolegialaus organo narių vaidmuo jiems bendraujant su akcininkais ir įsipareigojant akcininkams.	Taip	Bendrovė laikosi nurodytų rekomendacijų. Kolegialių organų nariai prieš priimdami sprendimus, kurių kriterijai apibrėžti Bendrovės įstatuose, apsversto jų įtaką akcininkams. Daugiau negu numatytas teisės aktuose, akcininkų informavimas nevykdomas.
4.5. Rekomenduojama, kad sandoriai (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus standartinėmis sąlygomis vykdant įprastinę bendrovės veiklą), sudaromi tarp bendrovės ir jos akcininkų, priežiūros ar valdymo organų narių, ar kitų bendrovės valdymui įtaką darančių ar galinčių daryti fizinių ar juridinių asmenų, būtų tvirtinami kolegialaus organo. Sprendimas dėl tokių sandorių tvirtinimo turėtų būti laikomas priimtu tik tuo atveju, kai už tokį sprendimą balsuoja dauguma nepriklausomų kolegialaus organo narių.	Ne	Pagal bendrovės įstatus bei bendrovės valdybos darbo reglamentą, nėra numatyta tokio pobūdžio sandorius tvirtinti stebėtojų taryboje. Pagal LR Akcinių bendrovių įstatymą ir įstatų svarbūs sandoriai yra tvirtinami Valdybos.
4.6. Kolegialus organas turėtų būti nepriklausomas priimdamas sprendimus, turinčius reikšmės bendrovės veiklai ir strategijai. Be kita ko, kolegialus organas turėtų būti nepriklausomas nuo bendrovės valdymo organų. Kolegialaus organo narių darbui ir sprendimams neturėtų daryti įtakos juos išrinkę asmenys. Bendrovė turėtų užtikrinti, kad kolegialus organas ir jo komitetai būtų aprūpinti pakankamais ištekliais (tarp jų ir finansiniais), reikalingais pareigoms atlikti, įskaitant teisę gauti – ypač iš bendrovės darbuotojų – visą reikiamą informaciją ir teisę kreiptis nepriklausomo profesionalaus patarimo į išorinius teisės, apskaitos ar kitokius specialistus kolegialaus organo ir jo komitetų kompetencijai priklausančiais klausimais.	Ne	Bendrovės kolegialūs organai savo darbui turi visas finansines sąlygas ir nepriklauso nuo bendrovės vadovų.

4.7. Kolegialaus organo veikla turėtų būti organizuota taip, kad nepriklausomi kolegialaus organo nariai galėtų turėti didelę įtaką itin svarbiose srityse, kuriose interesų konfliktų galimybė yra ypač didelė. Tokiomis sritimis laikytini klausimai, susiję su bendrovės direktorių skyrimu, atlyginimo bendrovės direktoriams nustatymu ir bendrovės audito kontrole bei įvertinimu. Todėl tuo atveju, kai kolegialaus organo kompetencijai yra priskirti minėti klausimai, šiam organui rekomenduojama suformuoti skyrimo, atlyginimų ir audito komitetus. Bendrovės turėtų užtikrinti, kad skyrimo, atlyginimų ir audito komitetams priskirtos funkcijos būtų vykdomos, tačiau jos gali tas funkcijas sujungti ir sukurti mažiau nei tris komitetus. Tokiu atveju bendrovės turėtų išsamiai paaiškinti, kodėl jos pasirinko alternatyvų požiūrį ir kaip pasirinktas požiūris atitinka trims atskiriems komitetams nustatytus tikslus. Bendrovėse, kurių kolegialus organas turi nedaug narių, trims komitetams skirtas funkcijas gali atlikti pats kolegialus organas, jeigu jis atitinka komitetams keliamus sudėties reikalavimus ir jeigu šiuo klausimu atskleidžia atitinkamą informaciją. Tokiu atveju šio kodekso nuostatos, susijusios su kolegialaus organo komitetais (ypač dėl jų vaidmens, veiklos ir skaidrumo), turėtų būti taikomos, kai tinka, visam kolegialiam organui.	Ne	Komitetai nėra sudaromi, tačiau atskiras jų funkcijas vykdo valdyba: reguliariai vertina atskirų direktorių įgūdžius, žinias bei patirtį; svarsto bendrą atlyginimų (įskaitant skatinimo) sistemų taikymo politiką; stebi bendrovės teikiamos finansinės informacijos vientisumą, ypatingą dėmesį skiriant bendrovės ir jos grupės naudojamų apskaitos metodų tinkamumui ir skaidrumui.
4.8. Pagrindinis komitetų tikslas – didinti kolegialaus organo darbo efektyvumą užtikrinant, kad sprendimai būtų priimami juos tinkamai apsvačius, ir padėti organizuoti darbą taip, kad kolegialaus organo sprendimams nedarytų įtakos esminiai interesų konfliktai. Komitetai turėtų teikti kolegialiam organui rekomendacijas, susijusias su kolegialaus organo sprendimu, tačiau galutinį sprendimą priima pats kolegialus organas. Rekomendacija steigti komitetus nesiekama susiaurinti kolegialaus organo kompetencijos ar perkelti ją komitetams. Kolegialus organas išlieka visiškai atsakingas už savo kompetencijos ribose priimamus sprendimus.	Ne	Komitetai nėra sudaromi, tačiau atskiras jų funkcijas vykdo valdyba: reguliariai vertina atskirų direktorių įgūdžius, žinias bei patirtį; svarsto bendrą atlyginimų (įskaitant skatinimo) sistemų taikymo politiką; stebi bendrovės teikiamos finansinės informacijos vientisumą, ypatingą dėmesį skiriant bendrovės ir jos grupės naudojamų apskaitos metodų tinkamumui ir skaidrumui
4.9. Kolegialaus organo sukurti komitetai turėtų susidėti bent iš trijų narių. Bendrovėse, kuriose kolegialaus organo narių yra nedaug, išimties tvarka komitetai gali būti sudaryti tik iš dviejų narių. Kiekvieno komiteto narių daugumą turėtų sudaryti nepriklausomi kolegialaus organo nariai. Tuo atveju, kai bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma, atlyginimų ir audito komitetai turėtų būti sudaryti išimtinai iš direktorių konsultantų.	Ne	Komitetai nėra sudaromi, tačiau atskiras jų funkcijas vykdo valdyba: reguliariai vertina atskirų direktorių įgūdžius, žinias bei patirtį; svarsto bendrą atlyginimų (įskaitant skatinimo) sistemų taikymo politiką; stebi bendrovės teikiamos finansinės informacijos vientisumą, ypatingą dėmesį skiriant bendrovės ir jos grupės naudojamų apskaitos metodų tinkamumui ir skaidrumui

4.10. Kiekvieno įkurto komiteto įgaliojimus turėtų nustatyti pats kolegialus organas. Komitetai turėtų vykdyti savo pareigas laikydamiesi nustatytų įgaliojimų ir reguliariai informuoti kolegialų organą apie savo veiklą ir jos rezultatus. Kiekvieno komiteto įgaliojimai, apibrėžiantys jo vaidmenį ir nurodantys jo teises bei pareigas, turėtų būti paskelbti bent kartą per metus (kaip dalis informacijos, kurią bendrovė kasmet skelbia apie savo valdymo struktūrą ir praktiką). Bendrovės taip pat kasmet savo metiniame pranešime turėtų skelbti esamų komitetų pranešimus apie jų sudėtį, posėdžių skaičių ir narių dalyvavimą posėdžiuose per praėjusius metus, taip pat apie pagrindines savo veiklos kryptis. Audito komitetas turėtų patvirtinti, kad jį tenkina audito proceso nepriklausomumas, ir trumpai aprašyti veiksmus, kurių buvo imtasi tam, kad prieiti tokios išvados.	Ne	Komitetai nėra sudaromi, tačiau atskiras jų funkcijas vykdo valdyba: reguliariai vertina atskirų direktorių įgūdžius, žinias bei patirtį; svarsto bendrą atlyginimų (įskaitant skatinimo) sistemų taikymo politiką; stebi bendrovės teikiamos finansinės informacijos vientisumą, ypatingą dėmesį skiriant bendrovės ir jos grupės naudojamų apskaitos metodų tinkamumui ir skaidrumui
4.11. Siekiant užtikrinti komitetų savarankiškumą ir objektyvumą, kolegialaus organo nariai, kurie nėra komiteto nariai, paprastai turėtų turėti teisę dalyvauti komiteto posėdžiuose tik komitetui pakvietus. Komitetas gali pakviesti arba reikalauti, kad posėdyje dalyvautų tam tikri darbuotojai arba ekspertai. Kiekvieno komiteto pirmininkui turėtų būti sudarytos sąlygos tiesiogiai palaikyti ryšius su akcininkais. Atėjus, kuriems esant tai turėtų būti daroma, reikėtų nurodyti komiteto veiklą reglamentuojančiose taisyklėse.	Ne	Komitetai nėra sudaromi, tačiau atskiras jų funkcijas vykdo valdyba: reguliariai vertina atskirų direktorių įgūdžius, žinias bei patirtį; svarsto bendrą atlyginimų (įskaitant skatinimo) sistemų taikymo politiką; stebi bendrovės teikiamos finansinės informacijos vientisumą, ypatingą dėmesį skiriant bendrovės ir jos grupės naudojamų apskaitos metodų tinkamumui ir skaidrumui
4.12. Skyrimo komitetas. 4.12.1. Pagrindinės skyrimo komiteto funkcijos turėtų būti šios: 1) parinkti kandidatus į laisvas valdymo organų narių vietas ir rekomenduoti kolegialiam organui juos svarstyti. Skyrimo komitetas turėtų įvertinti įgūdžių, žinių ir patirties pusiausvyrą valdymo organe, parengti funkcijų ir sugebėjimų, kurių reikia konkrečiam postui, aprašą ir įvertinti įpareigojimui atlikti reikalingą laiką. Skyrimo komitetas taip pat gali vertinti bendrovės akcininkų pasiūlytus kandidatus į kolegialaus organo narius; 2) reguliariai vertinti priežiūros ir valdymo organų struktūrą, dydį, sudėtį ir veiklą, teikti kolegialiam organui rekomendacijas, kaip siekti reikiamų pokyčių; 3) reguliariai vertinti atskirų direktorių įgūdžius, žinias bei patirtį ir apie tai pranešti kolegialiam organui; 4) reikiamą dėmesį skirti tęstinumo planavimui; 5) peržiūrėti valdymo organų politiką dėl vyresniosios vadovybės rinkimo ir skyrimo. 4.12.2. Skyrimo komitetas turėtų apsvarstyti kitų asmenų, įskaitant administraciją ir akcininkus, pateiktus pasiūlymus. Kai sprendžiami klausimai, susiję su vykdomaisiais direktoriais arba valdybos nariais (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas –	Ne	Komitetai nėra sudaromi, tačiau atskiras jų funkcijas vykdo valdyba: reguliariai vertina atskirų direktorių įgūdžius, žinias bei patirtį; svarsto bendrą atlyginimų (įskaitant skatinimo) sistemų taikymo politiką; stebi bendrovės teikiamos finansinės informacijos vientisumą, ypatingą dėmesį skiriant bendrovės ir jos grupės naudojamų apskaitos metodų tinkamumui ir skaidrumui

stebėtojų taryba) ir vyresniąja vadovybe, turėtų būti konsultuojamasi su bendrovės vadovu, suteikiant jam teisę teikti pasiūlymus Skyrimo komitetui.		
4.13. Atlyginimų komitetas. 4.13.1. Pagrindinės atlyginimų komiteto funkcijos turėtų būti šios: 1) teikti kolegialiam organui svarstyti pasiūlymus dėl valdymo organų narių ir vykdomųjų direktorių atlyginimų politikos. Tokia politika turėtų apimti visas atlyginimo formas, įskaitant fiksuotą atlyginimą, nuo veiklos rezultatų priklausančio atlyginimo sistemas, pensijų modelius ir išeitines išmokas. Pasiūlymai, susiję su nuo veiklos rezultatų priklausančio atlyginimo sistemomis, turėtų būti pateikiami kartu su rekomendacijomis dėl su tuo susijusių tikslų ir įvertinimo kriterijų, kurių tikslas – tinkamai suderinti vykdomųjų direktorių ir valdymo organų narių atlyginimą su bendrovės kolegialaus organo nustatytais ilgalaikiais akcininkų interesais ir tikslais; 2) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl individualių atlyginimų vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams siekiant, kad jie atitiktų bendrovės atlyginimų politiką ir šių asmenų veiklos įvertinimą. Vykdydamas šią funkciją, komitetas turėtų būti gerai informuotas apie bendrą atlyginimą, kurį vykdomieji direktoriai ir valdymo organų nariai gauna iš kitų susijusių bendrovių; 3) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl tinkamų sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais formų; 4) padėti kolegialiam organui prižiūrėti, kaip bendrovė laikosi galiojančių nuostatų dėl informacijos, susijusios su atlyginimais, skelbimo (ypač dėl galiojančios atlyginimų politikos ir direktoriams skiriamo individualus atlyginimo); 5) teikti vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams bendras rekomendacijas dėl vyresniosios vadovybės (kaip apibrėžta paties kolegialaus organo) atlyginimų dydžio ir struktūros, taip pat stebėti vyresniosios vadovybės atlyginimų dydį ir struktūrą, remiantis atitinkama informacija, kurią pateikia vykdomieji direktoriai ir valdymo organų nariai. 4.13.2. Tuo atveju, kai reikia spręsti skatinimo klausimą, susijusį su akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis su akcijomis susijusiomis skatinimo priemonėmis, kurios gali būti taikomos direktoriams arba kitiems darbuotojams, komitetas turėtų: 1) apsvarstyti bendrą tokių skatinimo sistemų taikymo politiką, ypatingą dėmesį skirdamas skatinimui, susijusiam su akcijų pasirinkimo sandoriais, ir pateikti kolegialiam organui su tuo susijusius pasiūlymus; 2) išnagrinėti informaciją, kuri pateikta šiuo klausimu bendrovės metiniame pranešime ir dokumentuose, skirtuose akcininkų susirinkimui; 3) pateikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl	Ne	Komitetai nėra sudaromi, tačiau atskiras jų funkcijas vykdo valdyba: reguliariai vertina atskirų direktorių įgūdžius, žinias bei patirtį; svarsto bendrą atlyginimų (įskaitant skatinimo) sistemų taikymo politiką; stebi bendrovės teikiamos finansinės informacijos vientisumą, ypatingą dėmesį skiriant bendrovės ir jos grupės naudojamų apskaitos metodų tinkamumui ir skaidrumui

pasirinkimo sandorių pasirašant akcijas arba pasirinkimo sandorių perkant akcijas alternatyvos apibrėžiant tokios alternatyvos suteikimo priežastis ir pasekmes. 4.13.3. Atlyginimų komitetas, sprenddamas jo kompetencijai priskirtus klausimus, turėtų pasidomėti bent kolegialaus valdymo organo pirmininko ir (arba) bendrovės vadovo nuomone dėl kitų vykdomųjų direktorių ir valdymo organų narių atlyginimų.		
4.14. Audito komitetas. 4.14.1. Pagrindinės audito komiteto funkcijos turėtų būti šios: 1) stebėti bendrovės teikiamos finansinės informacijos vientisumą, ypatingą dėmesį skiriant bendrovės ir jos grupės naudojamų apskaitos metodų tinkamumui ir nuoseklumui (įskaitant bendrovių grupės finansinių atskaitomybių konsolidavimo kriterijus); 2) mažiausiai kartą per metus peržiūrėti vidaus kontrolės ir rizikos valdymo sistemas, siekiant užtikrinti, kad pagrindinės rizikos (įskaitant riziką, susijusią su galiojančių įstatymų ir taisyklių laikymusi) yra tinkamai nustatytos, valdomos ir apie jas atskleidžiama informacija; 3) užtikrinti vidaus audito funkcijų veiksmingumą, be kita ko, teikiant rekomendacijas dėl vidaus audito padalinio vadovo parinkimo, skyrimo, pakartotinio skyrimo bei atleidimo ir dėl šio padalinio biudžeto, taip pat stebint, kaip bendrovės administracija reaguoja į šio padalinio išvadas ir rekomendacijas. Jei bendrovėje nėra vidaus audito funkcijos, komitetas poreikį turėti šią funkciją turėtų įvertinti bent kartą per metus; 4) teikti kolegialiam organui rekomendacijas, susijusias su išorės audito įmonės parinkimu, skyrimu, pakartotiniu skyrimu ir atleidimu (tai atlieka bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas) bei sutarties su audito įmone sąlygomis. Komitetas turėtų ištirti situacijas, dėl kurių audito įmonei ar auditoriui atsiranda pagrindas atsistatydinti, ir pateikti rekomendacijas dėl tokiu atveju būtinų veiksmų; 5) stebėti išorės audito įmonės nepriklausomumą ir objektyvumą, ypač svarbu patikrinti, ar audito įmonė atsižvelgia į reikalavimus, susijusius su audito partnerių rotacija, taip pat būtina patikrinti atlyginimo, kurį bendrovė moka audito įmonei, dydį ir panašius dalykus. Siekiant užkirsti kelią esminiems interesų konfliktams, komitetas, remdamasis inter alia išorės audito įmonės skelbiama duomenimis apie visus atlyginimus, kuriuos audito įmonei bei jos tinklui moka bendrovė ir jos grupė, turėtų nuolat prižiūrėti ne audito paslaugų pobūdį ir mastą. Komitetas, vadovaudamasis 2002 m. gegužės 16 d. Komisijos rekomendacijoje 2002/590/EB įtvirtintais principais ir gairėmis, turėtų nustatyti ir taikyti formalią politiką, apibrėžiančią ne audito	Ne	Komitetai nėra sudaromi, tačiau atskiras jų funkcijas vykdo valdyba: reguliariai vertina atskirų direktorių įgūdžius, žinias bei patirtį; svarsto bendrą atlyginimų (įskaitant skatinimo) sistemų taikymo politiką; stebi bendrovės teikiamos finansinės informacijos vientisumą, ypatingą dėmesį skiriant bendrovės ir jos grupės naudojamų apskaitos metodų tinkamumui ir skaidrumui

paslaugų rūšis, kurių pirkimas iš audito įmonės yra: a) neleidžiamas; b) leidžiamas komitetui išnagrinėjus ir c) leidžiamas be kreipimosi į komitetą; 6) tikrinti išorės audito proceso veiksmingumą ir administracijos reakciją į rekomendacijas, kurias audito įmonė pateikia laiške vadovybei. 4.14.2. Visi komiteto nariai turėtų būti aprūpinti išsamia informacija, susijusia su specifiniais bendrovės apskaitos, finansiniais ir veiklos ypatumais. Bendrovės administracija turėtų informuoti audito komitetą apie svarbių ir neįprastų sandorių apskaitos būdus, kai apskaita gali būti vykdoma skirtingais būdais. Šiuo atveju ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas bendrovės veiklai ofšoriniuose centruose ir (ar) per specialios paskirties įmones (organizacijas) vykdomai veiklai bei tokios veiklos pateisinimui. 4.14.3. Audito komitetas turėtų nuspręsti, ar jo posėdžiuose turi dalyvauti (jei taip, tai kada) kolegialaus valdymo organo pirmininkas, bendrovės vadovas, vyriausiasis finansininkas (arba viršesni darbuotojai, atsakingi už finansus bei apskaitą), vidaus auditorius ir išorės auditorius. Komitetas turėtų turėti galimybę prireikus susitikti su atitinkamais asmenimis, nedalyvaujant vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams. 4.14.4. Vidaus ir išorės auditoriams turėtų būti užtikrinti ne tik veiksmingi darbiniai santykiai su administracija, bet ir neribotos galimybės susisiekti su kolegialiu organu. Šiuo tikslu audito komitetas turėtų veikti kaip pagrindinė instancija ryšiams su vidaus ir išorės auditoriais palaikyti. 4.14.5. Audito komitetas turėtų būti informuotas apie vidaus auditorių darbo programą ir gauti vidaus audito ataskaitas arba periodinę santrauką. Audito komitetas taip pat turėtų būti informuotas apie išorės auditorių darbo programą ir turėtų iš audito įmonės gauti ataskaitą, kurioje būtų aprašomi visi ryšiai tarp nepriklausomos audito įmonės ir bendrovės bei jos grupės. Komitetas turėtų laiku gauti informaciją apie visus su bendrovės auditu susijusius klausimus. 4.14.6. Audito komitetas turėtų tikrinti, ar bendrovė laikosi galiojančių nuostatų, reglamentuojančių darbuotojų galimybę pateikti skundą arba anonimiškai pranešti apie įtarimus, kad bendrovėje daromi svarbūs pažeidimai (dažniausiai pranešama nepriklausomam kolegialaus organo nariui), ir turėtų užtikrinti, kad būtų nustatyta tvarka proporcingam ir nepriklausomam tokių klausimų tyrimui ir atitinkamiems tolesniems veiksams. 4.14.7. Audito komitetas turėtų teikti kolegialiam organui savo veiklos ataskaitas bent kartą per šešis mėnesius, tuo metu, kai tvirtinamos metinės ir pusės metų ataskaitos.		
---	--	--

4.15. Kiekvienais metais kolegialus organas turėtų atlikti savo veiklos įvertinimą. Jis turėtų apimti kolegialaus organo struktūros, darbo organizavimo ir gebėjimo veikti kaip grupė vertinimą, taip pat kiekvieno kolegialaus organo nario ir komiteto kompetencijos ir darbo efektyvumo vertinimą bei vertinimą, ar kolegialus organas pasiekė nustatytų veiklos tikslų. Kolegialus organas turėtų bent kartą per metus paskelbti (kaip dalį informacijos, kurią bendrovė kasmet skelbia apie savo valdymo struktūras ir praktiką) atitinkamą informaciją apie savo vidinę organizaciją ir veiklos procedūras, taip pat nurodyti, kokius esminius pokyčius nulėmė kolegialaus organo atliktas savo veiklos įvertinimas.	Ne	Bendrovės vidaus dokumentuose nėra numatytas atskiras kolegialaus organo veiklos vertinimas, nes to nenustato LR teisės aktai. Sprendimus dėl bendrovės veiklos priima Bendrovės valdyba, kuri atsiskaito akcininkų susirinkimui.
V principas: Bendrovės kolegialių organų darbo tvarka Bendrovėje nustatyta kolegialių priežiūros ir valdymo organų darbo tvarka turėtų užtikrinti efektyvų šių organų darbą ir sprendimų priėmimą, skatinti aktyvų bendrovės organų bendradarbiavimą.		
5.1. Bendrovės kolegialiems priežiūros ir valdymo organams (šiuose principuose sąvoka <i>kolegialūs organai</i> apima tiek kolegialius priežiūros, tiek valdymo organus) vadovauja šių organų pirmininkai. Kolegialaus organo pirmininkas yra atsakingas už kolegialaus organo posėdžių tinkamą sušaukimą. Pirmininkas turėtų užtikrinti tinkamą visų kolegialaus organo narių informavimą apie šaukiamą posėdį ir posėdžio darbotvarkę. Jis taip pat turėtų užtikrinti tinkamą vadovavimą kolegialaus organo posėdžiams bei tvarką ir darbingą atmosferą posėdžio metu.	Taip	Bendrovėje šią nuostatą įgyvendina kolegialus priežiūros organas – stebėtojų taryba, valdymo organas – valdyba.
5.2. Bendrovės kolegialių organų posėdžius rekomenduojama rengti atitinkamu periodiškumu, pagal iš anksto patvirtintą grafiką. Kiekviena bendrovė pati sprendžia, koku periodiškumu šaukti kolegialių organų posėdžius, tačiau rekomenduojama juos rengti tokiu periodiškumu, kad būtų užtikrintas nepertraukiamas esminių bendrovės valdymo klausimų sprendimas. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti šaukiami bent kartą per metų ketvirtį, o bendrovės valdybos posėdžiai – bent kartą per mėnesį.	Taip	Bendrovėje stebėtojų tarybos posėdžiai šaukiami ne rečiau kaip kartą per ketvirtį, o eiliniai valdybos posėdžiai turi būti organizuojami pagal valdybos patvirtintą planą.
5.3. Kolegialaus organo nariai apie šaukiamą posėdį turėtų būti informuojami iš anksto, kad turėtų pakankamai laiko tinkamai pasirengti posėdyje nagrinėjamų klausimų svarstymui ir galėtų vykti naudinga diskusija, po kurios būtų priimami tinkami sprendimai. Kartu su pranešimu apie šaukiamą posėdį kolegialaus organo nariams turėtų būti pateikta visa reikalinga, su posėdžio darbotvarka susijusi medžiaga. Darbotvarkė posėdžio metu neturėtų būti keičiama ar papildoma, išskyrus atvejus, kai posėdyje dalyvauja visi kolegialaus organo nariai arba kai neatidėliotinai reikia spręsti svarbius bendrovei klausimus.	Taip	Bendrovė laikosi šioje rekomendacijoje išvardintų nuostatų.

5.4. Siekiant koordinuoti bendrovės kolegialių organų darbą bei užtikrinti efektyvų sprendimų priėmimo procesą, bendrovės kolegialių priežiūros ir valdymo organų pirmininkai turėtų tarpusavyje derinti šaukiamų posėdžių datas, jų darbotvarkes, glaudžiai bendradarbiauti spręsdami kitus su bendrovės valdymu susijusius klausimus. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti atviri bendrovės valdybos nariams, ypač tais atvejais, kai posėdyje svarstomi klausimai, susiję su valdybos narių atšaukimu, atsakomybe, atlyginimo nustatymu.	Taip	Bendrovė laikosi šioje rekomendacijoje išvardintų nuostatų.
VI principas: Nešališkas akcininkų traktavimas ir akcininkų teisės Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti nešališką visų akcininkų, įskaitant smulkiuosius bei užsieniečius, traktavimą. Bendrovės valdymo sistema turėtų apsaugoti akcininkų teises.		
6.1. Rekomenduojama, kad bendrovės kapitalą sudarytų tik tokios akcijos, kurios jų turėtojams suteikia vienodas balsavimo, nuosavybės, dividendų ir kitas teises.	Taip	Bendrovės kapitalą sudaro paprastosios vardinės akcijos, visiems bendrovės akcijų savininkams suteikiančios vienodas teises.
6.2. Rekomenduojama sudaryti investuotojams sąlygas iš anksto, t.y. prieš perkant akcijas, susipažinti su išleidžiamų naujų ar jau išleistų akcijų suteikiamomis teisėmis.	Taip	Bendrovė laikosi šioje rekomendacijoje išvardintų nuostatų.
6.3. Bendrovei ir jos akcininkams svarbūs sandoriai, tokie kaip bendrovės turto perleidimas, investavimas, įkeitimas ar kitoks apsunkinimas, turėtų gauti visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimą. Visiems akcininkams turėtų būti sudarytos vienodos galimybės susipažinti ir dalyvauti priimant bendrovei svarbius sprendimus, įskaitant paminėtų sandorių tvirtinimą.	Taip	Pagal LR Akcinių bendrovių įstatymą ir įstatus svarbūs sandoriai yra tvirtinami Valdybos, o taip šio įstatymo nustatytais atvejais gaunamas visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimas.
6.4. Visuotinių akcininkų susirinkimų sušaukimo ir vedimo procedūros turėtų sudaryti akcininkams lygias galimybes dalyvauti susirinkime ir neturėtų pažeisti akcininkų teisių bei interesų. Pasirinkta visuotinio akcininkų susirinkimo vieta, data ir laikas neturėtų užkirsti kelio aktyviam akcininkų dalyvavimui susirinkime. Visiems bendrovės akcininkams dar iki visuotinio akcininkų susirinkimo turėtų būti suteikta galimybė užduoti bendrovės priežiūros ir valdymo organų nariams klausimus, susijusius su visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarke, ir gauti atsakymus į juos.	Taip	Visi bendrovės akcininkai yra informuojami apie visuotinio akcininkų susirinkimo datą, vietą ir laiką. Visiems bendrovės akcininkams iki visuotinio akcininkų susirinkimo sudaroma galimybė gauti informaciją, susijusią su visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarke.

6.5. Rekomenduojama visuotiniam akcininkų susirinkimui parengtus dokumentus, įskaitant susirinkimo sprendimų projektus, iš anksto paskelbti viešai prieinamai bendrovės interneto tinklalapyje. Visuotinio akcininkų susirinkimo protokolą po jo pasirašymo ir (ar) priimtus sprendimus taip pat rekomenduojama paskelbti viešai prieinamai bendrovės interneto tinklalapyje. Siekiant užtikrinti užsieniečių teisę susipažinti su informacija, esant galimybei, šioje rekomendacijoje paminėti dokumentai turėtų būti skelbiami ir anglų kalba ir (ar) kitomis užsienio kalbomis. Bendrovės interneto tinklalapyje viešai prieinamai gali būti skelbiama ne visa dokumentų apimtis, jei jų viešas paskelbimas galėtų pakenkti bendrovei arba būtų atskleistos bendrovės komercinės paslaptys.	Taip	Visuotiniam akcininkų susirinkimui parengtus dokumentus, įskaitant susirinkimo sprendimų projektus, bendrovė atskleidžia per Vilniaus vertybinių popierių biržos informacijos atskleidimo sistemą ir skelbiama Bendrovės tinklalapyje.
6.6. Akcininkams turėtų būti sudarytos galimybės balsuoti akcininkų susirinkime asmeniškai jame dalyvaujant arba nedalyvaujant. Akcininkams neturėtų būti daroma jokių kliūčių balsuoti iš anksto raštu, užpildant bendrąjį balsavimo biuletenį.	Taip	Bendrovės akcininkai gali įgyvendinti teisę dalyvauti akcininkų susirinkime tiek asmeniškai, tiek per atstovą, jeigu asmuo turi tinkamą įgaliojimą. Bendrovė taip pat sudaro sąlygas akcininkams balsuoti užpildant bendrąjį balsavimo biuletenį.
6.7. Siekiant padidinti akcininkų galimybes dalyvauti akcininkų susirinkimuose, bendrovėms rekomenduojama balsavimo procese plačiau taikyti modernias technologijas ir tokiu būdu sudaryti akcininkams galimybę balsuoti akcininkų susirinkimuose naudojantis telekomunikacijų galiniais įrenginiais. Tokiais atvejais turi būti užtikrintas telekomunikacijų įrenginių saugumas, teksto apsauga, galimybė identifikuoti balsuojančio asmens parašą. Be to, bendrovės galėtų sudaryti sąlygas akcininkams, ypač užsieniečiams, akcininkų susirinkimus stebėti pasinaudojant modernių technologijų priemonėmis.	Neaktualu	Priimant dėmesin akcininkų struktūrą bei galiojančias akcininkų susirinkimo organizavimo taisykles, nėra būtinybės diegti papildomai brangiai kainuojančios IT sistemos.

VII principas: Interesų konfliktų vengimas ir atskleidimas Bendrovės valdymo sistema turėtų skatinti bendrovės organų narius vengti interesų konfliktų bei užtikrinti skaidrų ir efektyvų bendrovės organų narių interesų konfliktų atskleidimo mechanizmą.		
7.1. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų vengti situacijos, kai jo asmeniniai interesai prieštarauja ar gali prieštarauti bendrovės interesams. Jeigu tokia situacija vis dėlto atsirado, bendrovės priežiūros ar valdymo organo narys turėtų per protingą terminą pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams apie tokią interesų prieštaravimo situaciją, nurodyti interesų pobūdį ir, jeigu įmanoma, vertę.	Taip	Bendrovės priežiūros ir valdymo organų nariai elgiasi taip, kad interesų konfliktai nekiltų, todėl praktikoje jų nepasitaikė. Ateityje bus detaliau įgyvendinama nuostata dėl pranešimo reglamentuojant ją Bendrovės lokalinuose aktuose.
7.2. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys negali painioti bendrovės turto, kurio naudojimas specialiai su juo nėra aptartas, su savo turtu arba naudoti jį arba informaciją, kurią jis gauna būdamas bendrovės organo nariu, asmeninei naudai ar trečiojo asmens naudai gauti be bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo ar jo įgalioto kito bendrovės organo sutikimo.	Taip	Bendrovės priežiūros ir valdymo organų nariai elgiasi taip, kad interesų konfliktai nekiltų, todėl praktikoje jų nepasitaikė.
7.3. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys gali sudaryti sandorį su bendrove, kurios organo narys jis yra. Apie tokį sandorį (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus vykdant įprastinę bendrovės veiklą bei standartinėmis sąlygomis) jis privalo nedelsdamas raštu arba žodžiu, įrašant tai į posėdžio protokolą, pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams. Šioje rekomendacijoje įvardytų sandorių sudarymui taip pat taikoma 4.5 rekomendacija.	Neaktualu	
7.4. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų susilaikyti nuo balsavimo, kai priimami sprendimai dėl sandorių ar kitokių klausimų, su kuriais jis susijęs asmeniniu ar dalykiniu interesu.	Taip	Bendrovės valdybos nariai yra supažindinti su šiomis nuostatomis ir turi laikytis šių rekomendacijų.

VIII principas: Bendrovės atlyginimų politika Bendrovėje nustatyta atlyginimų politikos bei direktorių atlyginimų tvirtinimo, peržiūrėjimo ir paskelbimo tvarka turėtų užkirsti kelią galimiems interesų konfliktams ir piktnaudžiavimui nustatant direktorių atlyginimus, taip pat užtikrinti bendrovės atlyginimų politikos bei direktorių atlyginimų viešumą ir skaidrumą.		
8.1. Bendrovė turėtų paskelbti savo atlyginimų politikos ataskaitą (toliau – atlyginimų ataskaita). Ši ataskaita turėtų būti paskelbta kaip bendrovės metinio pranešimo dalis. Atlyginimų ataskaita taip pat turėtų būti skelbiama bendrovės interneto tinklalapyje.	Ne	Bendrovė savo atlyginimų politikos ataskaitos ataskaitiniais metais viešai neskelbė, nes to nenumato LR teisės aktai. Bendrovės atlyginimų politika apsprendžiama, analizuojant situaciją šalies darbo rinkoje.
8.2. Atlyginimų ataskaitoje daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama bendrovės direktorių atlyginimų politikai ateinančiais, o kur tinka – ir tolesniais, finansiniais metais. Joje taip pat turėtų būti apžvelgiama, kaip atlyginimų politika buvo įgyvendinama praėjusiais finansiniais metais. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas esminiems bendrovės atlyginimų politikos pokyčiams, lyginant su praėjusiais finansiniais metais.	Ne	Komentaras pateiktas aukščiau 8.1 punkte.
8.3. Atlyginimų ataskaitoje turėtų būti pateikta bent ši informacija: 1) direktorių atlyginimų kintamų ir nekintamų sudedamųjų dalių santykis ir jo paaiškinimas; 2) pakankama informacija apie veiklos rezultatų kriterijus, kuriais grindžiama teisė dalyvauti akcijų pasirinkimo sandoriuose, teisė į akcijas arba kintamas sudedamąsias atlyginimo dalis; 3) pakankama informacija apie atlyginimo ir veiklos rezultatų ryšį; 4) pagrindiniai metinių premijų sistemos ir bet kurios kitos ne pinigais gaunamos naudos kriterijai ir jų pagrindimas; 5) direktoriams skirtos papildomos pensijos arba ankstyvo išėjimo į pensiją schemos pagrindinių savybių aprašymas; tačiau atlyginimų ataskaitoje neturėtų būti komerciniu požiūriu neskelbtinos informacijos.	Ne	Komentaras pateiktas aukščiau 8.1 punkte.
8.4. Atlyginimų ataskaitoje taip pat turėtų būti apibendrinama ir paaiškinama bendrovės politika, susijusi su sutarčių, sudaromų su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais, sąlygomis. Tai turėtų apimti, inter alia, informaciją apie sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais trukmę, taikomus pranešimo apie išėjimą iš darbo terminus ir išsamią informaciją apie išeitines ir kitas išmokas, susijusias su sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais nutraukimu pirma laiko.	Ne	Komentaras pateiktas aukščiau 8.1 punkte.

8.5. Be to, turėtų būti atskleidžiama informacija, susijusi su parengiamuoju ir sprendimų priėmimo procesu, kurio metu nustatoma bendrovės direktorių atlyginimų politika. Informacija turėtų apimti duomenis, jei taikoma, apie atlyginimo komiteto įgaliojimus ir sudėtį, su bendrove nesusijusių konsultantų, kurių paslaugomis naudotasi nustatant atlyginimų politiką, vardus ir pavardes bei metinio visuotinio akcininkų susirinkimo vaidmenį.	Ne	Komentaras pateiktas aukščiau 8.1 punkte.
8.6. Nemenkinant organų, atsakingų už direktorių atlyginimų nustatymą, vaidmens, atlyginimų politika arba bet kuris esminis atlyginimų politikos pokytis turėtų būti įtraukiamas į metinio visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkę. Atlyginimų ataskaita turėtų būti pateikiama akcininkų balsavimui metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime. Balsavimas gali būti privalomojo arba patariamojo pobūdžio.	Ne	Komentaras pateiktas aukščiau 8.1 punkte.
8.7. Visa atlyginimo suma ir kita nauda, skiriama atskiriems direktoriams atitinkamais finansiniais metais, turėtų būti išsamiai paskelbiama atlyginimų ataskaitoje. Šiame dokumente turėtų būti pateikta bent 8.7.1–8.7.4 punktuose nurodyta informacija apie kiekvieną asmenį, kuris bendrovėje ėjo direktoriaus pareigas bet kuriuo atitinkamų finansinių metų laikotarpiu. 8.7.1. Turėtų būti pateikta tokia su atlyginimais ir (arba) tarnybinėmis pajamomis susijusi informacija: 1) bendra atlyginimo suma, sumokėta arba mokėtina direktoriui už paslaugas, suteiktas praėjusiais finansiniais metais, įskaitant, jei taikoma, dalyvavimo mokesčius, nustatytus metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime; 2) atlyginimas ir privilegijos, gautos iš bet kurios įmonės, priklausančios tai pačiai grupei; 3) atlyginimas, mokamas kaip pelno dalis ir (arba) premijos, bei priežastys, dėl kurių tokios premijos ir (arba) pelno dalis buvo paskirtos; 4) jei tai leidžiama pagal įstatymus, kiekvienas esminis papildomas atlyginimas, mokamas direktoriams už specialias paslaugas, kurios nepriklauso įprastinėms direktoriaus funkcijoms; 5) kompensacija, gautina arba sumokėta kiekvienam vykdomajam direktoriui ar valdymo organų nariui, pasitraukusiam iš savo pareigų praėjusiais finansiniais metais; 6) bendra apskaičiuota naudos, kuri laikoma atlyginimu ir suteikiama ne pinigais, vertė, jeigu tokia nauda neturi būti nurodyta pagal 1–5 punktus. 8.7.2. Turėtų būti pateikiama ši informacija, susijusi su akcijomis ir (arba) teisėmis dalyvauti akcijų pasirinkimo sandoriuose, ir (arba) su visomis kitomis darbuotojų skatinimo akcijomis sistemomis: 1) praėjusiais finansiniais metais bendrovės	Ne	Komentaras pateiktas aukščiau 8.1 punkte.

pasiūlytų akcijų pasirinkimo sandorių arba suteiktų akcijų skaičius ir taikymo sąlygos; 2) akcijų pasirinkimo sandorių skaičius, realizuotas per praėjusius finansinius metus, nurodant kiekvieno sandorio akcijų skaičių bei realizavimo kainą, arba dalyvavimo darbuotojų skatinimo akcijomis sistemoje vertė finansinių metų pabaigoje; 3) finansinių metų pabaigoje nerealizuotas akcijų pasirinkimo sandorių skaičius, jų realizavimo kainą, realizavimo data ir pagrindinės teisių įgyvendinimo sąlygos; 4) visi esamų akcijų pasirinkimo sandorių sąlygų pokyčiai ateinančiais finansiniais metais. 8.7.3. Turėtų būti pateikiama ši su papildomų pensijų schemomis susijusi informacija: 1) kai pensijų schema yra apibrėžtų išmokų, pagal ją direktorių sukauptų išmokų pokyčiai atitinkamais finansiniais metais; 2) kai pensijų schema yra apibrėžtų įmokų, išsami informacija apie įmokas, kurias už direktorių sumokėjo arba turėtų sumokėti bendrovė atitinkamais finansiniais metais. 8.7.4. Turėtų būti nurodytos sumos, kurias bendrovė arba bet kuri dukterinė bendrovė ar įmonė, įtraukta į bendrovės konsoliduotą metinę finansinę atskaitomybę, išmokėjo kaip paskolas, išankstines išmokas ir garantijas kiekvienam asmeniui, kuris ėjo direktoriaus pareigas bet kuriuo atitinkamų finansinių metų laikotarpiu, įskaitant nesumokėtas sumas ir palūkanų normą.		
8.8. Schemoms, pagal kurias direktoriams atlyginama akcijomis, akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba būti atlyginamam remiantis akcijų kainų pokyčiais, iki jų taikymo pradžios turėtų pritarti akcininkai metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime priimdami atitinkamą sprendimą. Pritarimas turėtų būti susijęs su pačia schema ir akcininkai neturėtų spręsti dėl atskiriems direktoriams pagal tą schemą suteikiamos akcijomis pagrįstos naudos. Visiems esminiems schemų sąlygų pakeitimams iki jų taikymo pradžios taip pat turėtų pritarti akcininkai, priimdami sprendimą metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime. Tokiais atvejais akcininkai turėtų būti informuoti apie visas siūlomų pakeitimų sąlygas ir gauti paaiškinimą apie siūlomų pakeitimų poveikį.	Neaktualu	8.8.-8.12. Bendrovė ataskaitiniais metais netaikė schemų, pagal kurias direktoriams būtų atlyginama akcijomis, akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis teisėmis įsigyti akcijų, taip pat nebuvo atlyginama remiantis akcijų kainų pokyčiais. To nenumato esama darbo apmokėjimo tvarka ir darbo sutartys su direktoriais ir kitais darbuotojais.

8.9. Metinio visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimas turėtų būti gaunamas šiais klausimais: 1) atlyginimo direktoriams skyrimas remiantis akcijomis pagrįstomis schemomis, įskaitant akcijų pasirinkimo sandorius; 2) maksimalaus akcijų skaičiaus nustatymas ir pagrindinės akcijų suteikimo tvarkos sąlygos; 3) laikotarpis, per kurį pasirinkimo sandoriai gali būti realizuoti; 4) kiekvieno tolesnio pasirinkimo sandorių realizavimo kainos pokyčio nustatymo sąlygos, jeigu įstatymai tai leidžia; 5) visos kitos ilgalaikės direktorių skatinimo schemos, kurios panašiomis sąlygomis nėra siūlomos visiems kitiems bendrovės darbuotojams. Metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime taip pat turėtų būti nustatytas galutinis terminas, per kurį už direktorių atlyginimą atsakingas organas gali paskirti šiame punkte išvardytų tipų kompensacijas atskiriems direktoriams.	Neaktualu	Komentaras pateiktas 8.8p.
8.10. Jeigu leidžia nacionalinė teisė arba bendrovės įstatai, kiekvienam pasirinkimo sandorių su nuolaida modeliui, pagal kurį yra suteikiamos teisės pasirašyti akcijas žemesne nei rinkos kaina, galiojančia tą dieną, kai nustatoma kaina, arba vidutine rinkos kaina, nustatyta per keletą dienų prieš realizavimo kainos nustatymą, taip pat turėtų pritarti akcininkai.	Neaktualu	Komentaras pateiktas 8.8p.
8.11. 8.8 ir 8.9 punktai neturėtų būti taikomi schemoms, kuriose dalyvavimas panašiomis sąlygomis siūlomas bendrovės darbuotojams arba bet kurios dukterinės įmonės darbuotojams, kurie turi teisę dalyvauti scheme, ir kuri buvo patvirtinta metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime.	Neaktualu	Komentaras pateiktas 8.8p.

8.12. Prieš metinį visuotinį akcininkų susirinkimą, kuriame ketinama svarstyti 8.8 punkte nurodytą sprendimą, akcininkams turėtų būti suteikta galimybė susipažinti su sprendimo projektu ir su juo susijusiu informaciniu pranešimu (šie dokumentai turėtų būti paskelbti bendrovės tinklalapyje). Šiame pranešime turėtų būti pateiktas visas akcijomis pagrįsto atlyginimo schemas reglamentuojantis tekstas arba šių schemų pagrindinių sąlygų aprašymas, taip pat schemų dalyvių vardai ir pavardės. Pranešime taip pat turėtų būti nurodytas schemų ir bendros direktorių atlyginimų politikos ryšys. Sprendimo projekte turėtų būti aiški nuoroda į pačią schemą arba pateikta pagrindinių jos sąlygų santrauka. Akcininkams taip pat turėtų būti pateikta informacija apie tai, kaip bendrovė ketina apsirūpinti akcijomis, kurios reikalingos įsipareigojimams pagal skatinimo schemas įgyvendinti: turėtų būti aiškiai nurodyta, ar bendrovė ketina pirkti reikalingas akcijas rinkoje, laikyti jas atsargoje ar išleisti naujų akcijų. Taip pat turėtų būti pateikta schemos išlaidų, kurias patirs bendrovė dėl numatomo schemos taikymo, apžvalga. Šiame punkte nurodyta informacija turėtų būti paskelbta bendrovės interneto tinklalapyje.	Neaktualu	Komentaras pateiktas 8.8p.
IX principas: Interesų turėtojų vaidmuo bendrovės valdyme Bendrovės valdymo sistema turėtų pripažinti interesų turėtojų teises, įtvirtintas įstatimuose, ir skatinti aktyvų bendrovės ir interesų turėtojų bendradarbiavimą kuriant bendrovės gerovę, darbo vietas ir finansinį stabilumą. Šio principo kontekste sąvoka <i>interesų turėtojai</i> apima investuotojus, darbuotojus, kreditorius, tiekėjus, klientus, vietos bendruomenę ir kitus asmenis, turinčius interesų konkrečioje bendrovėje.		
9.1. Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamos tos interesų turėtojų teisės, kurias gina įstatymai.	Taip	Šios rekomendacijos vykdymą užtikrina preciziška bendrovės veiklą reguliuojančių valstybės institucijų bei organizacijų priežiūra bei kontrolė. Bendrovės veiklos viešumas sudaro sąlygas interesų turėtojams dalyvauti bendrovės valdyme įstatymų nustatyta tvarka bei pagal įstatus ir Bendrovės Kolektyvinę sutartį. Valdymo organai konsultuojasi su darbuotojų kolektyvu bendrovės valdymo ir kitais svarbiais klausimais, darbuotojų dalyvavimas bendrovės akciniame kapitale nėra ribojamas.
9.2. Bendrovės valdymo sistema turėtų sudaryti sąlygas interesų turėtojams dalyvauti bendrovės valdyme įstatymų nustatyta tvarka. Interesų turėtojų dalyvavimo bendrovės valdyme pavyzdžiai galėtų būti darbuotojų kolektyvo dalyvavimas priimant svarbius bendrovei sprendimus, konsultacijos su darbuotojų kolektyvu bendrovės valdymo ir kitais svarbiais klausimais, darbuotojų dalyvavimas bendrovės akciniame kapitale, kreditorių įtraukimas į bendrovės valdymą bendrovės nemokumo atvejais ir kt.		
9.3. Kai interesų turėtojai dalyvauja bendrovės valdymo procese, jiems turėtų būti sudaromos sąlygos susipažinti su reikiama informacija.		

X principas: Informacijos atskleidimas Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad informacija apie visus esminius bendrovės klausimus, įskaitant finansinę situaciją, veiklą ir bendrovės valdymą, būtų atskleidžiama laiku ir tiksliai		
10.1. Bendrovė turėtų atskleisti informaciją apie: 1) bendrovės veiklą ir finansinius rezultatus; 2) bendrovės tikslus; 3) asmenis nuosavybės teise turinčius bendrovės akcijų paketą ar jį valdančius; 4) bendrovės priežiūros ir valdymo organų narius, bendrovės vadovą bei jų atlyginimą; 5) galimus numatyti esminius rizikos veiksniai; 6) bendrovės ir susijusių asmenų sandorius, taip pat sandorius, kurie sudaryti ne įprastinės bendrovės veiklos eigoje; 7) pagrindinius klausimus, susijusius su darbuotojais ir kitais interesų turėtojais; 8) bendrovės valdymo struktūrą ir strategiją. Šis sąrašas laikytinas minimaliu, ir bendrovės yra skatinamos neapsiriboti tik informacijos, nurodytos šiame sąrašė, atskleidimu. 10.2. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 1 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama atskleisti informaciją apie visos įmonių grupės, kuriai priklauso bendrovė, konsoliduotus rezultatus. 10.3. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 4 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama pateikti informaciją apie bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo profesinę patirtį, kvalifikaciją ir potencialius interesų konfliktus, kurie galėtų paveikti jų sprendimus. Taip pat rekomenduojama atskleisti bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo iš bendrovės gaunamą atlyginimą ar kitokias pajamas, kaip tai detaliau reglamentuojama VIII principu. 10.4. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 7 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama atskleisti informaciją apie bendrovės ir interesų turėtojų, tokių kaip darbuotojai, kreditoriai, tiekėjai, vietos bendruomenė, santykius, įskaitant bendrovės politiką žmoniškųjų išteklių atžvilgiu, darbuotojų dalyvavimo bendrovės akciniame kapitale programas ir pan.	Taip	Visa informacija apie Bendrovės finansinę situaciją, veiklą ir Bendrovės valdymą yra reguliariai atskleidžiama platinant pranešimus spaudai ir pranešimus apie esminius įvykius, pristatymuose. Dokumentai viešai skelbiami Vilniaus vertybinių popierių biržos tinklalapyje lietuvių ir anglų kalbomis. Bendrovė finansinę atskaitomybę rengia pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus.
10.5. Informacija turėtų būti atskleidžiama tokiu būdu, kad jokie akcininkai ar investuotojai nebūtų diskriminuojami informacijos gavimo būdo ir apimties atžvilgiu. Informacija turėtų būti atskleidžiama visiems ir vienu metu. Rekomenduojama, kad pranešimai apie esminius įvykius būtų skelbiami prieš arba po Vilniaus	Taip	Bendrovė informaciją per Vilniaus vertybinių popierių biržos naudojamą informacijos atskleidimo sistemą pateikia vienu metu lietuvių ir anglų kalbomis, kad gauta informacija būtų paskelbta vienu metu, tokiu būdu užtikrinant vienalaikį informacijos pateikimą visiems.

vertybinių popierių biržos prekybos sesijos, kad visi bendrovės akcininkai ir investuotojai turėtų vienodas galimybes susipažinti su informacija bei priimti atitinkamus investicinius sprendimus.		
10.6. Informacijos sklaidimo būdai turėtų užtikrinti informacijos naudotojams nešališką, savalaikį ir nebrangų priėjimą prie informacijos. Rekomenduojama informacijos sklaidimui didesniu mastu naudoti informacines technologijas, pavyzdžiui, skelbti informaciją bendrovės interneto tinklalapyje. Rekomenduojama informaciją skelbti ir dėti į bendrovės interneto tinklalapį ne tik lietuvių, bet ir anglų kalba, o esant galimybei ir poreikiui, ir kitomis kalbomis.	Taip	Bendrovė informaciją per Vilniaus vertybinių popierių biržos naudojamą informacijos atskleidimo sistemą pateikia vienu metu lietuvių ir anglų kalbomis, kad gauta informaciją būtų paskelbta vienu metu, tokiu būdu užtikrinant vienalaikį informacijos pateikimą visiems ir planuojama pastoviai skelbti Bendrovės tinklalapyje.
10.7. Rekomenduojama bendrovės interneto tinklalapyje skelbti bendrovės metinį pranešimą, metų prospektą-ataskaitą bei kitas bendrovės rengiamas periodines ataskaitas, taip pat siūloma į tinklalapį dėti bendrovės pranešimus apie esminius įvykius bei bendrovės akcijų kainų kitimą vertybinių popierių biržoje.	Taip	Bendrovė atsižvelgia į šią rekomendaciją ir informacija yra skelbiama tinklalapyje.
XI principas: Bendrovės audito įmonės parinkimas Bendrovės audito įmonės parinkimo mechanizmas turėtų užtikrinti audito įmonės išvados ir nuomonės nepriklausomumą.		
11.1. Siekiant gauti objektyvią nuomonę dėl bendrovės tarpinės finansinės atskaitomybės, bendrovės metinės finansinės atskaitomybės ir metinio pranešimo patikrinimą turėtų atlikti nepriklausoma audito įmonė.	Taip	Bendrovė laikosi šios rekomendacijos, kai nepriklausoma audito įmonė atlieka bendrovės metinės finansinės atskaitomybės ir metinio pranešimo patikrinimą.
11.2. Rekomenduojama, kad audito įmonės kandidatūrą visuotiniam akcininkų susirinkimui siūlytų bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma, - bendrovės valdyba.	Ne	Audito įmonės kandidatūrą visuotiniam akcininkų susirinkimui siūlo bendrovės valdyba.
11.3. Jei audito įmonė yra gavusi iš bendrovės užmokestį už suteiktas ne audito paslaugas, bendrovė turėtų tai atskleisti akcininkams. Šia informacija taip pat turėtų disponuoti bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma, – bendrovės valdyba, svarstydama, kurią audito įmonės kandidatūrą pasiūlyti visuotiniam akcininkų susirinkimui.	Neaktualu	Audito įmonė iš bendrovės negauna pajamų už mokesčių konsultacijas ir verslo konsultacijas.